

Waarom coproduceren mensen?

**Een zoektocht naar motieven binnen twee cases: mantelzorg en
buurtinformatienetwerken**

Tom Verhaeghe en Lara Devos

**Masterproef tot het behalen van de graad van
Master in de Bestuurskunde en het Publiek Management**

**Titel en Naam Promotor:
Prof. dr. Bram Verschuere**

WOORD VOORAF

Heel wat mensen hebben een steentje bijgedragen om deze masterproef tot een goed einde te brengen. Wij willen van deze gelegenheid gebruik maken om onze dank uit te brengen aan deze mensen voor hun steun, hun inbreng, hun inzet, hun vertouwen, enz.

Vooreerst wensen wij onze promotor prof. dr. Bram Verschuere te bedanken voor zijn steun en begeleiding, alsook voor het aanbrengen van Q-methodologie en het uitwisselen van brede vakkennis. Daarnaast willen wij alle personen die bereid waren mee te werken aan dit onderzoek uitdrukkelijk bedanken, zowel de (in totaal) zestig respondenten als de organisaties (en zorginstellingen) die vrijwillig participeerden. Zonder hun inbreng was deze masterproef immers niet tot stand gekomen. Ook prof. dr. Trui Steen danken wij voor het vrijmaken van kostbare tijd om ons uitgebreid te woord te staan omtrent Q-methodologie.

Tenslotte willen we onze familie en vrienden danken voor hun onvoorwaardelijke steun.

SAMENVATTING

Deze duomasterproef handelt over coproductie van publieke diensten, waarbij (individuele of groepen van) burgers (*clients*) voor een deel zelf instaan voor de diensten die ze ‘verbruiken’ in samenwerking met professionele dienstverleners (*regular producers*). Onze focus ligt op de specifieke vraag: “*waarom coproduceren bepaalde mensen in bepaalde omstandigheden, en wat zijn de achterliggende redenen en motivaties hierbij?*”. Deze onderzoeksvraag sluit aan bij het eerste generieke analysespoor binnen huidig coproductie-onderzoek. Om hierop een antwoord te formuleren is gebruik gemaakt van een comparatief *multiple case study design*, waarbij deze vraag is onderzocht binnen twee Vlaamse coproductie-initiatieven (of cases). Langs de ene kant de case mantelzorg (welzijn) en langs de andere kant de case buurtinformatienetwerken (BIN) (veiligheid). Het doel van de scriptie bestond erin inzicht te krijgen in het brede spectrum aan mogelijke motivaties door ‘types’ of ‘profielen’ van coproducenten op te stellen, en deze met elkaar te vergelijken. Hiervoor is gebruik gemaakt van hybride Q-methodologie. Q-methodologie brengt de verschillende meningen en standpunten van coproducenten in kaart door deze te clusteren in concrete typologieën. Op die manier zijn in totaal zeven types (of profielen) van coproducenten ontwikkeld. Voor de case mantelzorg identificeren we (1) de ‘*task-bounded affectionate*’, (2) de ‘*impure-altruist*’, (3) de ‘*impure-rationalist*’ en (4) de ‘*duty-bounded affectionate*’. Voor de case BIN onderscheiden we (1) de ‘*task-bounded altruist*’, (2) de ‘*protective rationalist*’ en (3) de ‘*normative-rationalist*’. De comparatieve *cross-case* analyse zoekt vervolgens naar verschillen en gelijkenissen tussen deze Q-types. De masterproef zelf bestaat uit vijf hoofdstukken: een conceptueel, theoretisch, methodologisch, empirisch en besluitend deel.

ABSTRACT

This duothesis handles about coproduction of public services, where (individuals or a group of) citizens contribute to the production of the services they consume in cooperation with the regular producers. We focus on the specific question: “*why do certain citizens coproduce under certain circumstances and what are reasons and motives to coproduce?*”. This research question follows the first line of research in recent coproduction literature. In order to answer this question we used a comparative *multiple case study design*, whereby we utilized two cases. On one hand the informal care (‘mantelzorg’) and on the other hand the neighbourhoodwatch (‘BIN’). Our goal is to gain important insights into the wide range of motives, by creating ‘types’ or ‘profiles’ of coproducers and to compare them with one another. To do this, Q-methodology was used. Q-methodology maps out different opinions and viewpoints of respondents, by which we are able to cluster those respondents into certain typologies. We created seven types (or profiles) of coproducents in this research. For the case informal care (‘mantelzorg’) we identify (1) the ‘*task-bounded affectionate*’, (2) the ‘*impure-altruist*’, (3) the ‘*impure-rationalist*’ and (4) the ‘*duty-bounded affectionate*’. For the case neighbourhoodwatch (‘BIN’) we distinguish (1) the ‘*task-bounded altruist*’, (2) the ‘*protective rationalist*’ and (3) the ‘*normative-rationalist*’. Next, the comparative *cross-case* analysis searches for differences and resemblances between these Q-types. The thesis consists out of five chapters: a conceptual, theoretical, methodological, empirical and conclusive chapter.

INHOUDSOPGAVE

LIJST VAN FIGUREN	10
LIJST VAN TABELLEN	11
INLEIDING	12
1. Wat is coproductie van publieke diensten?.....	12
2. Probleemstelling	14
3. Onderzoeksvragen en onderzoeksdesign	15
4. Methode	17
5. Relevanties	17
6. Leeswijzer	19
DEEL 1: CONCEPTUEEL KADER	21
1. Achtergrond van het concept	21
1.1. Ontstaan en evolutie	21
1.2. Hanteerbare definities	22
1.3. De plaats en rol van coproductie binnen de derde sector	24
1.4. Coproductie als onderdeel van het New Public Governance (NPG).....	26
2. Heterogeniteit en conceptoverlapping	28
2.1. Verschillen qua (beleids)cultuur.....	29
2.2. Verschillen qua focus of onderzoeksniveau	29
2.3. Coproductie: een individueel of collectief engagement? Of beide?.....	31
DEEL 2: THEORETISCH KADER	32
1. Waarom coproduceren?	32
1.1. Persoonsgebonden motieven	32
1.1.1. Rationele benadering.....	32

1.1.2.	Altruïstische benadering.....	35
1.2.	Omgevingsgebonden motieven	40
1.2.1.	‘The cooperative gambit’	40
1.2.2.	Stimulansen door de overheid	42
1.3.	Samengevat.....	43
2.	Voor- en nadelen van coproductie	44
2.1.	Voordelen	44
2.2.	Nadelen	45
3.	Wie coproduceert?	45
3.1.	Profielen.....	46
3.2.	De relatie tussen de professional en de cliënt.....	48
DEEL 3: METHODOLOGISCH KADER		49
1.	Voorstelling cases	49
1.1.	Mantelzorg.....	49
1.2.	Buurtinformatienetwerk (BIN)	51
2.	Voorstelling Q-methodologie	53
2.1.	Wat is Q-methodologie?	53
2.2.	Wat doet Q-methodologie?.....	54
2.3.	Hoe werkt Q-methodologie?	55
2.3.1.	Bepaling van het concours	55
2.3.2.	Bepaling van de Q-set (of Q-sample).....	56
2.3.3.	Bepaling van de P-set	57
2.3.4.	De Q-sort	57
2.3.5.	Analyse.....	58
3.	Voor- en nadelen van een Q-studie	60

3.1.	Voordelen	60
3.2.	Nadelen.....	61
DEEL 4: EMPIRISCH KADER		63
1.	Dataverzameling	63
1.1.	Bepaling van het concours.....	63
1.2.	Bepaling van de Q-sets	64
1.3.	Bepaling van de P-sets.....	67
1.4.	De Q-sort-tabel	69
2.	Data-analyse.....	72
2.1.	PQMethod.....	72
2.1.1.	STATES en QENTER.....	72
2.1.2.	Factorextractie (QCENT of QPCA).....	72
2.1.3.	Factorrotatie (QROTATE)	73
2.2.	Q-analyse	73
2.2.1.	De factormatrix	74
2.2.2.	De geïdealiseerde Q-sorts.....	77
3.	Resultaten: typologieën.....	79
3.1.	Case: mantelzorg	80
3.1.1.	Type A: The <i>'task-bounded affectionate'</i>	80
3.1.2.	Type B: The <i>'impure-altruist'</i>	81
3.1.3.	Type C: The <i>'impure-rationalist'</i>	83
3.1.4.	Type D: The <i>'duty-bounded affectionate'</i>	84
3.2.	Case: buurtinformatienetwerk (BIN).....	86
3.2.1.	Type A: The <i>'task-bounded altruist'</i>	86
3.2.2.	Type B: The <i>'protective rationalist'</i>	87

3.2.3. Type C: The ‘ <i>normative-rationalist</i> ’	88
4. Comparatieve analyse	90
4.1. Gelijkenissen	90
4.2. Verschillen.....	92
5. Discussie	94
DEEL 5: CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	95
1. Conclusies	95
2. Aanbevelingen	97
2.1. Aanbevelingen voor <i>practitioners</i>	98
2.2. Aanbevelingen voor verder onderzoek.....	99
BIBLIOGRAFIE	101
BIJLAGEN	114

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: NPG (Pestoff, 2012)	26
Figuur 2: The cooperative gambit (Pestoff, 2012)	41
Figuur 3: De zorgkring (gebaseerd op schema uit: www.ziekenzorg.be)	50
Figuur 4: Logo BIN (lokale politie, 2013)	52
Figuur 5: De Q-sort tabel	69

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: Schematische voorstelling cases	16
Tabel 2: Discourse analysis matrix	64
Tabel 3: Q-set case mantelzorg	65
Tabel 4: Q-set case BIN	66
Tabel 5: P-set.....	67
Tabel 6: Factorladingen mantelzorg.....	76
Tabel 7: Factorladingen BIN.....	77
Tabel 8: Z-scores mantelzorg	78
Tabel 9: Z-scores BIN	79
Tabel 10: Kenmerkende stellingen factor A (mantelzorg).....	80
Tabel 11: Kenmerkende stellingen factor B (mantelzorg).....	82
Tabel 12: Kenmerkende stellingen factor C (mantelzorg).....	83
Tabel 13: Kenmerkende stellingen factor D (mantelzorg).....	85
Tabel 14: Kenmerkende stellingen factor A (BIN).....	86
Tabel 15: Kenmerkende stellingen factor B (BIN).....	87
Tabel 16: Kenmerkende stellingen factor C (BIN).....	89

INLEIDING

1. Wat is coproductie van publieke diensten?

Wanneer we met de term ‘coproductie’ in aanraking komen zal dat vooral in de vorm van private samenwerkingsvormen tussen twee (of meer) dominante marktspelers zijn, zoals bijvoorbeeld bij grootschalige film- of muziekproducties. Coproductie binnen een publieke (en/of non-profit) context is dan weer veel minder gekend bij het brede publiek, vermits hier vaak een samenwerking tussen burgers en overheid centraal staat. De vorm van coproductie die wij hieronder zullen bespreken is een zeer concrete vorm van burgerparticipatie die zich situeert in de implementatiefase van de beleidscyclus en focust op het geheel van publieke dienstverlening. Dit in tegenstelling tot meer klassieke vormen van burgerparticipatie die hoofdzakelijk verwijzen naar eerdere fases uit deze cyclus, zoals de beleidsvoorbereiding of -bepaling. Binnen die context kent coproductie nog enkele andere invullingen. En hoewel niet de focus van deze scriptie, is het toch noodzakelijk om in het inleidend stuk kort in te gaan op deze alternatieve invullingen van coproductie: het is immers geen losstaand fenomeen.

Er is al veel gezegd en geschreven rond de complexe verhouding tussen burger en bestuur. We bewandelen dan ook doelbewust niet deze weg maar kiezen ervoor een omvangrijk en belangrijk aspect uit deze relatie te pikken, namelijk participatie. Participatie kent vele gezichten (Denters, 2004) en kunnen opgesplitst worden in politieke, civiele en sociale participatie (Wauters & Dezeure, 2011). Bij politieke participatie gaat het om activiteiten die ingericht zijn door het bestuur zelf (bv. verkiezingen of adviesraden), terwijl bij civiele participatie het initiatief uitgaat van de burgers zelf (bv. actiegroepen of wijkcomités). Sociale participatie gaat dan weer over de vrijwillige inzet van burgers in sociale activiteiten (bv. jeugdbeweging of sportclub) die niet gericht zijn op het beïnvloeden van bestuursbeslissingen of het aanpakken van een maatschappelijk probleem (Wauters & Dezeure, 2011). Een eenvoudige manier om participatie (abstract) te classificeren is door gebruik te maken van de participatieladder. Er bestaan vele versies van deze ladder, maar origineel werd hij ontwikkeld door Arnstein (1969). Wij focussen ons op de participatieladder zoals ingevuld door Edelenbos en Monnikhof (2001), vermits de term ‘coproductie’ daar omschreven wordt als een proces waarbij bestuur en betrokkenen samen een agenda overeenkomen en samen naar oplossingen zoeken waarmee het bestuur achteraf ook echt rekening houdt (Edelenbos &

Monnikhof, 2011). Coproductie maakt hier dus deel uit van complexe participatie- en inspraakprocessen die vooral gericht zijn op het rechtstreeks of onrechtstreeks beïnvloeden van de politieke agenda.

Wij focussen op de outputzijde van dit politieke systeem (Easton, 1965) en grijpen coproductie vast aan de andere kant van het participatiespectrum. We definiëren het concept als: *“individuele of groepen van burgers (clients) die zelf instaan voor (een stuk van) de publieke diensten die ze consumeren, met als doel de kwaliteit en/of kwantiteit ervan te verhogen in samenwerking met professionele dienstverleners (regular producers)”* (Parks, Baker, Kiser, Oakerson, Ostrom, Percy, Vandivort, Whitaker, & Wilson, 1981). De betrokken actoren bij zo'n coproductie-initiatief zijn dus langs de ene kant de 'coproductanten' (of cliënten van publieke diensten), en langs de andere kant de 'reguliere producenten' (of professionele dienstverleners). Zowel binnen de publieke als non-profitsector zijn tal van voorbeelden terug te vinden, verspreid over een brede waaier aan beleidsdomeinen of subsectoren: mantelzorg, buurtinformatienetwerken (BIN), armoedecoöperaties, leesouders in scholen onderhoud aan de publieke infrastructuur, enz. Coproductie is dus een centraal concept in (de studie van) het publiek management.

Toch is coproductie zeker geen nieuw fenomeen. Het concept is al decennia lang het voorwerp van breed academisch onderzoek (Pestoff, Brandsen, & Verschuere, 2012). Diverse auteurs, zowel in Europa als daarbuiten, tastten het concept reeds af en stelden daarbij gelijkaardige verschijnselen vast van burgerbetrokkenheid binnen de sfeer van publieke dienstverlening (Pestoff & Brandsen, 2006). De rode draad doorheen het bestaand onderzoek is dat het niet langer houdbaar is te spreken van een strikt onderscheid tussen diegene die de dienst vormen (produceren) en deze die ze 'verbruiken' (consumeren), vermits deze cliënten vaak actief betrokken zijn bij de ontwikkeling van zijn/haar dienst(en). In de bedrijfswereld wordt dit gegeven ook wel eens het IKEA-model genoemd (Pestoff, 2012). Volgens enkele van deze auteurs schuilen hierin concrete opportuniteiten voor een meer innovatieve en efficiënte publieke dienstverlening, waarbij burgers hun eigen dienst(en) trachten te optimaliseren (o.m. Brudney & England, 1983; Warren, Harlow, & Rosentraub, 1982). Anderen benadrukken dan weer het vrijwillig, democratisch of participatief element dat coproductie in zich draagt (o.m. Parks et al., 1981; Fung, 2004). We merken dus meteen op

dat verschillende definities en opvattingen van coproductie lichte tot sterke nuances vertonen van auteur tot auteur (Jakobsen, 2011).

Er zijn ook een aantal specifieke kenmerken verbonden aan de term coproductie. Vooreerst gaat het om publieke diensten die gedurende een lange termijn geproduceerd en geconsumeerd worden. Er worden met andere woorden langetermijnrelaties opgebouwd tussen de centrale actoren (coproducent en professionele dienstverlener), waarin beide partijen tijd en/of middelen dienen te investeren. Coproductie is dus geen eenmalig gegeven (Verschuere, Brandsen, & Pestoff, 2012). Daarnaast wordt de term vaak in één adem met *volunteering* (vrijwilligerswerk) genoemd. Toch schuilt een fundamenteel verschil in beide concepten, vermits coproductie ook de consumptie van de dienst (of het goed) impliceert (Verschuere et al., 2012).

2. Probleemstelling

Onder invloed van het opkomende New Public Governance (verder: NPG) (Osborne, 2010) paradigma wint coproductie de laatste jaren onderzoeksmatig opnieuw sterk aan belang. NPG gaat er immers vanuit dat beleid en dienstverlening in hoofde van de overheid meer dan ooit tot stand komt via complexe netwerken waarbij een veelheid aan actoren (private, publieke en non-profit) betrokken zijn. Initiatieven die pogen burgers meer actief te betrekken bij publieke dienstverlening (i.e. coproductie) maken deel uit van deze NPG-benadering (Pestoff, 2012). De huidige groeiende aandacht voor coproductie is niet toevallig. De macro-economische context (met noodzakelijke besparingsmaatregelen en legitimiteitsproblemen binnen zowel private als publieke sector) zorgt ervoor dat het eerder theoretisch concept van ‘coproductie’, met zijn assumpties van innovatie, efficiëntie, vertrouwen en verhoogde burgerbetrokkenheid (en samenwerking) ook beleidsmatig sterk aan interesse en belang wint.

Samengevat kent het huidige onderzoeksveld inzake coproductie drie generieke analysesporen (Verschuere et al., 2012). Ten eerste is er de cruciale vraag waarom burgers over gaan tot coproductien, en welk profiel deze burgers hebben (o.m. Steen & Van Eijck, 2012; Asquer, 2012, Jakobsen, 2011). Ten tweede zijn er vragen rond het concreet functioneren ervan in de praktijk, onder andere welke processen tot stand komen en hoe een en ander organisatorisch vorm krijgt (o.m. Schlappa, 2012; Vamstad, 2012; Brandsen & Helderma, 2012). En ten derde is er de vraag naar de effecten (of uitkomsten) van coproductie. Met andere woorden of

de assumpties van een meer efficiënte, effectieve en/of democratische publieke dienstverlening empirisch kunnen worden bevestigd (o.m. Vamstad, 2012; Calabro, 2012). Op elk van deze drie sporen is er het laatste decennium onderzoek gevoerd.

Desondanks is onze kennis en notie van het fenomeen nog verre van compleet (Verschuere et al., 2012). Ten eerste is het meeste huidige onderzoek gebaseerd op *single case studies*. Dit beperkt de (empirische) scope van de resultaten. Er is dus meer vergelijkend onderzoek en kennis nodig over (onder andere) het waarom en de omstandigheden van coproductie in verschillende contexten. Ten tweede is empirisch onderzoek naar coproductie in Vlaanderen schaars. Er is nood aan empirisch materiaal zodat we inzichten over coproductie in Vlaanderen ook in een internationaal perspectief kunnen situeren. Ten derde is de methodologische variëteit binnen het veld beperkt doordat de meeste huidige onderzoeken gebaseerd zijn op kwalitatieve data. Ten vierde is er nood aan meer theoretische diepgang inzake het fenomeen coproductie. De theoretische fundamenten liggen vooral in de (rationele) economische theorie. Het inbrengen van andere theoretische kaders kan ons begrip van het fenomeen vergroten (Verschuere et al., 2012).

3. Onderzoeksvragen en onderzoeksdesign

In deze masterproef concentreren we ons op het eerste generieke analysespoor (cf. supra): de vraag waarom burgers overgaan tot coproductie, en welk profiel deze mensen hebben. De centrale onderzoeksvraag luidt:

Waarom coproduceren bepaalde mensen in bepaalde omstandigheden, en wat zijn de achterliggende redenen en motivaties hierbij?

Deze onderzoeksvraag wordt verder geoperationaliseerd aan de hand van volgende deelvragen:

- *Wie coproduceert? ‘Welke soorten’ mensen (types of profielen) vallen te onderscheiden?*
- *Rekening houdend met deze types (of profielen), zijn de motivaties van coproducenten verschillend van coproductie-initiatief (case) tot coproductie-initiatief (case)?*

Dit onderzoek hanteert een *multiple case study design* dat moet toelaten om vergelijkend onderzoek te voeren naar coproductie in twee verschillende contexten/sectoren. De redenen om voor een *multiple case study* onderzoek te opteren zijn divers (Yin, 2009): het laat toe om de complexiteit van het gegeven coproductie in kaart te brengen, om het fenomeen te bestuderen in zijn context, en om innovatief onderzoek te voeren in een domein dat nood heeft aan theorievorming. Er worden concreet twee cases geselecteerd binnen twee uiteenlopende beleidsdomeinen. Langs de ene kant het welzijnsdomein waar we focussen op een zeer specifieke vorm van zorgverlening, namelijk mantelzorg. Langs de andere kant vormt ook veiligheid een te onderscheiden onderzoeksdomein, waar de aandacht uitgaat naar buurtinformatienetwerken (verder: BIN) waarin burgers samenwerken met de lokale politionele diensten. Op die manier bestuderen we twee concrete coproductie-initiatieven (of cases). Beide cases verschillen op een aantal variabelen van elkaar. Onderstaande tabel stelt ze schematisch voor, met inbegrip van een aantal van deze controlevariabelen:

Tabel 1: Schematische voorstelling cases		
	Mantelzorg	Buurtinformatienetwerken (BIN)
<u>Doel/Product</u>	Zorg voor naaste	Veiligheid in de buurt
<u>Directe bevoordeelden</u>	Individu (verzorgde)	Inwoners buurt
<u>Coproductent (CP)</u>	Naaste van de verzorgde	Buurtbewoners
<u>Taken coproductent</u>	Niet-medische zorg verlenen	Monitoren, signaleren, informatie uitwisselen
<u>Regular producer (RP)</u>	Zorginstelling	Politionele diensten
<u>Institutionele omgeving</u>	Complexiteit: regelgevend kader bepaald door verschillende overheden (lokaal, Vlaams, federaal)	Complexiteit wegens strikt regelgevend kader, juridische constraints, als gevolg van de aard van de taak

Wij trachten een antwoord te formuleren op voorliggende onderzoeksvraag (en deelvragen) door zowel gebruik te maken van een *multiple case study design* als van een comparatieve analyse. Hiervoor worden in eerste instantie ‘profielen’ of ‘types’ van coproductenten per case (of coproductie-initiatief) opgesteld. Binnen de beschrijving (en analyse) van elk geïdentificeerd profiel gaan vervolgens verschillende motieven schuil die als basis dienen voor de interpretatie van de gevonden ‘types’ of ‘profielen’. Daarna worden de ontwikkelde types (of profielen) via een *cross-case* analyse met elkaar vergeleken. Het doel is daarbij om op het niveau van de resultaten zowel zicht te krijgen op de vraag wie coproduceert (profielen) als op de vraag waarom burgers coproduceren (motieven).

4. Methode

Empirisch (vergelijkend) onderzoek naar motieven en profielen lijkt daarbij op het eerste zicht best te benaderen via kwalitatieve – eerder dan kwantitatieve – onderzoeksmethoden. Motieven zijn immers gebaseerd op subjectieve gevoelens van individuele personen waarbij geen juist of fout antwoord bestaat. Toch bestaan een aantal alternatieve onderzoeksmethodes die er specifiek op gericht zijn onderzoek te voeren naar motieven en profielen, zoals Q-methodologie. Q-methodologie verenigt kwalitatieve en kwantitatieve onderzoekstechnieken waardoor het vaak beschouwd wordt als een hybride onderzoekstechniek. Dergelijke *mixed-methods*-aanpak is vandaag populair en kent dan ook meer en meer toepassingen, zowel in wetenschappelijke studies als bedrijfsmatige marktonderzoeken. De Q-methode is erop gericht de verschillende meningen en standpunten van bepaalde individuen rond een centraal thema volledig in kaart te brengen. Meerbepaald clustert Q-methode verschillende respondenten in ‘types’ of ‘profielen’, al naargelang deze groepen er dezelfde mening op nahouden. Daarenboven kunnen de opgeleverde types ook gemakkelijk met elkaar vergeleken worden.

Deze hybride onderzoeksmethode sluit aan bij de scope van deze masterproef. Q-methodologie stelt ons in staat om via het ontwikkelen van ‘types’ of ‘profielen’ van coproductanten inzicht te krijgen in het brede spectrum aan mogelijke motieven die burgers kunnen hebben om te coproduceren. Recent onderzoek van Steen & Van Eijck (2012) brachten al enkele van deze ‘types’ aan het licht, gaande van *socializers* tot *semi-professionals* binnen het Nederlandse voorbeeld van gebruikersraden in de gezondheidszorg. Een uitgebreide voorstelling van de Q-methode en hoe ze zal toegepast worden binnen dit onderzoek volgt later (cf. infra: ‘voorstelling Q-methodologie’).

5. Relevanties

Met ons onderzoek willen we enkele van de belangrijkste leemtes in het huidige onderzoek vullen. In de probleemstelling gaven we reeds een opsomming van enkele van deze leemtes, zoals ze zijn geïdentificeerd in enkele recente publicaties die de *state-of-the-art* in coproductie-onderzoek systematiseren (Pestoff et al., 2012; Verschuere et al., 2012). Hieronder sommen we de theoretische, academische, beleidskundige en methodologische meerwaarde van dit onderzoek op:

Vooreerst kan het beantwoorden van voorliggende onderzoeksvraag rechtstreeks bijdragen tot de verdere theoretisering (en dus kennis) van het fenomeen. We gaan immers na of (en in welke mate) een empirische basis te vinden is voor de aangereikte inzichten en theorieën uit de bestaande coproductie-literatuur. Daarenboven kunnen onze onderzoeksbevindingen ook een wezenlijke bijdrage leveren aan die literatuur, d.m.v. theoretische uitdieping en conceptuele verfijning binnen het waarom van coproductie (i.e. eerste generieke analysespoor). Op academisch vlak levert het achterhalen van deze vragen ook verrijkende empirische data op, verspreid over twee coproductie-initiatieven in Vlaanderen (hier: mantelzorg en BIN). De klemtoon ligt vooral op mens- en gedragsfactoren. En vermits de succes- en faalfactoren van samenwerkingsverbanden tussen burgers en overheden (zoals coproductie) integraal worden mee bepaald door deze *human factor*, is een diepgaand inzicht nodig naar achterliggende motieven en profielen (of types) van deze coproducenten.

Naast de theoretische en academische meerwaarde van dit onderzoek zal de verwachte onderzoeksoutput ook relevante beleidsinformatie opleveren. Met name overheden (vnl. lokale besturen), organisaties (publiek/non-profit) als professionele dienstverleners kunnen concreet aan de slag met de geschetste motieven en profielen. Aan de ene kant over hoe en op welke manier coproducenten maximaal gemotiveerd kunnen worden, en aan de andere kant over hoe deze actoren motivatiegestuurde strategieën en communicatie kunnen ontwikkelen zodat nieuwe coproducenten geactiveerd worden. Vermits politieke besturen burgerbetrokkenheid en participatie (terug) hoog op de agenda plaatsen, kan het faciliteren van coproductie-initiatieven (voor de cliënten van publieke diensten) zowel een democratiserend als kostenbesparend instrument zijn. Tot slot zijn de praktijkvoorbeelden van coproductie (niet alleen in ons land) zeer talrijk aanwezig. En deze zullen naar alle verwachting in de toekomst alleen maar aan maatschappelijk belang winnen, wat onze analyse naar de verschillende ‘soorten coproducenten’ en hun motivaties des te meer rechtvaardigt.

Tot slot is er de methodologische meerwaarde van deze masterproef. Door gebruik te maken van een oude doch relatief onbekende onderzoeksmethode (Q-methodologie) willen we voornamelijk kwantitatieve data verzamelen, die statistische analyse moeten toelaten zodat assumpties over het waarom van coproductie kunnen getest worden. Hiermee vergroten we de

methodologische variëteit op het onderzoeksveld van coproductie. Het innovatieve karakter van deze scriptie vergroot bovendien het empirische bereik van de vaststellingen.

6. Leeswijzer

In de inleiding kon de lezer reeds kennismaken met een korte situering en beschrijving van het onderwerp coproductie. We formuleerden de probleemstelling en leidden daaruit een centrale onderzoeksvraag (en deelvragen) af als duidelijke basis voor deze masterproef. De corpus van de masterproef bestaat uit vijf aparte delen. Zowel het conceptueel als theoretisch kader kwamen daarbij tot stand door middel van een uitgebreide literatuurstudie. Het methodologisch kader diept de gebruikte onderzoeksmethode uit, terwijl het empirisch kader het gevoerde onderzoek zelf omvat. Tot slot worden ook nog zowel empirische als beleidsrelevante conclusies getrokken op basis van de resultaten van het gevoerde onderzoek:

- Deel 1: Conceptueel kader
- Deel 2: Theoretisch kader
- Deel 3: Methodologisch kader
- Deel 4: Empirisch kader
- Deel 5: Conclusies en aanbevelingen

Ten eerste schetst het conceptueel kader de term coproductie. In eerste instantie bekijken we daartoe de achtergrond van het concept, waarbij we onder andere een opsomming geven van de meest bruikbare definities van het fenomeen en het concept situeren binnen zowel het opkomende New Public Governance paradigma als binnen de zogenaamde ‘derde sector’. In tweede instantie gaan we dieper in op de hoge mate van heterogeniteit en conceptoverlapping binnen de verschillende invullingen van het concept. In het theoretisch kader gaan we op zoek naar inzichten en theorieën uit de literatuur die aansluiten op het eerste generieke analysespoor (waarom coproductie) en voorliggende onderzoeksvraag. Vooreerst de zoektocht naar motieven, waarbij we zowel persoonsgebonden als omgevingsgebonden motieven voor coproductie onderscheiden. Daarna gaan we in op de voor- en nadelen van coproductie, die ook kunnen bepalen waarom burgers wel of niet overgaan tot coproductie. Ook op de vraag wie coproduceert gaan we in door hier vooral te verwijzen naar het recente onderzoek van Steen & Van Eijck (2012). Het methodologisch kader vormt de opstap naar het empirisch onderzoek. Ten eerste worden de twee cases (mantelzorg en BIN) voorgesteld,

daarna richten we ons op de gebruikte onderzoeksmethode, namelijk Q-methodologie. We overlopen de verschillende stappen binnen een Q-studie en gaan in op de voor- en nadelen van deze hybride onderzoeksmethode. In het empirisch kader wordt vooreerst het onderzoeksdesign voor beide cases uitgebreid voorgesteld doorheen de verschillende stappen van Q-onderzoek. Na de dataverzameling volgt de data-analyse op basis van de PQ-Method software en bespreken we de output van deze data-analyse. Daarna bespreken we de concrete onderzoeksresultaten van de Q-studie, namelijk ‘types’ of ‘profielen’ van coproductanten binnen beide cases. De comparatieve *cross-case* analyse vormt een belangrijk onderdeel van de empirische studie, waarbij we de gelijkenissen en verschillen bestuderen. Op het niveau van de resultaten en comparatieve conclusies voorzien we ook een kritische discussie. We sluiten de scriptie af met de conclusies en aanbevelingen. Eerst wordt een antwoord geformuleerd op de voorliggende onderzoeksvraag (en deelvragen), daarna vatten we de belangrijkste onderzoeksbevindingen samen en doen we aan theoretische verfijning waar nodig. Tot slot formuleren we nog een aantal concrete beleidsaanbevelingen naar *practitioners* toe (i.e. overheden, bestuurders, professionele dienstverleners, enz.) en doen we enkele suggesties voor toekomstig onderzoek.

Het is belangrijk te vermelden dat dit een duo-masterproef is, opgesteld door twee masterstudenten Bestuurskunde & Publiek Management. Het conceptueel, theoretisch, en methodologisch kader zijn daarbij volledig gemeenschappelijk opgesteld. De twee geselecteerde cases uit ons empirisch kader werden verdeeld: Verhaeghe Tom stond in voor de case mantelzorg, Devos Lara voor de case buurtinformatienetwerken (BIN). Let wel, alleen het data-verzamelingsproces werd apart uitgevoerd. De aansluitende data-analyses, resultaatverwerking, alsook het vergelijkend deel binnen de empirische studie zijn gezamenlijk uitgevoerd. De voorliggende scriptie is dus een gemeenschappelijke masterproef en dient ook zo gelezen te worden.

DEEL 1: CONCEPTUEEL KADER

1. Achtergrond van het concept

1.1. Ontstaan en evolutie

Zoals aangegeven is coproductie geen nieuw fenomeen. Zowel voor bestuurskundigen, economen, politicologen, sociologen, enz. oefenen de ideeën van coproductie al decennia lang een sterke aantrekkingskracht uit. Oorspronkelijk werd de term in het leven geroepen door Nobelprijswinnares Elinor Ostrom, en collega's, die coproductie in de jaren '70 definieerden als: *“de potentiële relatie die kan bestaan tussen reguliere ‘producenten’ (of professionele dienstverleners) en de ‘consumenten’ (of cliënten) die over deze diensten kunnen beschikken”* (Parks et al., 1981; Ostrom, 1996). Ostrom (1996), en later ook bijvoorbeeld Bovaird (2007), kwamen hierbij tot de conclusie dat coproductie afwijkt van traditionele marktgeoriënteerde modellen waarbij een klassiek onderscheid tussen productie en consumptie van publieke goederen en diensten centraal staat. Brudney & England (1983) bouwden hierop verder en definieerden coproductie als de mate van overlapping die kan bestaan tussen deze twee actoren (producenten en consumenten) binnen de sfeer van publieke dienstverlening. Pestoff (2012) spreekt meer recent over een ‘synergie’ tussen burgers en overheid via dergelijke samenwerkingsverbanden.

Ruim veertig jaar geleden was coproductie als maatschappelijk fenomeen dus reeds aanwezig, al gingen die vormen van burgerbetrokkenheid en -participatie vaak onopgemerkt voorbij (Whitaker, 1980; Parks et al., 1981). Tegen de jaren '80 groeide daarbij het besef dat traditionele ‘producentgeoriënteerde’ modellen, met passieve cliënten, niet langer volstonden binnen het geheel van publieke dienstverlening (Boivard, 2007; Pestoff, 2012). Deze vernieuwde ideeën van verhoogde klantgerichtheid en concurrentie sloten aan bij het nieuwe paradigma dat tegen die tijd werd ontwikkeld binnen de publieke sector, namelijk het New Public Management (NPM: Barzelay, 2001; Gunn, 1988; Hood 1991; Pollitt, 1990). Tegen een NPM-achtergrond met verhoogde marktwerking en privatisering transformeerden klassieke gebruikers van publieke diensten van passieve naar actieve cliënten, met verhoogde keuzemogelijkheden en inspraak (Pestoff, 2012). Binnen deze NPM-context is coproductie dan ook een interessant alternatief voor de (tot dan) klassieke vorm van publieke

dienstverlening (Brudney & England, 1984). Volgens Brudney & England (1984) en Percy (1984) kan coproductie zelfs bijdragen tot meer en betere publieke diensten. Verder zijn er ook assumpties op het vlak van verhoogd sociaal kapitaal (Schneider, Teske, Marschall, Mintrom & Roch, 1997; Marshall, 2004) en actief burgerschap (Wilson, 1981; Levine, 1984), tot zelfs opvattingen over een meer efficiënte en effectieve overheid (Parks et al., 1981; Rosentraub & Warren 1987). Coproductie zou daarenboven ook moeten zorgen voor een verhoogde verantwoording (Percy, 1984), publieke legitimiteit (Sharp, 1980) en burgerparticipatie (Fung, 2004). De laatste decennia loopt de vernieuwde interesse inzake coproductie parallel met het opkomende paradigma binnen recent publiek management onderzoek, namelijk het New Public Governance (NPG: Osborne, 2010) waar ook coproductie integraal deel van uitmaakt (Pestoff, 2012). Daarnaast sluit coproductie ook aan bij de opgaande discussie rond meer burgerbetrokkenheid en -participatie binnen de sfeer van publieke dienstverlening, als alternatief voor de klassieke inspraakmechanismen (bv. deliberatieve democratie).

1.2. Hanteerbare definities

De term coproductie heeft, zoals in de inleiding naar voor kwam, verschillende invullingen gekregen door enkele vooraanstaande auteurs uit zeer diverse academische disciplines. In dit onderdeel zetten we een aantal van deze definities op een rij, en wijzen we op de overlappende kenmerken binnen deze invullingen.

Een eerste belangrijke invulling vinden we in het verzamelwerk van Pestoff, Brandsen, & Verschuere (2012), die steunt op de oorspronkelijke definitie van Ostrom (1996). Deze auteurs benadrukken dat coproductie fundamenteel verschilt van klassieke vormen van burgerbetrokkenheid. Deze betrokkenheid komt daarbij tot stand door individuele of groepsinzet, met als doel het verbeteren van zowel de kwaliteit als de kwantiteit van publieke diensten (Verschuere et al., 2012). Bovaird (2007) hanteert dan weer een bredere definitie. Hij beschrijft coproductie als: *“de voorziening van diensten die gevormd worden door relaties tussen professionele dienstverleners en dienstgebruikers en/of andere leden van de gemeenschap. Alle betrokken partijen worden in deze definitie gezien als substantiële bijdragers”*. Deze definitie verschilt van de voorgaande omdat ze niet alleen focust op de verbruikers van publieke diensten, maar ook op vrijwilligers en andere individuen (Boivard, 2007). Deze definitie is wel onderhevig aan de nodige kritiek. Alford (2009) stelt namelijk dat er een duidelijk verschil is tussen vrijwilligers en coproducenten. Vrijwilligers maken immers

geen gebruik van de dienst waarvoor ze zich inzetten, terwijl coproducten deze diensten ook zelf consumeren. Een derde invulling wordt gegeven door het ‘British Cabinet Office’: “*coproductie is een partnerschap tussen burgers en publieke dienstverleners met als doel een gewaardeerde dienst te creëren*”. Deze partnerschappen zetten burgers aan om hun eigen middelen zoals tijd, bereidheid, kennis, enz. ook effectief in te zetten. Daarenboven krijgen individuele (of groepen van) burgers ook meer controle over beleidsbeslissingen aangaande de publieke diensten die zij consumeren (Horne & Shirley, 2009).

Ook Bekkers (1996) formuleerde een interessante definitie: “*coproductie is een proces van gemeenschappelijke beeldvorming dat gericht is op het ontwikkelen van een gezamenlijke beleidspraktijk, in een arena van wederzijds afhankelijke actoren*”. We gaan dieper in op vier elementen binnen deze definitie. Ten eerste wordt de nadruk gelegd op wederzijds afhankelijke actoren. Deze wederzijdse afhankelijkheid zorgt voor praktische, op elkaar afgestemde, samenwerkingsvormen. Ten tweede blijkt uit de definitie dat een gemeenschappelijk beeld rond de problematiek ontstaat. Beide partijen (*professionals* en *clients*) hebben een gelijkaardige visie waardoor het mogelijk is samen de dienst uit te maken. Dit probleemoplossend vermogen is dan ook het derde element uit de definitie. Het vierde en laatste element omvat dat coproductie moet leiden tot een wederzijds voordeel (*mutual benefit*). Beide partijen moeten voordeel ondervinden, zonet zal coproductie niet plaatsvinden (Swarts, 2006).

Elinor Ostrom heeft haar oorspronkelijke definitie uit de jaren '70 in enkele recentere verhandelingen nog aangescherpt. Daarbij omschreef ze coproductie als: “*een proces waarbij inputs, geleverd door individuen buiten de organisatie, gebruikt worden om een goed of dienst te produceren*” (Ostrom, 1996). Een andere definitie, namelijk coproductie als: “*het resultaat van technologische, economische en institutionele of politieke invloeden*” wordt gegeven door Parks et al. (1983), tevens een van de grondleggers van het concept. Hij claimt dat technologische ontwikkelingen doorslaggevend zullen zijn, vooraleer burgers ‘kunnen’ bijdragen aan een publieke dienst. Ook de economische invloed waarbij wordt nagegaan of het al dan niet efficiënt is voor beide partijen (*clients* en *professionals*) om te coproduceren, speelt een rol. Alleen wanneer technisch haalbaar en economisch efficiënt zal coproductie plaatsvinden. En tenslotte is er de institutionele omgevingsfactor die bepaalt of (en wanneer) coproductie tot stand komt. Een laatste invulling die we hier zullen bespreken is die van Percy

(1984) waarbij: “*zowel gewone burgers als gebruikers inspanningen zullen leveren om samen een bepaalde (publieke) dienst te produceren*”. Daarenboven stelt Percy (1984) dat deze inspanningen niet noodzakelijk afhankelijk zijn van directe interacties, maar eerder gelijk moeten worden ingezet.

Kortom, alle definities wijzen in de richting van een (eerder vermelde) vervaging van het klassieke onderscheid tussen diegene die een dienst ‘produceren’ (aanbieden) en deze die de dienst ‘consumeren’ (gebruiken). Sommige auteurs beschrijven coproductie daarbij als het fenomeen waarbij er van burgers verwacht wordt om vrijwillig te participeren en bij te dragen tot de voorziening van een publieke dienst (o.m. Boivard, 2007), terwijl anderen coproductie aanzien als een samenwerkingsverband tussen aan de ene kant de overheid (en haar instellingen) en aan de andere kant betrokken burgers (individueel of collectief) of organisaties (profit of non-profit) (o.m. Pestoff, 2006; Verschuere et al., 2012). Toch doen zich op conceptueel niveau nog steeds problemen voor, zodat een verdere uitdieping en conceptafbakening noodzakelijk is. We bespreken deze heterogeniteit dan ook uitvoerig in het volgend onderdeel (cf. infra: ‘heterogeniteit en conceptoverlapping’).

1.3. De plaats en rol van coproductie binnen de derde sector

De derde sector kent in praktijk vele benamingen: gaande van non-profit/social-profit sector of vrijwilligerssector tot sociale economie en *civil society*. Kendall & Knapp (1995) beschreven deze derde sector daarom als een “*loose and baggy monster*”, waarbij elke afbakening moeilijk en zelfs overbodig is. Pogingen tot begripsdefiniëring focussen namelijk alleen op de verschillen van deze sector ten opzichte van andere sectoren (privaat, publiek en vierde sector). Met andere woorden, de derde sector is een heterogene verzameling van tal van organisaties op verschillende (sub)sectoren met elk eigen activiteiten en oriëntaties. Dekker (2004) beschreef het als: “*het huis van de civil society met vele kamers*”. Desondanks voldoen alle organisaties (of verenigingen) binnen deze koepel op de een of andere manier aan de structureel-operationele definitie die Anheier (2005) hanteert. Deze definitie spreekt over vijf cruciale kenmerken binnen de structuur en werking van een non-profit organisatie (verder: NPO) die bepalen of een organisatie al dan niet actief is binnen deze derde sector. Een uitvoerige beschrijving van al deze kenmerken zou ons te ver leiden, we beperken ons tot een kort overzicht.

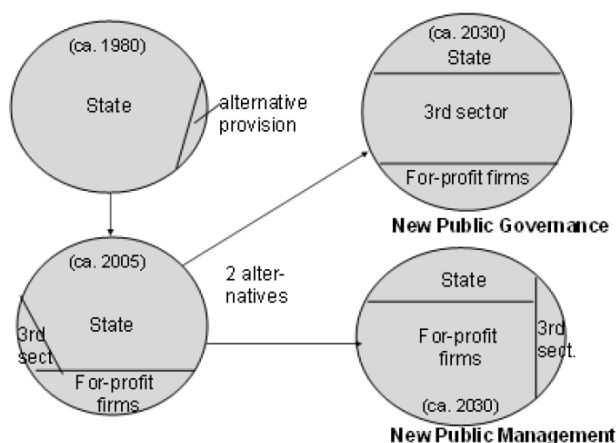
Een eerste kenmerk gaat over de graad van formalisatie (1). De NPO is opgericht voor een lange termijn, met een duidelijk onderscheid tussen wie lid is van de organisatie en wie niet. Het tweede kenmerk is dat de organisatie dient los te staan van het ‘overheidsapparaat’ en dat de NPO een private aard bezit (2), al is de scheidingslijn vaak zeer dun. Bijvoorbeeld zijn overheden, via subsidies, vaak de grootste ‘sponsors’ van deze NPO’s. Een derde kenmerk is nauw verbonden met deze financiële pijler en benadrukt dat NPO’s in staat moeten zijn om hun eigen middelen en activiteiten autonoom te beheren en te controleren (3). Een vierde kenmerk legt de nadruk op de sociale oriëntatie van elke NPO, en de (relatieve) afwezigheid van een winstmotief (4). Een vijfde kenmerk tenslotte, spreekt over een bepaalde mate van vrijwilligheid, bijvoorbeeld een vrije *in* en *out* voor leden (of gebruikers) van de organisatie (of dienst) (5). Hoewel er naast deze structureel-operationele definitie ook nog andere visies en afbakeningen bestaan, zoals de economische of juridische invulling, vatten deze vijf structurele kenmerken de derde het best samen. Uiteraard zijn dit slechts ideaaltypische beschrijvingen waaraan een NPO moet voldoen, en dienen vele van deze elementen in de praktijk sterk genuanceerd te worden (Anheier, 2005).

De derde sector is in ons land breed uitgebouwd met organisaties die actief zijn op tal van subsectoren, waarvan de socio-culturele, onderwijs, gezondheids – en welzijnsector de belangrijkste zijn. Vele NPO’s die actief zijn binnen deze subsectoren worden dan ook doelbewust sterk gesubsidieerd, met middelen afkomstig uit verschillende bestuurniveaus (federaal, regionaal of lokaal). Binnen een internationaal perspectief is België/Vlaanderen daarmee een voorbeeld van een “*government-dominant country*” (Anheier, 2005), waarbij de overheid de publieke dienstverlening voor een groot deel toevertrouwt aan de derde sector en hen daartoe ook van een financieel draagvlak voorziet. Met andere woorden, zowel NPO’s en overheid zijn wederzijds van elkaar afhankelijke actoren (“*interdependence theory*”: Anheier, 2005) en vullen elkaar aan op vlak van publieke dienstverlening (“*complementary relationship*”: Young, 2000): de NPO’s rekenen op publieke subsidies voor de uitbouw van hun dienstverlening, terwijl de overheid hier zowel kwantiteit (voldoende diensten) als kwaliteit (bv. klantentevredenheid) voor terug verwacht. In een context van wederzijdse afhankelijkheid en complementariteit is België/Vlaanderen een voorbeeld van een “*third party government*” (Anheier, 2005) waar de derde sector een prominente plaats inneemt, naast de publieke of commerciële dienstverlening.

Gegeven het feit dat de laatste decennia de derde sector steeds meer betrokken wordt binnen de sfeer van publieke dienstverlening, en in de toekomst zeer waarschijnlijk nog aan maatschappelijk belang zal winnen, is het waarschijnlijk dat ook coproductieprocessen zich meer en meer zullen afspelen binnen deze derde sector. Daartegenover staat de vaststelling dat de traditionele grenzen tussen publieke-private-non profit sector sterk aan het afbrokkelen zijn, waardoor we tegenwoordig stilaan kunnen spreken van ‘hybride’ organisaties die simpel gezegd: ‘een beetje van alles zijn’ (o.m. Pestoff, 2012; Brandsen & Pestoff, 2006). Hoe (en in welke mate) deze trend naar hybridisatie ook een invloed heeft op coproductieprocessen (of initiatieven), bijvoorbeeld op vlak van isomorfisme (DiMaggio & Powell, 1983), is een relevante empirische vraag die verder onderzocht moet worden (Verschuere et al., 2012).

1.4. Coproductie als onderdeel van het New Public Governance (NPG)

Om bovenstaande inzichten kracht bij te zetten linken we het fenomeen coproductie aan het opkomende New Public Governance paradigma, dat stelt dat beleid en dienstverlening meer dan ooit vorm krijgt in complexe netwerken waarbij een veelheid aan actoren betrokken zijn (Osborne, 2010). Vooraleer dit verband kan aangetoond worden is het noodzakelijk te kijken naar hoe het geheel van publieke dienstverlening doorheen de verschillende decennia is geëvolueerd, meerbepaald binnen traditionele (Europese) welvaartsstaten zoals België. Hiervoor maken we gebruik van onderstaande figuur:

Figuur 1: NPG (Pestoff, 2012)

Deze figuur beeldt concreet de laatste drie ‘regimes’ of paradigma’s af die dominant waren (of zijn) binnen veel West-Europese publieke sectoren. Deze zijn achtereenvolgens: de klassieke bureaucratie (1), het New Public Management (2) en het meer recente New Public Governance (3). Deze publieke sector regimes onthullen daarnaast ook drie alternatieve manieren om het geheel van publieke dienstverlening te organiseren, elk met hun

respectievelijke kenmerken en dimensies. Tot voor de jaren '80 werd het geheel van publieke dienstverlening voornamelijk gedomineerd door de klassieke opvattingen rond de 'verzorgingsstaat', waarbij een overheid moest instaat voor het overgrote deel van de voorziening van publieke diensten. De burgers werden daarbij aanzien als passieve ontvangers, die ook geen wezenlijke bijdrage (kunnen) leveren aan de kwaliteit of kwantiteit van de diensten die ze ontvangen (Pestoff, 2012).

Tegen de jaren '80 groeide het besef dat burgers niet alleen passieve ontvangers zijn, maar ook, en meer essentieel, klanten of consumenten van deze diensten. Dergelijke opvattingen sluiten dan ook perfect aan bij het vernieuwde overheidsdenken, namelijk dat van het New Public Management (verder: NPM) (Hood, 1991). Dit regime is daarbij grotendeels gebaseerd op bedrijfsmatige principes, zoals het denken in termen van producten en klanten. De nadruk ligt op efficiënte en effectieve publieke diensten, terwijl vele overheden net over onvoldoende middelen beschikken om als enige speler op te treden. Met andere woorden, tegen de jaren '80 werd duidelijk dat het overheidsmonopolie inzake publieke dienstverlening niet langer houdbaar was. Het NPM-denken gaf daarbij de aanzet om de voorziening van deze publieke diensten dan ook meer over te laten aan private spelers (en in mindere mate aan non-profit spelers), vermits een puur publiek georiënteerd model hoge kosten met zich meebrengt en geen rekening houdt met de verantwoordelijkheid van burgers of hun vertrouwen in het staatsapparaat. Tegen de eeuwwisseling kwam echter meer en meer kritiek op dit NPM-paradigma en wezen verschillende auteurs op een aantal duidelijke dysfuncties van het NPM-denken (o.m. Osborne & Gaebler, 1992). Zo zou een overheid die teveel nadruk legt op privaat geïnspireerde waarden (zoals efficiëntie en effectiviteit) de voeling verliezen met essentiële democratische waarden (zoals rechtvaardigheids – of gelijkheidsbeginselen). Daarnaast werd ook te rationeel gekeken naar burgers. Een te sterke focus op 'burgers als klanten', waarbij deze burgers steeds denken en handelen uit eigen belang laat weinig ruimte voor andere fundamentele waarden die gelden in een samenleving, zoals collectiviteit en solidariteit (gebaseerd op Pestoff & Brandsen, 2006).

Deze opvattingen sluiten aan bij het nieuw, pluralistisch model van publieke dienstverlening dat gebaseerd is op het recente New Public Governance paradigma (NPG: Osborne, 2010). Het NPG-paradigma gaat uit van een gedeeld collectief belang: burgers worden 'eigenaar' van hun diensten en zijn noodzakelijk om een efficiënte en effectieve publieke

dienstverlening uit te bouwen. Het model steunt op pluralisme: met andere woorden de betrokkenheid van zowel private, publieke als non-profit actoren. Deze actoren zetten daarbij concrete initiatieven op om burgers meer te betrekken bij de publieke diensten die ze aanbieden. In dit ideaaltypische NPG-scenario komen we tot de bol rechtsboven op figuur 1, waarbij de drie centrale actoren evenwaardige partners zijn en elkaar nodig hebben om zinvol te functioneren. Binnen dit scenario kunnen we coproductie situeren, vermits het ruimte laat voor initiatieven van burgerbetrokkenheid– en samenwerking. Vanuit de definitie van het concept is duidelijk dat het fenomeen een aantal assumpties met zich meedraagt, zoals een meer efficiënte, effectieve en/of democratische publieke dienstverlening. In die zin kan coproductie dan ook mogelijks het vertrouwen van burgers in hun overheid vergroten (of herstellen), de (lokale) democratie versterken via *empowerment* en sociale cohesie (o.m. Löffler, 2009), alsook de publieke dienstverlening efficiënter en goedkoper maken zonder aan kwaliteit te moeten inboeten (o.m. Boivard, 2012). Vandaar dat Pestoff (2012) coproductie ook omschreef als een sleutelement van dit NPG-paradigma. Of coproductie de vermelde assumpties ook effectief kan waarmaken is een relevante empirische vraag waar de laatste decennia veel onderzoeks aandacht voor is (cf. supra: ‘derde generieke analysespoor’).

2. Heterogeniteit en conceptoverlapping

In bovenstaande hoofdstukken konden we duidelijk vaststellen dat het concept coproductie een breed assortiment aan bruikbare definities kent. Deze definities beslaan een zeer breed spectrum, gaande van een wisselwerking tussen burger en bestuur in het kader van burgerparticipatie (Edelenbos & Monnikhof, 2001), tot een betrokkenheid van burgers binnen de sfeer van publieke dienstverlening (Ostrom, 1996). Bovendien verschillen deze definities vaak van land tot land, en zijn ze afhankelijk van het dominerende staatsmodel. Pestoff (2012) vatte deze ‘conceptversnippering’ dan ook samen als mogelijke verschillen van: (beleids)cultuur (1), focus/onderzoeksniveau (2), of beide (3). Bij elke conceptafbakening is het ook noodzakelijk uit te maken of er gefocust wordt op ofwel individuele, ofwel collectieve vormen van coproductie, dan wel een mix van beide. In dit hoofdstuk trachten wij deze hoge mate van heterogeniteit dan ook te plaatsen binnen drie aparte onderdelen, naar analogie met Pestoff (2012).

2.1. Verschillen qua (beleids)cultuur

Vooreerst zijn een aantal duidelijke discrepanties op te merken in het gebruik van de term coproductie naarmate we ons begeven op Amerikaans, Brits, dan wel Europees grondgebied. Deze verschillen zijn dan ook voor een groot deel te verklaren uit de verschillende dominerende bestuurs- en beleidsculturen binnen deze (groepen van) landen. In het Amerikaans model wordt traditioneel uitgegaan van een ‘klein’ staatsapparaat, waarbij burgers vaak zelf (moeten) instaan voor de diensten die ze ‘verbruiken’. De originele (Amerikaanse) invulling van coproductie (Ostrom, 1999) gaf aanleiding tot een Europese invulling van het concept, waar burgers direct (individueel en/of georganiseerd) en in samenwerking met publieke/non-profit actoren betrokken worden bij de productie van hun diensten. In Groot-Brittannië daarentegen wordt coproductie gebruikt als allesomvattend concept om allerlei samenwerkingsverbanden tussen burgers en overheid uit te drukken. Dit leidt echter tot een genuanceerd beeld van het fenomeen dat gebaseerd is op een ‘multi-level perspectief’ (Pestoff, 2012). Op die manier wordt de term coproductie dus gebruikt in uiteenlopende (bestuurs)contexten of (beleids)culturen en krijgen zeer diverse fenomenen een etiket van coproductie opgeplakt (Pestoff, 2012).

2.2. Verschillen qua focus of onderzoeksniveau

Dit ‘multi-level’ speelveld behandelen we verder onder dit deel. Vooreerst is het hier van belang te vermelden dat coproductie vaak als een *cross-cutting* fenomeen wordt aanzien (Verschuere et al., 2012). Het vormt met andere woorden de brug (of *missing link*) tussen allerlei wetenschappelijke disciplines die zich, elk vanuit hun eigen academische invalshoek en specificiteit, aangetrokken voelen tot het concept van coproductie. Sociologen zijn bijvoorbeeld geïnteresseerd in de vrijwillige component, waarbij burgers uit eigen beweging bepaalde engagementen aangaan. (Verschuere et al., 2012). Bestuurskundigen, zoals wij, trachten dan weer eerder de achterliggende processen, motieven en dynamieken van coproductie te achterhalen. Dit diverse en uiteenlopend academisch speelveld is bijgevolg een eerste mogelijke verklaring voor de hoge conceptuele heterogeniteit. In dezelfde lijn doen zich nog andersoortige conceptoverlappingsen voor, met name bij de aanduiding van het onderzoeksniveau. Meerbepaald of we ons op een macro-, meso-, of micro-analyseniveau bevinden. Pestoff en Brandsen (2006) splitsten het onderzoeksveld inzake coproductie daarom op in drie van elkaar te onderscheiden samenwerkingsvormen tussen burgers en overheid (of reguliere dienstverleners), die in de praktijk vaak onder de noemer van coproductie worden geplaatst.

Op macro-niveau bevinden we ons aan de inputzijde van het beleidsvormingsproces, meerbepaald wanneer burgers of andere (private of non-profit) actoren rechtstreeks (of onrechtstreeks) betrokken worden bij de besluitvorming en/of beleidsbeslissingen. Dit participatieve besluitvormingstraject bestaat bijvoorbeeld uit bepaalde vormen van directe (bv. referenda) of indirecte (bv. inspraak via klassieke middenveldorganisaties) inspraakmechanismen. Op macro-niveau krijgen dergelijke processen verschillende invullingen mee: ‘co-constructie’, ‘co-beleidsplanning’ of ‘co-prioritering’ worden daarbij vaak gebruikt. Deze termen worden door Pestoff en Brandsen (2006) samengebracht onder de noemer ‘co-governance’, verwijzend naar de inbreng van burgers in de planning, uitvoering en/of evaluatie van het beleid (Verschuere et al., 2012). Op het meso-niveau spreken we dan weer van ‘co-management’ (Pestoff & Brandsen, 2006). De auteurs gebruiken deze term wanneer private of non-profit actoren samenwerken in de voorziening van publieke diensten. De betrokken actoren krijgen hierbij inspraak in de ontwikkeling van deze publieke dienst(en) en zetten hiervoor tijd en/of andere middelen (bv. geld, kennis of vaardigheden) in (Verschuere et al., 2012). Op micro-niveau ten slotte wordt gebruik gemaakt van een meer begrensde opvatting. In contrast met ‘co-management’ is hier sprake van een directe betrokkenheid, met andere woorden wanneer individuele (of groepen van) burgers in bepaalde mate (direct of indirect) instaan voor de voorziening van hun publieke diensten (Evers, 2006).

Hoewel de drie bovenstaande termen duidelijk gekoppeld worden aan een specifiek onderzoeksniveau (micro, meso of macro) is dit onderscheid verre van exhaustief of exclusief. Het is daarbij handig om de drie fenomenen (co-governance, co-management en coproductie) op te delen langs twee dimensies. Langs de ene kant een onderscheid naargelang de participerende actor, zijnde burgers (individueel-georganiseerd) of organisaties (profit-non-profit). Waar co-management duidelijk focust op de interactie tussen organisaties, legt coproductie eerder de nadruk op de (vrijwillige) inspanningen van burgers. En langs de andere kant een onderscheid naargelang de verschillende fasen binnen de beleidscyclus. Co-governance viseert daarbij eerder de fase van beleidsvoorbereiding en -bepaling (of inputzijde), terwijl de termen co-management en coproductie zich situeren op de fase van beleidsuitvoering (of outputzijde) (Pestoff & Brandsen, 2006; Pestoff, 2012).

2.3. Coproductie: een individueel of collectief engagement? Of beide?

Deze geschetste verschillen naargelang (beleids)cultuur of focus/onderzoeksniveau bleven binnen de literatuur vaak onderbelicht (Brandsen & Pestoff, 2006). Dit terwijl het concept toch duidelijk dient afgesplitst te worden van aanverwante termen, zoals co-management (meso-niveau) of co-governance (macro-niveau). Op het micro-niveau resteert de vraag of coproductie een individuele, dan wel een collectieve betrokkenheid van burgers is. Hoewel op het eerste zicht relevant voor elke conceptafbakening, stellen we in realiteit vaak beide vormen van betrokkenheid vast binnen een en dezelfde publieke dienst (Pestoff, 2012). We diepen dit hieronder verder uit:

Vooreerst zijn coproductie-initiatieven vooral het gevolg van een engagement door een bepaald individu, met name de gebruiker (of consument) van de publieke dienst in kwestie. Deze betrokkenheid ontstaat daarbij meestal op een spontane, informele manier die vooral ad-hoc ingevuld worden. Er bestaan daarnaast ook vormen van individuele coproductie-initiatieven die een meer verplicht karakter hebben. Zo beschreef Alford (2002) zelfs het invullen van belastingbrieven als een vorm van coproductie. Collectieve engagementen, daarentegen, omvatten dan meer formele, georganiseerde of geïnstitutionaliseerde initiatieven van coproductie. Hier liggen vaak meer tastbare en duurzame (*enduring*) publieke diensten aan de basis, in tegenstelling tot niet-duurzame (*non-enduring*) voorbeelden zoals het invullen van belastingbrieven (Verschuere et al., 2012). Het zijn dan ook deze meer *enduring* publieke diensten die potentieel bijdragen tot een verhoogd sociaal kapitaal en daarom ook op collectieve basis gecoproduceerd worden (Pestoff, 2009). Tot slot bestaan er ook coproductie-engagementen die zowel op individuele als collectieve basis ontstaan, en meer gericht zijn op sociaal georiënteerde publieke diensten (bv. zorgverlening) (Pestoff, 2012).

DEEL 2: THEORETISCH KADER

Na de situering en beschrijving van het conceptueel kader gaan we in dit deel over tot de uiteenzetting van het theoretisch kader. We verkennen met andere woorden de coproductie-literatuur, op zoek naar een antwoord op de voorliggende onderzoeksvraag (en deelvragen). Dit brengt ons in eerste instantie bij de vraag waarom coproduceren, oftewel de zoektocht naar motieven. In tweede instantie bespreken we de voor- en nadelen van coproductie, vermits deze ook een invloed kunnen hebben op de beweegredenen van coproductanten. En in derde instantie gaan we dieper in op de vraag wie coproduceert, waar de aandacht vooral gaat naar mogelijke ‘profielen’ van coproductanten.

1. Waarom coproduceren?

Een eerste vraag betreft dus de zoektocht naar de verschillende motieven van burgers of individuen om te coproduceren. Uit de literatuur leiden wij een tweeledig onderscheid af: enerzijds persoonsgebonden motieven, anderzijds omgevingsgebonden motieven.

1.1. Persoonsgebonden motieven

Een eerste cluster motieven bundelt dus de persoonsgebonden motieven, oftewel individuele motivaties van burgers om over te gaan tot coproductie. Hierin staan twee benaderingen centraal: aan de ene kant een rationele benadering, die gebaseerd is op theorieën van ‘eigen belang’ (bv. *Public Choice*), en langs de andere kant een altruïstische benadering waarbinnen individuele motivaties te vinden zijn die een stuk verder gaan dan klassieke (economische) opvattingen rond eigen belang en eerder maatschappelijk of sociaal georiënteerd zijn.

1.1.1. Rationele benadering

De eerste benadering, namelijk de rationele (eigen belang) opvatting vindt zijn grondslag in de *public choice*-theorie en stelt dat burgers enkel en alleen zullen overgaan tot coproductie wanneer de kosten verbonden aan het engagement maximaal gecompenseerd worden door de baten ervan. Wij delen deze benadering verder op langsheen twee categorieën: enerzijds materiële (bv. monetaire) motieven, en anderzijds niet-materiële motieven (bv. niet-monetair). We beschrijven deze twee motivatiebronnen hieronder:

1.1.1.1. Materiële (of monetaire) motieven

Deze drijfveren ontstaan wanneer er voor de burgers (i.e. coproductanten) ook tastbare elementen, zoals geld, goederen of andere ondersteuningsvormen tegenover het coproductie-engagement staan. Individuele coproductanten willen met andere woorden, volgens deze motivatietheorieën, iets materieels (bv. geld) in ruil krijgen voor hun te leveren/geleverde inspanningen. Deze categorie bundelt hiermee de meest klassieke drijfveren voor coproductie en zijn dan ook reeds uitvoerig beschreven binnen de literatuur. Het concept coproductie bleef, zoals in het conceptueel kader naar voor kwam, lange tijd verbonden aan economische conceptuele kaders (zoals de *public choice*-theorie) en marktgeoriënteerde modellen waarbij deze materieel-rationele beweegredenen centraal stonden (Pestoff et al., 2012).

Alford (2002) heeft deze motivatiebron vervolgens empirisch getoetst en kwam daarbij tot de vaststelling dat deze materiële elementen wel degelijk individuele burgers aanzetten (of motiveren) om over te gaan tot coproductie. Er moet daarbij echter een belangrijke nuance worden aangebracht, namelijk dat burgers (of individuen) niet onderhevig zijn aan klassieke conditionering zoals ‘*de hond van Pavlov*’ uit het gelijknamige wereldberoemde experiment (Alford, 2002). Anders gezegd, burgers zullen niet overgaan tot coproductie enkel en alleen omdat daar een beloning tegenover staat. Integendeel, deze vorm van burgerparticipatie steunt op motivaties die wel ontstaan vanuit een eigen materieel belang (i.e. beloning), maar waarbij deze persoonlijke voordelen (of baten) vaak meer complex zijn dan enkel en alleen beloningen van monetaire aard (Alford, 2002).

Daarom diepte Asquer (2012) deze materiële component verder uit, door zowel monetaire als niet-monetaire motivatiebronnen te beschrijven. Hij sprak daarbij niet van materiële drijfveren maar van ‘extrinsieke beloningen’. In navolging van Alford (2002) stelt ook Asquer (2012) dat individuele burgers zelden of nooit gemotiveerd worden te coproduceren omdat daar bepaalde beloningen tegenover staan. Er bestaat hierop wel een expliciete uitzondering, meerbepaald wanneer simpele, niet-duurzame (*non-enduring*; Verschuere et al., 2012) publieke diensten (bv. het invullen van een belastingbrief) het coproductie-initiatief uitmaken. In dat geval spelen extrinsieke monetaire beloningen wel een belangrijke rol in de individuele motivaties van burgers, vermits er geen rechtstreeks voordeel (bv. kwalitatieve verbetering van de dienst) aan het coproductie-engagement verbonden is (Asquer, 2012). De materiële component wordt daarnaast ook opgenomen in het verzamelwerk van Verschuere et al.

(2012), alsook bij de recente verhandeling van Steen & Van Eijck (2012). Al deze auteurs plaatsen deze materiële beloningen onder de noemer ‘extrinsieke motieven’. Hier kan dus coproductie plaatsvinden, vooral wanneer de tijd en inspanningen van individuele burgers maximaal gecompenseerd worden in de vorm van persoonlijke voordelen (of baten) die voortvloeien uit het engagement. Deze voordelen kunnen daarbij dus zowel een monetair als niet-monetair karakter hebben.

1.1.1.2. Niet-materiële (of niet-monetaire) motieven

Hierboven merkten we reeds op dat binnen de rationele benadering ook motieven terug te vinden zijn die verder gaan dan materiële of monetaire beloningen. We bespreken enkele van deze niet-materiële motivatiebronnen hieronder, meerbepaald ‘sancties’ en ‘intrinsieke’ motivatiebronnen. Beiden wijzen op andersoortige persoonlijke voordelen verbonden aan het coproductie-initiatief maar bevinden zich nog steeds onder de rationele (eigen belang) benadering, vermits nog steeds een bepaald persoonlijk belang wordt nagestreefd.

‘Sancties’ als mogelijke bron van motivatie lijkt op het eerste zicht wat vreemd. Alford (2002) is dan ook de enige die deze *driver* heeft beschreven. Hij stelt dat sancties (sociale, psychologische en economische) geen goede motivatiebron van coproductie zijn. Dit is ook logisch gezien sancties overwegend een fout signaal – participeren is onplezierig - sturen naar burgers, waardoor deze hier vaak fout op reageren. Ze vinden het juiste (of gewenste) gedrag, namelijk coproduceren, immers onaangenaam en gaan daardoor niet participeren. Het opleggen van sancties gaat daarbij expliciet uit van overheidswege en wijst op een bepaald wantrouwen ten aanzien van de burgers. Daarenboven vertonen burgers die onderhevig zijn aan sancties opportunistisch gedrag: mensen gaan zo min mogelijk tijd en inspanningen leveren (Alford, 2002). Desondanks blijkt dat sancties toch belangrijk zijn in een aantal specifieke publieke diensten. Sancties hebben immers een impact op andersoortige motieven waaraan een bepaald persoonlijk belang van niet-materiële aard verbonden is (Alford, 2002).

Deze andersoortige motivatiebronnen worden in klassieke motivatietheorieën vaak gecategoriseerd als ‘intrinsieke motieven’. Dit zijn motieven die ontstaan vanuit de burgers zelf, en vloeien vaak voort uit interesse of plezier verbonden aan de opdracht (i.e. dienst). Een innerlijk aspect dus waardoor personen gedreven worden om iets te doen waarin ze geloven, achter staan, enz. (Van Der Vaart, 2010). Deze intrinsieke motivaties hebben doorheen de coproductie-literatuur verschillende invullingen gekregen. Onder intrinsieke motieven

verstaat bijvoorbeeld Asquer (2012) onder andere: onzelfzuchtigheid en andere sociale waarden. Verschuere et al. (2012) geven een andere invulling voor deze intrinsieke motivaties. Zij stellen dat de voldoening uit het omgaan met anderen en het verkrijgen van hun goedkeuring, alsook het vermijden van afkeuring, de belangrijkste aspecten zijn uit de intrinsieke motivaties. Steen en Van Eijk (2012) bouwen hierop verder en stellen dat intrinsieke motivaties onder andere hun competenties, zelfredzaamheid en sociale vaardigheden versterkt. Door zich te engageren in coproductie-initiatieven kunnen individuele burgers dus zowel kennis als vaardigheden opdoen, waardoor aan deze motivaties dus wel een persoonlijk voordeel is verbonden (Steen & Van Eijck, 2012). Tenslotte vult ook Pestoff (2012) deze intrinsieke pijler aan door te stellen dat burgers ook participeren in coproductie-initiatieven gewoon omdat ze ‘het graag doen’.

Alford (2002) heeft echter kritiek op deze motivatiebron. Hij schuift daarbij het ‘*free-rider* gedrag’ (of vrijbuitersprobleem) naar voor. *Free-riders* zijn mensen die (mee) profiteren van bepaalde diensten zonder zelfs iets bij te dragen aan deze diensten (bv. via betaling). Deze opvatting vindt zijn grondslag in de traditionele *public goods*-theorie waarbij collectieve goederen of diensten niet (meer) tot stand komen als gevolg van het vrijbuitersprobleem. Collectieve goederen en diensten zijn namelijk ondeelbaar en niet-uitsluitbaar. Wanneer iedereen een eigen belang nastreeft (extrinsiek of intrinsiek) zal deze individuele rationaliteit plaats ruimen voor een collectieve irrationaliteit en leiden tot een definitieve stopzetting van de productie van deze collectieve diensten (Olson, 1965). De publieke diensten die het voorwerp uitmaken van coproductie zijn dus, volgens Alford (2002), ook onderhevig aan het *free-rider* probleem. Toch moet hierbij een onderscheid gemaakt worden tussen extrinsieke en intrinsieke rationaliteit. Anders gezegd is het vrijbuitersprobleem sterker aanwezig bij de materiële (extrinsieke) pijler dan bij de niet-materiële (intrinsieke) pijler. Concreet zorgt dit ervoor dat intrinsieke motieven desondanks toch meer aanzet zullen geven tot coproductie-initiatieven dan sancties en materiële beloningen (Alford, 2002).

1.1.2. Altruïstische benadering

Naast de (individuele) rationele benadering merkten we reeds op dat ook andere motivaties bestaan die verder gaan dan het nastreven van een bepaald persoonlijk eigen belang. We haalden reeds enkele van deze motieven aan onder de niet-materiële pijler, zoals het vormen van sociale waarden (Asquer, 2012). Deze brengen we nu finaal onder binnen een altruïstische benadering, waarin we vier van deze waardengerichte (of maatschappelijk

georiënteerde) motivatiebronnen verder uitdiepen. Ten eerste het normatief element, ten tweede het sociaal element, ten derde de aanverwante theorie rond *Public Service Motivation* (PSM) en tot slot enkele motieven die verbonden zijn aan vrijwilligerswerk.

1.1.2.1. Normatieve motieven

Hier participeren burgers in coproductie-initiatieven omwille van het gevoel dat ‘het zo hoort’, met andere woorden wat die personen als ‘de norm’ ervaren. Wanneer we de coproductie-literatuur kort overschouwen stellen Verschuere et al. (2012) dat burgers binnen een normatief aspect coproduceren doordat die personen zich laten leiden door bepaalde fundamentele waarden (bv. democratische overwegingen) in hun motivaties. Volgens Asquer (2012) kan deze *normative commitment* er zelfs voor zorgen dat bepaalde morele en sociale waarden als zelfbeschikking, deskundigheid, groepsgevoel, identificatie en affirmatie worden opgewekt. Ook Pestoff (2012) onderstreept het normatief element vanuit de gedachte dat burgers hierbij gemotiveerd worden vanuit eigen persoonlijke waarden of (al dan niet aanwezige) maatschappelijke waarden binnen de samenleving, en daarbij ook handelen naar die bepaalde ‘normen’. Binnen die context kan dit normatief element voor burgers (of coproductanten) potentieel fungeren als een soort dwangmiddel, afkomstig vanuit hun (directe of indirecte) omgeving. Hier komen de theorieën van isomorfisme in beeld, waar sprake is van zogenaamd ‘normatief isomorfisme’ (DiMaggio & Powell, 1983). Vertaald naar dit theoretisch kader kunnen we spreken van een ‘normatieve druk’ (i.e. *normative pressure*) om te coproduceren. Deze druk ontstaat dan concreet wanneer burgers coproductie aanvoelen als een soort verplichting, omdat die betrokkenheid vanuit hun omgeving ook concreet wordt verwacht. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn in het voorbeeld van mantelzorg waarbij de mantelzorger de zorgtaken op zich neemt omdat dit engagement ook naar zijn/haar aanvoelen een (morele of emotionele) verplichting is, een druk afkomstig uit familiale kring of de samenleving in het algemeen. Indien mantelzorgers deze ‘normatieve druk’ ook in praktijk ervaren zou duidelijk moeten worden binnen ons empirisch kader, waar we de specifieke motivaties van mantelzorgers gaan onderzoeken.

Ook ontevredenheid ten aanzien van de overheid (of professionele dienstverleners) passen binnen deze normatieve pijler. Deze ontevredenheid uit zich wanneer bepaalde verwachtingen in hoofde van de burgers niet (of onvoldoende) worden ingelost. Bovaird, Van Ryzin, Loeffler & Parrado (2012) benadrukten dat deze ontevredenheid ook een motivatiebron voor burgers kan zijn om over te gaan tot coproductie. Burgers zullen zich namelijk meer willen

inzetten voor die coproductie-initiatieven waarbij ze het gevoel hebben dat hun bijdrage (aan de publieke dienst) ook een wezenlijk verschil kan maken, bijvoorbeeld op vlak van verhoogde kwaliteit. Dit kan bijvoorbeeld concreet het geval zijn wanneer burgers ontevreden zijn over de buurtveiligheid in hun wijk en zich om die reden aansluiten bij een buurtinformatienetwerk (BIN). Net als voor de *normative pressure* bij mantelzorgers, moet onze empirische studie uitsluitsel geven of deze ontevredenheid ook effectief een motivatiebron is van BIN-leden om zich aan te sluiten/te coproduceren.

1.1.2.2. Sociale motieven

Hiermee nauw verbonden zijn de zogenaamde sociale motieven die ontstaan vanuit de omgang met anderen. Via het aangaan van coproductie-engagementen kunnen burgers bijvoorbeeld sociale contacten uitbouwen of zich sociaal ontplooien. De beschikbare literatuur is bondig voor wat betreft sociale motieven, mede omdat vele van de elementen onder deze pijler ook kunnen onderbracht worden bij andere motivatiebronnen. Zo kunnen de voordelen die voortvloeien uit de *normative commitment*, zoals groepsgevoel of affirmatie (Asquer, 2012), ook het gevolg zijn van sociale prikkels. Die sociale prikkels worden dan bijvoorbeeld opwekt door de omgang met de andere actoren betrokken in het coproductie-initiatief. Sharp (1984) beschreef deze sociale prikkels bijvoorbeeld als: beloningen, samenhorigheidsgevoel, identificatie, plezier en gezelligheid. Ook Verschuere et al. (2012) halen deze gezelligheid aan binnen een sociale pijler. Burgers-coproducenten kunnen dus ook geprikkeld worden vanuit het gevoel om ‘erbij te horen’. Zowel Alford (2009) als Steen & Van Eijck (2012) plaatsen bij deze sociale motivaties nog een solidair element. Dit wil zeggen dat, door de omgang met anderen, ook bepaalde sociaal-solidaire waarden worden aangewakkerd zoals samenhorigheid of gemeenschapsgevoel. Met andere woorden: burgers-coproducenten zullen niet participeren omwille van interesse, kennis of normatieve druk, maar eerder uit solidariteit.

1.1.2.3. Public Service Motivation

Zowel de normatieve als sociale pijler kunnen worden samengebracht binnen de aanverwante theorie rond *Public Service Motivation* (hierna: PSM). PSM levert ons extra inzicht in maatschappelijk georiënteerde (of waardengerichte) motivaties waarin burgers het ‘algemeen belang’ vooropzetten, die rechtstreeks hun beweegredenen beïnvloeden (Steen & Van Eijck, 2012). De theorieën van PSM zijn oorspronkelijk ontwikkeld om de verschillende motivaties van ambtenaren en andere werknemers uit de publieke sector te achterhalen. En deze motivaties betreffen daarbij niet alleen taken en verantwoordelijkheden die betrekking hebben

op hun professionele functie(s), maar omvatten ook de engagementen die deze publieke actoren aangaan in civiele/sociale participatievormen (bv. sportclub) of andere vormen van vrijwilligerswerk (Steen & Van Eijck, 2012). Hoewel PSM de nadruk legt op motivaties langs de kant van publieke actoren, kunnen de inzichten en vaststellingen uit PSM-onderzoek toch bijdragen tot het verklaren van motivaties die burgers aangaan in het kader van coproductie. Wanneer wordt uitgegaan van een PSM-perspectief kan een sterke betrokkenheid van deze publieke actoren er immers voor zorgen dat die personen eerder geneigd zullen zijn coproductie-engagementen aan te gaan, buiten hun professionele omkadering heen (Steen & Van Eijck, 2012). Natuurlijk moeten deze personen wel een bepaald ‘niveau van PSM’ bezitten, anders gezegd: ook een bepaald algemeen belang nastreven dat verder gaat dan hun persoonlijk eigen belang. Bijvoorbeeld kunnen leesouders gemotiveerd zijn zich in te zetten voor deze vorm van coproductie omdat ze, op basis van hun professionele kennis en vaardigheden, rechtstreeks kunnen bijdragen aan een betere educatie van hun eigen kind(eren). In het geval van ideaaltypische PSM zou dan net een omgekeerd denkpatroon moeten plaatsvinden: participeren vanuit die kennis of vaardigheden om bij te dragen aan een betere educatie van alle kinderen, met als doel het verhogen van de kwaliteit van de school in het algemeen (gebaseerd op Steen & Van Eijck, 2012).

Hoewel PSM dus een alternatieve piste vormt voor onderzoek naar de motivaties van burgers in het kader van coproductie, zijn de twee literatuurlijnen (PSM en waarom-vraag coproductie) nog maar weinig met elkaar gekoppeld (Steen & Van Eijck, 2012). We kunnen de PSM-benadering binnen het waarom van coproductie dan nog het best vergelijken met de zogenaamde ‘expressieve motieven’. Die expressieve motieven zorgen voor een gevoel van voldoening of waardering doordat personen met bepaalde kennis, vaardigheden of waarden (bv. sociaal georiënteerd) rechtstreeks bijdragen aan een bepaalde publieke dienst (Steen & Van Eijck, 2012). Ook Alford (2002) erkent dat expressieve motieven een rol kunnen spelen bij de motivaties van burgers-coproducenten. Binnen die context stuiten we dan weer op de term *impure-altruism*, een concept afkomstig uit de literatuur rond vrijwilligerswerk (Andreoni, 1989). De term verwijst naar het maatschappelijk bijdragen met het oog op het versterken van kennis of vaardigheden, het uitbouwen van (nieuwe) sociale contacten, of het verkrijgen van voldoening en waardering (Steen, 2006).

1.1.2.4. Motieven verbonden aan vrijwilligerswerk

Daarom bespreken we onder dit deel nog een aantal motivaties, die verbonden zijn aan vrijwilligerswerk (of *volunteering*) en dus mogelijks ook van toepassing zijn op de verschillende motieven van coproducten. Met de term *impure-altruism* haalden we reeds een centraal concept binnen deze literatuurlijn aan. Nu breiden we deze inzichten verder uit binnen ons altruïstisch perspectief.

Clary, Snyder, Ridge, Copeland, Stukas & Haugen (1998) onderscheiden een zestal categorieën van motivaties om te participeren aan vrijwilligerswerk. Hoewel het hier gaat om een functionele benadering van vrijwilligerswerk zijn deze categorieën zeker het vermelden waard. Ook Alford (2002) baseerde zijn theoretisch kader (rond motivaties van coproducten) op inzichten uit de literatuur rond *volunteering*. De eerste categorie binnen deze typologie omvat de ‘waardengerichte motieven’ (*values*): mensen doen aan vrijwilligerswerk om humanitaire waarden uit te drukken of omwille van altruïstische, onbaatzuchtige redenen. De ‘leergerichte motieven’ (*understanding*) is de tweede categorie. Vrijwilligerswerk zorgt ervoor dat mensen hun eigen globale kennis kunnen verruimen en specifieke vaardigheden ontwikkelen. Het versterken van persoonlijke ontwikkeling op basis van positieve vooruitstrevendheid, zoals het versterken van de eigenwaarde, vormt dan de derde categorie die Clary et al. (1998) onderscheiden: namelijk de ‘kwaliteitsgerichte motieven’ (*enhancement*). Een vierde categorie beoogt dan weer meer een eigen belang en spreekt van ‘beroepsgerichte motivaties’ (*career*). Burgers/individuen participeren hierbij in vrijwilligerswerk om bepaalde beroepsrelevante ervaringen op te doen, met het oog op de (toekomstige) carrière. Binnen de motivatietheorieën rond vrijwilligerswerk komen ook een aantal ‘sociaalgerichte motieven’ (*social*) naar voren. Mensen komen via vrijwilligerswerk in contact met anderen en bouwen daarmee sociale vaardigheden op (bv. werken in groep). De laatste categorie van Clary et al (1998) spreekt van een aantal ‘beschermingsgerichte motivaties’ (*protective*). Meer specifiek doen sommige personen aan vrijwilligerswerk om op die manier bepaalde angsten, conflicten, schuldgevoelens of negatieve reacties uit de weg te gaan. Alford (2002) kwam finaal tot de vaststelling dat vooral waardengerichte, leergerichte en sociale motivaties bepalen of individuen participeren in vrijwilligerswerk. De overige twee categorieën (beroeps- en beschermingsgericht) spreekt heel wat minder vrijwilligers aan (Alford, 2002).

Tak en Karr (2007) bouwden verder op deze typologie van Clary et al. (1998) en voegden nog een zevende categorie toe, namelijk ‘pleziergerichte motieven’. Vooral onder jongeren blijkt deze ‘*fun factor*’ van groot belang. Jongeren die zich bijvoorbeeld inzetten voor een lokale jeugdbeweging doen dit voornamelijk uit amusement en liefhebberij, en niet uit kwaliteitsoverwegingen of met het oog op een latere carrière. Naast de typologie van Clary et al. (1998) zijn nog tal van andere invullingen en inzichten terug te vinden die op zoek gaan naar mogelijke motieven voor vrijwilligerswerk. Wij beperken ons echter tot deze verkennende opsomming gezien onze focus voornamelijk uitgaat naar specifieke motivaties van coproductenten. De motivatietheorieën rond vrijwilligerswerk en PSM (cf. supra) kunnen in die optiek daarbij zowel verrijkend als verklarend werken.

1.2. Omgevingsgebonden motieven

Naast bovenstaande persoonsgebonden motieven (rationeel of altruïstisch) zijn ook nog een aantal andere motieven te vinden die kunnen verklaren waarom burgers overgaan tot coproductie. Het gaat hierbij om omgevingsgebonden motieven, met andere woorden motieven die niet vertrekken vanuit het individu (of de persoon) maar bepaald worden door een aantal inherente randfactoren. We onderscheiden een tweetal van deze omgevingsgebonden motieven. Vooreerst het samenvattend kader: *the cooperative gambit*, zoals beschreven door Pestoff (2012). Daarna bespreken we of (en in welke mate) overheidsstimulansen een invloed hebben op de motivaties van burgers-coproductenten.

1.2.1. ‘The cooperative gambit’

De term *the cooperative gambit* is ontwikkeld door Pestoff (2012) en beschrijft een aantal randfactoren die, naast de persoonsgebonden factoren, ook van invloed zijn op de motivaties van burgers om te coproduceren. Deze randfactoren kunnen daarbij ofwel een faciliterende, ofwel een hinderende invloed hebben op die motivaties (Verschuere et al., 2012). Pestoff (2012) stelt dat de mate van coproductie afhankelijk zal zijn van een samenspel tussen randfactoren: aan de ene kant de mate waarin burgers belang hechten aan de betreffende dienst (*salience*) en aan de andere kant het ‘gemak’ (*ease*) om toe te treden tot de dienst. Zowel dit vermeend belang (*salience*) als het gemak (*ease*) om betrokken te worden hangen in grote mate af van de specifieke capaciteiten (of vaardigheden), tijd en/of middelen van burgers-coproductenten, zoals hun sociale of professionele competenties en/of de afstand tussen de *professional* en de cliënt. Deze factoren worden daarom ook wel eens beschreven als: “*de transactiekosten van participatie*” (Pestoff, 2012).

Naast de beschikbare tijd, capaciteiten en/of middelen van coproductanten leggen Pestoff (2012) en Alford (2009) de nadruk op de aard van de taak (of dienst) en de mate van impact. Met andere woorden, of de desbetreffende dienst een directe (of indirecte) impact heeft op het leven van de coproductant. Hier speelt het onderscheid tussen *enduring* en *non-enduring* publieke diensten een cruciale rol. Bij meer essentiële en duurzame diensten (*enduring*) zullen de motivaties van burgers-coproductanten een stuk sterker zijn dan bij de eenmalige en kortstondige dienstverlening (*non-enduring*), omdat *non-enduring* diensten geen (of weinig) impact hebben op hun leven van de coproductant (Verschuere et al., 2012).

Pestoff (2012) brengt deze inzichten samen in het samenvattend kader *the cooperative gambit*. De theorie is dat, indien bovenstaande randfactoren vervuld zijn, burgers-coproductanten hun persoonlijk eigen belang opzij schuiven en zullen overgaan tot collectieve actie(s). Wanneer we deze twee dimensies tegenover elkaar zetten in een 2x2 matrix kunnen vier ‘types van participanten’ in publieke diensten onderscheiden worden (zie figuur 2). Deze zijn: de actieve consument (1), de actieve coproductant (2), de passieve cliënt (3) en de ad hoc participant (4).

<i>The cooperative gambit</i>		
Gemak & belang	<u>Laag</u>	<u>Hoog</u>
<u>Groter</u>	Actieve consument	Actieve coproductant
<u>Lager</u>	Passieve client	Ad hoc participant

Figuur 2: The cooperative gambit (Pestoff, 2012)

Dus, door het combineren van deze twee dimensies (of randfactoren) ontstaat een meer genuanceerd beeld omtrent de motivaties van burgers-coproductanten, in de vorm van vier concrete types (Pestoff, 2012). Drie van deze types zijn daarbij makkelijk te koppelen aan de bestuurskundige paradigma’s: de traditionele bureaucratie, het New Public Management (NPM) en het New Public Governance (NPG). Klassieke interpretaties van ‘passieve cliënten’ vallen duidelijk te liëren aan bureaucratische opvattingen, terwijl het begrip ‘actieve consument’ eerder stamt uit NPM-benaderingen. De ‘actieve coproductant’ daarentegen, vindt zijn oorsprong binnen de pluralistische NPG-benadering (cf. supra). De ‘ad hoc participanten’ bestaan dan uit burgers die slechts zullen participeren wanneer de dienst voor hem/haar van cruciaal belang is, of waarbij de wil (of motivatie) om betrokken te zijn groot genoeg is (gebaseerd op Pestoff, 2012).

Ook Steen & Van Eijck (2012) verwijzen naar de wil (*willingness*) en capaciteiten (*capacities*) van burgers-coproductanten. Toch wijzen ze erop dat wilskracht en vermeend belang alleen onvoldoende zijn als *driver* voor coproductie. Burger-coproductanten moeten namelijk ook overtuigd zijn van hun eigen bijdrage aan de publieke dienst(en) in kwestie, vooraleer zij de nodige inspanningen (bv. tijd en middelen) zullen leveren. Hieruit leiden Steen & Van Eijck (2012) twee vragen af en koppelen deze aan twee politiek-wetenschappelijke concepten rond *efficacy* (Andersen, Kristensen & Pedersen, 2011): enerzijds de vraag “*kan ik een coproductant zijn/worden?*”, en anderzijds de vraag “*kan ik mijn doel bereiken?*”. De eerste vraag heeft betrekking op de capaciteiten van burgers, meer bepaald hun ‘interne doeltreffendheid’ (*internal efficacy*). Anders gezegd, de burger-coproductant voelt zich vanuit zijn eigen persoonlijke competenties bekwaam om effectief bij te dragen aan de dienst. Alleen wanneer hij/zij hiervan volledig overtuigd is, is de wil (en motivatie) groot genoeg om de nodige inspanningen te leveren. Dit is wat Steen & Van Eijck (2012) dan relateren aan het concept ‘externe doeltreffendheid’ (*external efficacy*), waarbij de perceptie van de burger-coproductant centraal staat: de overtuiging dat hun inspanningen ook bijdragen tot meer en/of betere dienstverlening.

1.2.2. Stimulansen door de overheid

Hier bekijken we of stimulansen (prikkel) door de overheid ervoor kunnen zorgen dat burgers aangezet (of gemotiveerd) worden te coproduceren. Jakobsen (2011) voerde in dat verband een experimenteel onderzoek uit naar deze specifieke vraag. Dit onderzoek leidde tot een aantal opmerkelijke vaststellingen die we hieronder kort bespreken:

Het experiment van Jakobsen (2011) ging uit van de hypothese dat de mate van (effectieve) coproductie bepaald wordt door het aantal stimulansen (of *tools*) beschikbaar voor burgers-coproductanten. Een overheid controleert en/of reguleert daarbij niet rechtstreeks de bijdrage van burgers binnen coproductie-initiatieven, maar kan ze wel onrechtstreeks beïnvloeden door middel van prikkels of stimulansen die inspelen op de capaciteiten en/of wil van deze coproductanten. Om dit effect na te gaan maakte Jakobsen (2011) gebruik van twee verschillende groepen: langs de ene kant een zogenaamde *treatment group* die wel de tools (of stimulansen) ter beschikking kregen, en langs de andere kant de *control group* die het moesten stellen zonder een *toolbox*. Beide groepen werden gelijk samengesteld (qua geslacht, leeftijd, enz.). De *toolbox* bestond uit zeer simpele en praktische hulpmiddelen. Het experiment had als doel na te gaan of (en in welke mate) het beschikbaar stellen van een

toolbox een invloed heeft op de mate van coproductie. Met andere woorden: zullen diegene die wel gestimuleerd (moeten) worden ook meer coproduceren, en omgekeerd?

Jakobsen (2011) kwam daarbij tot de vaststelling dat het beschikken over een *toolbox* wel degelijk een positief effect heeft op de mate van coproductie. Burgers uit de *treatment group* waren zich bewust van hun bevoordeelde positie ten opzichte van de anderen, en voelden zich daardoor ook geprikkeld om met de *tools* aan de slag te gaan. Omgekeerd werd bij de *control group* niet of nauwelijks een effect (een positief of negatief) vastgesteld. Jakobsen (2011) concludeerde hieruit dat overheden hun middelen best spenderen aan burgers-coproducenten die vooreerst bepaalde capaciteiten missen, en daarnaast over onvoldoende ‘wil’ of tijd beschikken. Hiermee is duidelijk dat ook simpele en goedkope maatregelen kunnen dienen als doeltreffende stimulansen of *drivers* voor burgers om over te gaan tot coproductie. Voorwaarde is wel dat deze stimulansen specifiek ingezet worden voor burgers die capaciteiten, tijd of middelen ontberen. Op die manier dragen overheidsstimulansen ‘op maat’ dus rechtstreeks bij aan de mate van coproductie (Jakobsen, 2011).

1.3. Samengevat

Kortom, burgers zullen niet klakkeloos ‘als een duiveltje uit een doosje’ (*jack-in-the-box*) meestappen in coproductie-initiatieven (Pestoff, 2012). Ze moeten wel degelijk gemotiveerd worden. Uit de literatuur zijn twee grote blokken van motivaties te onderscheiden: enerzijds persoonsgebonden motieven, anderzijds omgevingsgebonden motieven. Een eerste groep auteurs deelt de persoonsgebonden (of individuele) motivaties in naargelang hun rationele of altruïstische aard. In een rationele (of *self-interest*) benadering kunnen de drijfveren vooreerst puur materieel gericht zijn, met het oog op het ontvangen van een monetaire of niet-monetaire beloning (o.m. Alford, 2002; Asquer, 2012). Daarnaast vallen ook een aantal niet-materiële drijfveren te onderscheiden zoals het vermijden van sancties (Alford, 2002), alsook bepaalde intrinsieke motivaties waaraan een persoonlijk belang gekoppeld is (Asquer, 2012). Daartegenover staat de altruïstische (of waardengerichte) benadering, waarbinnen zowel normatieve (bv. *normative commitment*) als sociaal-solidaire (bv. groepsgevoel of affirmatie) beweegredenen centraal staan (o.m. Pestoff et al. 2012; Steen & Van Eijck, 2012). Ook motivaties gekoppeld aan vrijwilligerswerk (o.m. Clary et al. 1998) of opvattingen rond *Public Service Motivation* (PSM; Steen & Van Eijck, 2012) kunnen binnen dit altruïstisch perspectief geplaatst worden. Een tweede groep auteurs spreekt van omgevingsgebonden motivaties, waarbij een aantal inherente randfactoren mee bepalen waarom burgers overgaan

tot coproductie. Pestoff (2012) stelt dat ten eerste specifieke capaciteiten, tijd en/of middelen van burgers een belangrijke invloed uitoefenen op hun motivaties en/of wilskracht. Ten tweede speelt ook de aard van de publieke dienst waarvoor burgers zich (willen?) inzetten een cruciale rol. Zo zal de motivatie bijvoorbeeld sterker zijn wanneer de dienst een directe impact heeft op het leven van de coproducent (o.m. Pestoff, 2012; Alford, 2009). Tot slot kunnen overheden of *regular producers* via relatief goedkope maatregelen ervoor zorgen dat dit subtiele samenspel tussen beide actoren gestimuleerd wordt (Jakobsen, 2011).

2. Voor- en nadelen van coproductie

Ter aanvulling van de vraag waarom burgers coproduceren is het ook belangrijk in te gaan op de specifieke voor- en nadelen van coproductie, vermits we ook verwachten dat deze mee bepalen waarom burgers al dan niet zullen participeren aan coproductie-initiatieven. Deze voordelen en risico's zijn doorheen de brede coproductie-literatuur ietwat onderbelicht gebleven. We beperken ons in de bespreking dan ook tot een beknopte opsomming van de voornaamste voor- en nadelen, veel van deze elementen kwamen immers reeds aan bod.

2.1. Voordelen

The *UK cabinet office* stelt dat er vier voordelen verbonden zijn aan coproductie (Horne & Shirley, 2009). Een eerste voordeel impliceert de kwalitatieve verbetering van de dienst, en hieraan verbonden ook de resultaten (of effecten) ervan. Deze kwalitatieve verbetering is daarbij het gevolg van de recente NPG-evolutie, met name de overgang van passieve cliënten naar actieve partners (of coproducenten). Hierin schuilt dan ook het tweede voordeel van coproductie. Een derde voordeel is hier nauw mee verbonden en spreekt van 'waardevolle bijdragen' van burgers. Vooral wanneer deze burgers-coproducenten de dienst belangrijk achten (bv. voor familielid) zullen zij actief participeren, wat ook een kwalitatieve meerwaarde voor de desbetreffende publieke dienst kan betekenen (bv. extra expertise). Burgers beschikken immers over specifieke capaciteiten, kennis of andere vaardigheden die ten voordele van de dienst worden ingezet. Het vierde en laatste voordeel die Horne en Shirley (2009) beschreven is dat coproductie, simpel gezegd, 'meer opbrengt dan het kost'. Overheden of professionele dienstverleners kunnen vanuit die rationele gedachte dus ook 'gemotiveerd' zijn (of worden) om in te zetten op coproductie (baten > kosten). Vooral Warren et al (1982), Parks et al. (1981) en Brudney & England (1984) benadrukten deze opportuniteiten voor een meer innovatieve en efficiënte publieke dienstverlening. Meer recent

leggen auteurs de klemtoon op het participatief, democratisch en/of vrijwillig element dat coproductie in zich draagt (o.m. Fung, 2004; Pestoff, 2012). De assumptie is dat ook de tevredenheid van burgers zal toenemen wanneer deze zich actief inzetten voor zijn/haar dienst(en). Verder ziet Jakobsen (2011) ook voordelen in termen van verhoogd sociaal kapitaal en actief burgerschap, daarbij verwijzend naar het samenwerkingsaspect (*partnership*) binnen coproductie. Kortom, veel van de opgesomde voordelen zijn rechtstreeks verbonden met de eerder vermelde assumpties van coproductie. Met andere woorden, vragen naar de effecten of uitkomsten van coproductie waar de laatste decennia veel onderzoeks aandacht naartoe gaat (cf. supra: ‘derde generieke analysespoor’).

2.2. Nadelen

Naast de voordelen zijn ook enkele risico’s (of nadelen) verbonden aan coproductie. Volgens Swarts (2006) levert het samenwerkingsaspect (tussen *client* en *professional*) niet noodzakelijk een wederzijds voordeel op. Dit komt doordat elk individu pas een collectief of gemeenschapsbelang zal nastreven wanneer het eigen belang vervuld is (Swarts, 2006). Een ander risico heeft betrekking op het ‘management van coproductie’. Aan de ene kant is er nood aan dynamiek en autonomie voor de burgers in hun rol als coproductent, maar langs de andere kant vereisen deze processen toch een bepaalde mate van sturing zodat de dienst ook effectief geproduceerd wordt (Swarts, 2006). Het vinden van een goede balans tussen faciliteren en *laissez-faire*, waarbij geen afbreuk wordt gedaan aan de eigenheid van het coproductie-initiatief, is essentieel. Daarnaast verwees Alford (2002) naar het *free-rider* probleem, waarbij individuele rationaliteit leidt tot een collectieve irrationaliteit (Olson, 1965).

3. Wie coproduceert?

Nauw verbonden met de waarom-vraag van coproductie, is de vraag wie coproduceert, ofwel ‘welke soorten’ burgers betrokken zijn. In dit deel gaan we voornamelijk op zoek naar hun mogelijke profielen van coproductenten. Ook mogelijke relaties tussen de twee centrale actoren (*professional* en cliënt) worden onder dit deel besproken. Concreet verwijzen we ten eerste naar enkele recente onderzoeken die op zoek gingen naar mogelijke profielen van coproductenten, om daarna drie mogelijke relaties tussen de *professional* en de cliënt te beschrijven.

3.1. Profielen

Een eerste recent onderzoek dat op zoek ging naar mogelijke profielen van coproductanten is dat van Boivard et al. (2012). Via een grootschalige internationale survey onderzochten zij of er verschillende profielen van coproductanten vast te stellen zijn naargelang het coproductie-initiatief waarin men betrokken is. De onderzoekers maakten daarbij het onderscheid tussen enerzijds collectieve, anderzijds individuele coproductie. Individuele coproductie-initiatieven gaan uit van gebruikers van publieke diensten die participeren omwille van een persoonlijk eigen belang, en bijgevolg geen collectieve meerwaarde creëren. Coproductie door vrijwilligers en andere leden van de samenleving daarentegen, zijn eerder collectief van aard waarbij het eigen belang plaats ruimt voor een meer algemeen of gedeeld belang (Boivard et al., 2012). Aan de hand van een aantal specifieke vragen, zoals geslacht, leeftijd en woonplaats van de respondenten, konden een aantal duidelijke profielen opgesteld worden: enerzijds voor individuele coproductie-initiatieven, anderzijds voor collectieve vormen van coproductie.

De auteurs stelden vast dat bij individuele coproductie oudere burgers meer geneigd zullen zijn te participeren dan jongeren. Daarnaast zijn vrouwen prominenter aanwezig dan mannen binnen deze coproductie-initiatieven. De woonplaats van coproductanten (stedelijk gebied vs. platteland) lijkt geen reële invloed te hebben. Verder werden ook vragen gesteld rond de doeltreffendheid (*efficacy*) van de betrokkenheid, wat zeer belangrijk blijkt te zijn voor coproductanten. We grijpen hiervoor terug naar de begrippen ‘interne’ en ‘externe’ doeltreffendheid (Steen & Van Eijck, 2012), waarbij burgers-coproductanten vooral moeten geloven dat ze een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de publieke dienstverlening. Boivard et al. (2012) stellen dat hoe meer burgers-coproductanten overtuigd zijn van hun bijdrage, hoe groter de kans dat individuele coproductie plaatsvindt. Hieraan gerelateerd is de vaststelling dat ontevreden burgers meer betrokken zullen zijn bij coproductie-initiatieven (Boivard et al., 2012). Wanneer we dit profiel vergelijken met de situatie van collectieve coproductie, zijn een aantal duidelijke verschillen op te merken. Hier is ten eerste geen verschil op te merken naargelang de leeftijd. Zowel oudere als jongere burgers zijn hier geneigd te participeren. Ten tweede stellen de onderzoekers geen *gender effect* vast: mannen participeren evenveel als vrouwen. Wat wel opvalt is dat hoog opgeleide burgers hier eerder zullen afhaken dan bij individuele coproductie-initiatieven, en dat vooral niet-werkenden betrokken zullen zijn. Tot slot blijken zowel het doeltreffendheids- (*efficacy*) als

ontevredenheidselement ook bij collectieve coproductie van groot belang (Bovaird et al. 2012).

Ook Steen en Van Eijk (2012) ontwikkelden enkele profielen van coproductenten. Deze onderzoekers maakten geen onderscheid tussen individuele en collectieve coproductie, maar vertrokken vanuit de verschillende motivaties van burgers-coproductenten. Er zijn dan ook duidelijke parallellen tussen dit en ons onderzoek, vermits gebruik werd gemaakt van een gelijkaardige onderzoeksvraag- en opzet. Het onderzochte coproductie-initiatief betrof een aantal gebruikersraden in de Nederlandse gezondheidszorg, waarbij cliënten (of familieleden van de cliënten) inspraak verkrijgen in het beleid of de dienstverlening van de zorginstelling waarin zij verblijven. Op die manier kwamen Steen & Van Eijck (2012) tot vier verschillende ‘profielen’ (of types) van coproductenten, waarbinnen telkens ook verschillende motieven schuilgaan. Ten eerste onderscheiden zij de *semi-professionals*. Dit type coproductent beschikt daarbij over de vereiste capaciteiten om te participeren, zoals een noodzakelijke kennis of inzicht in de gezondheidszorg. Deze cliënten zijn dan ook overtuigd dat ze op basis van deze capaciteiten een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de manier waarop hun zorg georganiseerd en/of verleend wordt. De *semi-professional* wil daarbij wegens op het beleid van de zorginstelling en wil zijn inbreng ook vertaald zien in concrete maatregelen. Ze kiezen er bewust voor betrokken te zijn, om zo hun eigen zorgverlening te optimaliseren. Kortom, deze coproductenten zijn vooral gemotiveerd vanuit een rationeel eigen belang (Steen & Van Eijck, 2012). Ten tweede is er de *socializer*. Dit zijn cliënten die coproduceren omwille van sociale redenen (of motieven). *Socializers* bezitten vaak niet de nodige kennis (of inzicht) in het zorglandschap en zijn realistisch over de impact van hun inbreng. Ze zien de gebruikersraden dan ook in de eerste plaats als een ‘uitlaatklep’, waarbinnen ruimte is om aan belangenverdediging te doen. Daarnaast leggen *socializers* vooral de nadruk op het feit dat ‘participatie leuk moet zijn’ (Steen & Van Eijck, 2012). Ten derde is er de zogenaamde *netwerk-professional*. Net zoals bij de *socializer* ligt de klemtoon van de *netwerk-professional* op belangenverdediging, al denken deze cliënten wel dat hun inbreng een reëel verschil kan maken. Verder is deze betrokkenheid, naar analogie met de *semi-professional*, een bewuste keuze. Met dat verschil dat de keuze hier niet gebaseerd is op een rationeel eigen belang, maar op altruïstische overwegingen die erop gericht zijn een bijdrage te leveren aan de maatschappij in het algemeen (Steen & Van Eijck, 2012). Tot slot beschrijven Steen & Van Eijck (2012) ook de *ideoloog* als type coproductent. Deze cliënten zien de inspraak en

participatie binnen de gebruikersraden als een democratiserend middel. Met andere woorden, de *ideoloog* gelooft sterk in de assumptie dat de betrokkenheid van cliënten (i.e. coproductie) bijdraagt tot meer en betere publieke dienstverlening.

3.2. De relatie tussen de professional en de cliënt

Nadat we in de vorige onderdelen vooral de nadruk legden op de motieven en profielen van coproductanten, verruimen we hier de focus naar de twee centrale actoren binnen het coproductieproces. We bekijken de verschillende relaties die kunnen bestaan tussen de *professional* enerzijds, en de cliënt anderzijds. We onderscheiden er een drietal, namelijk: een *interdependent* relatie, een supplementaire relatie en een complementaire relatie.

Bij de *interdependent*-relatie zijn de *professionals* en de cliënt van elkaar afhankelijk. Dit wil zeggen dat de dienstverlening niet geproduceerd kan worden zonder de inbreng van beide actoren. Opleidings- en/of beroepstraining voor werklozen is hier een voorbeeld van. Cliënten kunnen daarnaast ook het supplement zijn van de *professionals*, waarbij ze in de plaats treden van de professionele dienstverlener. Voorwaarde is wel dat de cliënten ook over de nodige capaciteiten en wil beschikken (cf. supra). Het klassieke voorbeeld hier is het accuraat en op tijd invullen van een belastingbrief (Pestoff, 2012). Bij de complementaire relatie tenslotte concentreren de *professionals* zich louter op de kerntaken en staan de cliënten in voor de aanvullende taken. Leesouders zijn hier een mooi voorbeeld van. De professionele leerkrachten staan in voor de klassikale opdrachten met leerlingen die beschikken over een standaard leesniveau, terwijl leesouders zich volledig concentreren op leerlingen die te kampen hebben met een leesachterstand (Pestoff, 2012).

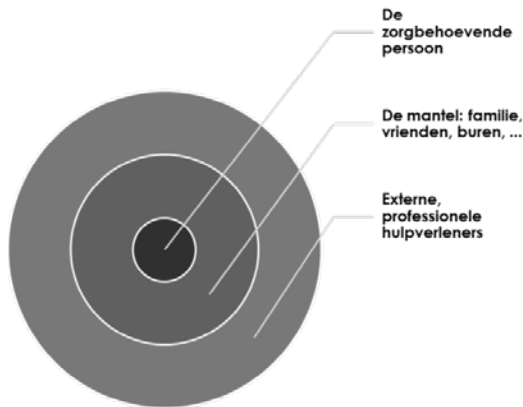
DEEL 3: METHODOLOGISCH KADER

Voor ons empirisch onderzoek zijn twee cases geselecteerd, namelijk buurtinformatienetwerken (BIN) en mantelzorg. We passen Q-methodologie toe op beide cases om te achterhalen welke verschillende motieven er bestaan om te coproduceren, alsook om de overeenkomsten en verschillen in motivaties tussen beide cases aan het licht te brengen. In dit methodologisch kader starten we met een schets van beide cases, om vervolgens de gebruikte methode uitvoerig voor te stellen aan de hand van de vaste stappen binnen een Q-onderzoek. Daarna staan we stil bij de voor- en nadelen van Q-methodologie, zodat duidelijk is wat we qua resultaten wel en niet mogen verwachten.

1. Voorstelling cases

1.1. Mantelzorg

Het concept mantelzorg werd in 1972 geïntroduceerd door de Nederlandse professor H. Verschuere. Hij omschreef mantelzorg als *“de onderlinge, vanzelfsprekende, onbetaalde, niet-georganiseerde zorg binnen sociale netwerken.”* (Duijnstee, Cuipers, van den Dungen & Maliepaard, 1994). Anderen elementen die binnen verschillende definities naar voren komen zijn: informele, aanvullende, niet-beroepsmatige hulpverlening aan bejaarden, zieken en andere hulpbehoevenden. Wikipedia (2013a) hanteert de meest duidelijke definitie van mantelzorg: *“de zorg voor chronisch zieken, gehandicapten en hulpbehoevenden gegeven door naasten: familieleden, vrienden, kennissen en burens”*. Kenmerkend voor mantelzorg is de persoonlijke band tussen de mantelzorger en zijn of haar naaste, alsook het langdurig en onbetaald karakter van de (informele) zorgverlening. Daarenboven is mantelzorg ook de meest primitieve vorm van hulpverlening: het heeft altijd al bestaan. Tot voor enkele decennia was het vanzelfsprekend om generatie op generatie zorg te dragen voor ouderen of andere hulpbehoevenden binnen familiale kringen. Naar schatting zouden er in Vlaanderen anno 2012 zo'n 600.000 mantelzorgers zijn, wat neerkomt op één tiende van de totale (Vlaamse) bevolking (Wikipedia, 2013a). Met andere woorden, een zeer prominent en duidelijk zichtbaar voorbeeld van coproductie. Om mantelzorg nog wat beter te kunnen schetsen binnen het geheel van zorgverlening construeerden we onderstaande figuur die we de naam 'zorgkring' meegeven:

Figuur 3: De zorgkring (gebaseerd op schema uit: www.ziekenzorg.be)

De binnenste cirkel uit de zorgkring wordt gevormd door de zorgbehoevende persoon zelf. Dat is ook normaal, gezien alles rond hij/zij draait. Binnen de context van mantelzorg zou je de persoon in de binnenste cirkel kunnen omschrijven als de ‘gastheer of –vrouw’ van zijn zorg, met de wens om zo lang mogelijk in zijn vertrouwde omgeving of milieu verzorgd te worden. In de middelste cirkel vervolgens wordt die directe omgeving benoemd als ‘de mantel’. Deze personen staan met andere woorden het dichtst bij de zorgbehoevende persoon, en wanneer deze beslissen om voor een groot deel in te staan voor de zorg van de naaste ontstaat de zogenaamde ‘mantelzorg’. Het optreden van mantelzorgers is daarbij grotendeels te verklaren vanuit affectieve, relationele of emotionele beweegredenen. De ‘dikte van de mantel’ is uiteraard anders van persoon tot persoon. Sommige zorgbehoevende personen beschikken over een breed sociaal netwerk, terwijl anderen aangewezen zijn op één centrale mantelzorgers. De buitenste cirkel tenslotte wordt gevormd door het professionele zorgcircuit. In het beste geval helpen zij de zorg van ‘de mantel’ zo dragelijk mogelijk te maken, door een goede wisselwerking of communicatie en de garantie van een hoge zorgkwaliteit. Binnen het professionele circuit wordt vaak een onderscheid gemaakt tussen enerzijds residentiële opvang (bv. rust- en verzorgingstehuizen, serviceflats, enz.), anderzijds niet-residentiële opvang (bv. dagopvang, kortverblijf, nachtopvang, enz.). Dit professionele (of formele) circuit staat met andere woorden naast het informele zorgcircuit, waarbinnen mantelzorg zich situeert. Een belangrijke actor die niet in de zorgkring is opgenomen, maar wel vermeld moet worden, is de rol van de overheid. Voornamelijk de Vlaamse overheid profileert zich graag als ‘partner in de zorg’ binnen het geheel van welzijns- en gezondheidszorg. De overheid treedt daarnaast op als wetgever, oprichter (en soms uitbater) van ondersteunende diensten, of als uitgever van premies (bv. mantelzorgpremies) en andere ondersteuningsvormen (gebaseerd op: Ziekenzorg CM – Mantelzorg).

Bovendien is mantelzorg ook een zeer breed begrip dat een zeer heterogene groep mensen omvat. In het ene extreem kan het gaan over het langdurig en intensief opnemen van zorgtaken door de mantelzorger voor zijn/haar vaste partner, zonder daarbij beroep te doen op aanvullende zorgverlening vanuit professionele hoek. In het ander extreem is ook perfect mogelijk dat de mantelzorger geen bloedverwant(e) is en andere, niet zorggerelateerde taken uitvoert (bv. koken of poetsen) en waarbij de zorgspecifieke taken aan professionele zorgverleners wordt toevertrouwd. Dit komt bijvoorbeeld tot uiting binnen dagverzorgingscentra (DVC's), waar de zorgbehoevende persoon een hele (of halve) dag wordt opgevangen in het DVC en daarna terug naar huis gaat, waar hij ook verder verzorgd wordt door de mantelzorger.

Voor we verder gaan is het van cruciaal belang om aan te tonen waarom mantelzorg nu een toepasselijk praktijkvoorbeeld is van coproductie. Wanneer we de centrale actoren binnen dit coproductie-initiatief bekijken is het duidelijk dat het niet de zorgbehoevende persoon (binnenste cirkel) of consument van de dienst (cliënt) zelf is die optreedt als coproductent, maar de mensen (familie, vrienden, ect.) uit de directe omgeving (middelste cirkel) van de cliënt die concreet betrokken zijn. Wie de reguliere dienstverleners (*producers*) zijn daarentegen, is wel duidelijk zichtbaar. Op die manier is mantelzorg dus een zeer relevant en tastbaar praktijkvoorbeeld van coproductie, dat al sinds jaar en dag aanwezig is binnen onze samenleving.

De beschrijving van de case bood daarnaast ook al een eerste verkenning in mogelijke motivaties van mantelzorgers voor hun optreden als coproductent. Deze zijn echter wel fundamenteel verschillend van de meer abstracte, theoretische motivaties uit de coproductie-literatuur zoals hierboven geschetst. Deze specifieke (case-gerelateerde) motivaties zullen met andere woorden binnen andere praktijkvoorbeelden van coproductie niet (of nauwelijks) terug te vinden zijn. Vooral de emotionele en relationele drijfveer lijkt op het eerste zicht dominant te zijn. Daarnaast valt het te verwachten dat mantelzorgers handelen vanuit een soort natuurlijke vanzelfsprekendheid: ze doen het gewoon. Of deze hypothesen bevestigd, dan wel ontkracht worden, moet duidelijk worden binnen onze empirische studie.

1.2. Buurtinformatienetwerk (BIN)

De tweede case binnen deze masterproef omvat de buurtinformatienetwerken. Dit fenomeen is ontstaan midden de jaren negentig. Het was gebaseerd op de '*neighbourhoodwatch*' uit

Engeland. Directe aanleiding waren de vele misdrijven van de Franse ‘Kappabendes’ (lokale politie, 2012c). Door deze misdrijven kampten de mensen met een groot onveiligheidsgevoel. Hierdoor werd een coördinatievergadering opgericht waarbij alle betrokkenen uitgenodigd werden. Op deze vergadering werd beslist om een werkgroep op te richten met als thema: *“de burger als partner bij de aanpak van de (grens)criminaliteit”* (Lokale politie, 2013). Deze werkgroep is met andere woorden de voorloper van de huidige BIN-structuur gezien er gezocht werd om de informatiedoorstroming tussen burgers en de politie te verbeteren en de criminaliteit samen aan te pakken (Lokale politie, 2013).

Een buurtinformatienetwerk (BIN) is een *“gestructureerd samenwerkingsverband tussen burgers uit een bepaald gebied, onder leiding van een coördinator. De coördinator is iemand uit de buurt, maar behoort niet tot de politiediensten”* (Lokale politie, 2012a). Deze coördinator fungeert als contact- en overlegpersoon tussen politie, overheid en medewerkers van de BIN. Deze voorzitter wordt (in sommige gevallen) bijgestaan door een stuurgroep (lokale politie, 2012b). Binnen dit samenwerkingsverband hebben zowel de burgers als de lokale politie en het lokale bestuur een aantal taken. De taak van de lokale politie is informatie omtrent dringende en preventieve misdrijven en criminaliteit door te geven aan de BIN-coördinatoren, en het vervolgens doorsturen naar alle aangesloten leden. Dit gebeurt door middel van een telefoonboodschap (lokale politie, 2012a). De politie en overheid worden vertegenwoordigd via een gemandateerde politiebeambte. Deze persoon zal het BIN begeleiden en vaak overleggen met de coördinator (lokale politie, 2012b). De taak van de burgers bestaat erin verdachte handelingen of misdrijven te melden aan de 101-centrale. De centrale stuurt ook een politiepatrouille ter plaatse (lokale politie, 2012a). Het doel van dergelijk systeem is het verhogen van de buurtveiligheid. Daarenboven staan sociale controle en preventie hoog aangeschreven. Door burgers bij dit gegeven te betrekken verbetert de veiligheid, vermindert de criminaliteit en verminderen de inspanningen van de politie (lokale politie, 2012a). Tenslotte wordt het belang aan (inbraak)preventie door middel van de BIN-werking verspreid.

Figuur 4: Logo BIN (lokale politie, 2013)

We passen een aantal kenmerken van de definities van coproductie (cf. supra) toe op het BIN. Bij een BIN staan twee actoren centraal: enerzijds de burgers, anderzijds de lokale politie. Deze actoren werken samen om de veiligheidsdienst te realiseren waardoor een afhankelijkheidsrelatie ontstaat, aangezien de werking van de dienst inspanningen vergt van beide partijen. Het doel van een BIN is zoals eerder vermeld, het verhogen van de buurtveiligheid. Zonder de betrokkenheid van burgers krijgt de lokale politie minder meldingen wat de buurtveiligheid niet ten goede komt. Zonder de lokale politie daarentegen, wordt de buurt niet gewaarschuwd van mistoestanden uit hun buurt. Met andere woorden, zonder informatie-uitwisseling tussen beide partijen zal de buurtveiligheid niet verhoogd worden. Burgers en lokale politie zijn dus afhankelijk van elkaar om het doel van BIN te realiseren. We stellen dat een BIN een duidelijk praktijkvoorbeeld van coproductie is.

2. Voorstelling Q-methodologie

2.1. Wat is Q-methodologie?

Q-methodologie (hierna Q) is een oude doch relatief onbekende onderzoekstechniek, ontwikkeld in de late jaren '30 door de Britse psycholoog en natuurkundige William Stephenson (1902-1989). Een Q-studie stelt elke onderzoeker in de mogelijkheid zowel aan kwalitatief als kwantitatief onderzoek te doen doordat het aan de ene kant gebaseerd is op kwalitatieve analytische vaardigheden, maar langs de andere kant ook gebruikt maakt van kwantitatief geladen statistische analysecomponenten. Daarom wordt Q-methodologie ook algemeen beschouwd als een hybride onderzoekstechniek (een zogenaamde *mixed-method*) (Van Exel & De Graaf, 2005). Dergelijke *mixed-method* onderzoekstechnieken staan tegenwoordig meer en meer in de belangstelling (Jedeloo & van Staa, 2009), omdat het integreren van de resultaten van beide onderzoekstechnieken binnen één project een reële meerwaarde kan betekenen voor elk academisch onderzoek. Het aantal Q-gebaseerde onderzoeken en wetenschappelijke publicaties zijn, bijvoorbeeld in de sociale wetenschappen, enorm toegenomen (Akhtar-Danesh, 2008). Maar ook binnen andere disciplines zoals politicologie, bestuurskunde, dierengeneeskunde en gezondheidswetenschappen is Q aan een opvallende opmars toe. Zelfs private ondernemers wagen zich aan Q-onderzoek voor verkennend marktonderzoek (Jedeloo & van Staa, 2009).

2.2. Wat doet Q-methodologie?

Q-methodologie werd specifiek opgericht voor diepgaand onderzoek naar de opvattingen, opinies, overtuigingen, attitudes of interpersoonlijke relaties van personen (Brown, 1993). De methode heeft als doel de volledige subjectiviteit over een bepaald onderwerp in kaart te brengen. De onderzoeker kan hieruit groepen van deelnemers identificeren die er dezelfde (of een alternatieve) mening op nahouden, en vervolgens achterhalen welke verschillen en overeenkomsten er bestaan tussen deze groepen (Jedeloo & van Staa, 2009). In een klassieke Q-studie krijgt een beperkte groep respondenten (P-set) een aantal stellingen voorgeschoteld (Q-set) over een bepaald onderwerp waarbij er gevraagd wordt deze individueel en naar persoonlijk aanvoelen te rangschikken volgens een quasi-normale verdeling, wat de Q-sort genoemd wordt (Van Exel & De Graaf, 2005). Daarenboven voorziet een Q-studie ook de mogelijkheid aan de respondenten om hun individuele rangschikking toe te lichten aan de onderzoeker. Dit sorteerproces is erop gericht de subjectieve standpunten (Smith, 2001) of persoonlijke perspectieven of profielen (Brouwer, 1999) van alle respondenten te onthullen. De individuele rangschikkingen worden dan vervolgens onderworpen aan een *by-person*-factoranalyse om groepen van deelnemers te identificeren die de set van stellingen op een vergelijkbare wijze sorteren. De statistische gegevens en toelichtingen worden vervolgens gebruikt voor het beschrijven van de gevonden factoren, meestal in de vorm van typologieën (of discourseclusters) waardoor deze beschrijvingen ook wel eens ‘Q-types’ genoemd worden (Jedeloo & van Staa, 2009). Kenmerkend voor elke Q-studie is de kleine, door de onderzoeker samengestelde, P-set (i.e. respondenten). Net als bij kwalitatief onderzoek gaat het hier om een *small-sample* methodologie waarin het primaire doel niet gericht is op het generaliseren (of veralgemenen) van de resultaten naar een grotere populatie, maar eerder om een beeld te krijgen op “*the resrepresentation of different points of view about the topic of study*” (Brown, 1980). Mits een evenwichtige selectie van deze deelnemers heeft dit klein aantal respondenten geen invloed op de resultaten van de Q-studie, vermits een Q-studie geen uitspraken wil doen over het voorkomen van de Q-types binnen een breder publiek maar eerder (en vooral) gericht is op het doorgronden van de standpunten of perspectieven van personen om deze later in typologieën te kunnen gieten (Jedeloo & van Staa, 2009).

Het is daarbij van cruciaal van belang dat de onderzoeker niet vooringenomen naar een Q-studie gaat (Dryzek & Berejikian, 1993). De veelheid aan inzichten die uit zo’n studie voortvloeien komen immers tot stand doordat de respondenten de verschillende stellingen uit

de Q-set moeten sorteren aan de hand van een vooropgestelde normaalverdeling. Deze stellingen staan in relatie met elkaar en de deelnemers dienen zelf uit te maken welke stelling voor hen het meest/minst van toepassing is. Dit in tegenstelling tot een klassieke survey waarbij individuele standpunten worden verzameld over aparte (van elkaar te onderscheiden) stellingen, daarbij meestal gebruik makend van een Likert-schaal (Brewer, Selden & Facer II, 2000). Q is dan beter te vergelijken met een *grounded-method* aanpak. De onderzoeker vertrekt immers naar het onderzoek met een *open mind* en wil het onderwerp aan de hand van de input van de deelnemers zo uitgebreid mogelijk verkennen. Daarnaast worden de deelnemers van het onderzoek ook nooit gedwongen tot het geven van specifieke antwoorden en bestaat er geen goed of fout antwoord binnen een Q-studie. Q vertoont daarmee vooral linken met kwalitatief – op interviews gebaseerd – onderzoek. De onderzoeker moet daar op eigen houtje duidelijke analyselijnen zien te vinden in de antwoorden van de respondenten, en moeten hieruit conclusies kunnen trekken. Echter, binnen een Q-studie is de onderzoeker beperkt in die vrijheid. Met name de statistische analysetechnieken waar elke Q-studie op steunt geven Q een draagvlak om niet alleen theorieën te vormen, maar ook om die theorieën te testen (Ridenour & Newman, 2008). Hierin schuilt dan ook precies het robuuste en repliceerbare karakter van deze hybride onderzoeksmethodiek (Van Exel & De Graaf, 2005). Tot slot zijn de uitkomsten van een Q-studie niet op voorhand determineerbaar, vaak leidt Q zelfs tot verrassende en onverwachte conclusies die haaks staan op de verwachtingen van de onderzoeker (Dryzek & Berejikian, 1993).

2.3. Hoe werkt Q-methodologie?

Concreet bestaat een klassieke Q-studie uit een vijftal stappen. Deze zijn achtereenvolgens: het vaststellen van een onderwerp van studie en verzamelen wat mensen daarover zeggen (concour), het terugbrengen van de uitspraken tot een hanteerbare set (Q-sample of Q-set), het bepalen van deelnemers (P-set) die de uiteindelijke set sorteren naar de mate van hun instemming met de uitspraken (Q-sorting), alsook de analyse en beschrijving van de gevonden factoren (Jedeloo & van Staa, 2009). We overlopen elke stap hieronder en lichten deze ook toe:

2.3.1. Bepaling van het concours

Het concours, wat ook wel “*the universe of viewpoints*” (Brown, 1980) genoemd wordt, vormt de eerste stap binnen de Q-methode. Idealiter is het de verzameling van alle mogelijke verschillende meningen die respondenten kunnen hebben met betrekking tot een bepaald

onderwerp (Van Exel & De Graaf, 2005). Deze uitspraken worden daarbij zo breed mogelijk verzameld: door middel van interviews, literatuur en/of media (radio, tv, internet) (Jedeloo & van Staa, 2009). De verzameling moet zoveel mogelijk de verschillende aspecten van het onderwerp belichten. Het concours beperkt zich soms niet tot enkel stellingen/uitspraken, ook schilderijen, foto's, muziekfragmenten, enz. kunnen aangewend worden (Jedeloo & van Staa, 2009). Het concept 'concours' mag echter niet verward worden met een ander concept dat hiermee nauw verbonden is, namelijk 'discours'. Een discours is "*een specifieke samenstelling van ideeën, concepten en categorieën die geproduceerd, gereproduceerd en getransformeerd zijn in een bepaalde set van werkwijzen en waaraan deze meningen ingebed zijn in zowel fysieke als sociale werkelijkheid*" (van Eijk, 2012).

2.3.2. Bepaling van de Q-set (of Q-sample)

De tweede stap bestaat uit het creëren van een hanteerbare set van uitspraken, met andere woorden het bepalen van de Q-set (of Q-sample). Alle mogelijke uitspraken uit de eerste stap worden van dichtbij onder de loep genomen. Er wordt gekeken in welke mate ze gelieerd zijn aan het onderwerp van de studie, of er overlappende en/of onduidelijke uitspraken te vinden zijn, enz. Verder kan de validiteit van de Q-set vergroot worden door vakinhoudelijke evaluatie van de stellingen (i.e. *content validity*) of door bij de verwoording van de stellingen zo dicht mogelijk bij de 'taal' van de doelgroep te blijven (i.e. *face validity*) (Jedeloo & van Staa, 2009). Om te komen tot de uiteindelijke Q-set kunnen grosso modo twee methodes aangewend worden. Enerzijds kan gebruik gemaakt worden van een ongestructureerde methode, anderzijds van een gestructureerde methode. Bij de ongestructureerde methode zullen de relevante items voor het onderwerp geselecteerd worden. Het doel van deze methode is het verkrijgen van een Q-set met alle belangrijkste uitspraken met betrekking tot het onderwerp (Jedeloo & van Staa, 2009). Bij de gestructureerde methode daarentegen, worden alle uitspraken uit de eerste stap onderworpen aan (door de onderzoeker) vooropgestelde condities. Dit kunnen theoretische of hypothetische overwegingen zijn, op basis van een deductief of inductief proces. Daarna worden door middel van een thematische analyse de verschillende uitspraken (uit de eerste stap) ingedeeld in thema's en/of categorieën (Jedeloo & van Staa, 2009). Brown (1980) stelt dat deze stap van cruciaal belang kan zijn. Echter, het creëren van de Q-set blijft volgens hem "*more an art than a science*" (Brown, 1980). Er bestaan wel een aantal richtlijnen (of tips) bij de creatie van de Q-set. Zo moet men ervoor zorgen dat de uitspraken eenduidig en ondubbelzinnig zijn. Ook negatief geformuleerde uitspraken worden best vermeden. De Q-set of Q-sample bestaat in praktijk

meestal uit een 20 tot 100-tal stellingen (Jedeloo & van Staa, 2009). Wanneer de uiteindelijke Q-set bepaald is, krijgen de definitieve stellingen een uniek identificatienummer. Dit gebeurt best willekeurig en is nodig voor de Q-sort (Van Exel & De Graaf, 2005).

2.3.3. Bepaling van de P-set

De volgende stap bestaat dan uit het bepalen van de P-set, met andere woorden het selecteren van de respondenten. Brown (1980) stelt dat de meeste studies, waarbinnen Q-methode wordt toegepast, werken met 40 tot 60 deelnemers. Echter voor specifieke studies kan geselecteerd worden voor een kleiner aantal. “*What is of interest ultimately are the factors with at least four or five persons defining each; beyond that, additional subjects add very little*”, aldus Brown (1980). Het is met andere woorden niet het aantal respondenten dat telt, maar wel de vertegenwoordiging van de standpunten (houdingen of profielen) ten aanzien van het onderwerp (Jedeloo & van Staa, 2009). De selectiemethode van Q-methodologie loopt vaak analoog met kwalitatief onderzoek, namelijk: *theoretical sampling*. Respondenten worden daarbij bewust (*purposive*) geselecteerd op basis van theoretische gronden (Jedeloo & van Staa, 2009). Bij voorkeur zijn de respondenten personen die een krachtige mening of standpunt hebben over het onderwerp van de studie, en op die manier een bepaalde factor kunnen verklaren (Van Exel & De Graaf, 2005). Soms wordt dan ook geselecteerd om voorafgaande focusgesprekken te organiseren, op basis waarvan de finale P-set tot stand komt. Verder moet voldoende diversiteit binnen de respondenten te vinden zijn, waar het evenwel niet de bedoeling is om representatief te zijn (van Eijk, 2012).

2.3.4. De Q-sort

Wanneer de Q-set en de P-set bepaald zijn kan de volgende stap, namelijk Q-sorting, van start gaan. De respondenten krijgen de stellingen vanuit de Q-set (die een willekeurig nummer hebben gekregen) voorgeschoteld en dienen deze te sorteren op een quasi-normale verdeling (cf. infra: figuur 5).

Het dwingt de respondenten met andere woorden tot het maken van keuzes en de stellingen ten opzichte van elkaar af te wegen (Jedeloo & van Staa, 2009). In eerste instantie wordt aan de respondenten gevraagd de Q-set voor te sorteren in drie aparte stapels: stellingen waarmee ze akkoord gaan, stellingen waar ze niet mee akkoord gaan en stellingen waar ze neutraal tegenover staan. Daarna wordt overgegaan tot de effectieve Q-sort op de quasi-normale verdeling, op basis van de gegeven instructies door de onderzoeker. Bijvoorbeeld kiezen de

respondenten eerst de stelling waarmee ze absoluut akkoord en niet akkoord gaan, en bouwen vandaar verder naar het midden toe. In feite hangt het sorteerproces af van de vorm van de Q-sort tabel (quasi-normale verdeling). De schaal van de quasi-normale verdeling is afhankelijk van het definitieve aantal uit de Q-set. Het Q-sorting-proces kan daarnaast ook op verschillende manieren gebeuren: via *face-to-face* contact, in een groep, schriftelijk, via internet, enz. (Jedeloo & van Staa, 2009). Wanneer de respondenten alle stellingen gesorteerd hebben op de Q-sort tabel volgt achteraf meestal nog een gesprek met de onderzoeker waarbij toelichting wordt gegeven over de uiterste uitspraken (bijvoorbeeld -5 en +5). Dit is cruciaal voor de interpretatie, beschrijving en benoeming van de factoren (Jedeloo & van Staa, 2009). Ook kan er aan de respondenten gevraagd worden of er in de Q-set stellingen ontbraken, waardoor de onderzoeker ook zicht krijgt op de kwaliteit van zijn stellingen binnen de Q-set. Tot slot wordt ook nog cruciale achtergrondinformatie opgevraagd over de respondenten, zoals hun geslacht of leeftijd. Deze informatie kan ook verrijkend zijn voor de beschrijving van de ontwikkelde ‘types’ (of profielen).

2.3.5. Analyse

De laatste stap omvat dan het analyseren van de Q-sorts van alle respondenten. De ingevulde Q-sorts worden in een data-analyseprogramma ingevoerd (PQMethod, cf. infra). Door middel van een *by-person* factoranalyse worden de verschillende Q-sorts gereduceerd tot een aantal clusters (of *factors*) van perspectieven (i.e. verzameling van gelijkaardige standpunten), waaruit de onderzoeker dan finaal types (of profielen) van coproducten kan ontwikkelen. Deze *by-person*-factoranalyse is daarbij gebaseerd op correlaties tussen de respondenten die gerepresenteerd worden door de Q-sorts, in plaats van correlaties tussen variabelen zoals in klassieke factoranalyse. Uitgangspunt van de Q-analyse is dat indien ieder individu een volstrekt eigen voorkeur/visie zou hebben, de Q-sorts niet met elkaar zullen correleren (Jedeloo & van Staa, 2009). Elke geïdentificeerde factor representeert dus een groep respondenten die ongeveer dezelfde gedachten, standpunten of gevoelens (i.e. perspectief) hebben met betrekking tot het onderwerp. De factoren worden daarom gekoppeld aan de individuele Q-sorts, wat neerkomt op een weergave bij welke factor een bepaalde Q-sort het best aansluit (Van Exel & De Graaf, 2005). Bij een gewone factoranalyse moeten de factoren beoordeeld worden op hun betekenis en relevantie, terwijl dit binnen Q-onderzoek overbodig is. Wanneer de *by-person* factoranalyse voltooid is, dient de onderzoeker te beslissen welke factoren weerhouden moeten (of kunnen) worden. Hiervoor kunnen verschillende methoden aangewend worden. Enerzijds is er de *principal component methode (PCM)*, anderzijds de

centroid methode. Bij *PCM* wordt de variantie in de ‘ladingen’ gemaximaliseerd, gelijkaardig aan de analyses uit klassieke statistische softwarepakketten zoals SPSS. Dit terwijl de *centroid methode* het gemiddelde van deze ‘ladingen’ tracht te maximaliseren (Jedeloo & van Staa, 2009). In de praktijk zien we dat heel wat Q-onderzoekers de voorkeur geven aan de *centroid methode*. Het doel van een Q-studie is immers om, in tegenstelling tot klassieke factoranalyse waar zoveel mogelijk variantie wordt verklaard, een aantal unieke perspectieven te achterhalen (Akthar-Danesh, 2009). Het precieze aantal weerhouden factoren is daarbij wel afhankelijk van de variantie binnen de Q-sorts. Uit heel wat Q-studies is gebleken dat vaak zeven factoren weerhouden worden: “*the magic number seven is generally suitable*” (Van Exel & De Graaf, 2005). De (*by-person*) factoranalyse wordt vervolgens geroteerd. Deze rotatie is nodig om de meningen van de respondenten op een andere manier te kunnen bekijken (Van Exel & De Graaf, 2005). De rotatie leidt tot een definitieve set van factoren. Rotatie kan op twee wijzen gebeuren: objectief of theoretisch. Bij een theoretische rotatie gaat de onderzoeker handmatig zijn factoren omkeren (of roteren), ook wel *judgemental* rotatie genoemd. Bij een objectieve rotatie daarentegen worden statistische principes toegepast, zoals Varimax-rotatie (Van Eijk, 2012).

Het eindresultaat is een tabel met factorladingen voor alle Q-sorts, met andere woorden: het laden van een respondent op één of meerdere van de weerhouden factoren (of clusters van perspectieven). De factorladingen duiden daarbij de correlatie aan tussen een Q-sort en de factor (Van Eijk, 2012). De finale stap, vooraleer de factoren geïnterpreteerd kunnen worden, is het berekenen van de factorscores en het bekijken van zowel de kenmerkende als onderscheidende stellingen (Van Exel & De Graaf, 2005). Een factorscore is de genormaliseerde gemiddelde Z-score, van de respondenten, die de factor definiëren. Door het hanteren van Z-scores kan er een ideale Q-sort voor elke factor bepaald worden (Van Exel & De Graaf, 2005). De ideale Q-sort representeert hoe een hypothetische respondent, met een 100% lading op een factor, de uitspraken zou geordend hebben (Van Exel & De Graaf, 2005). De kenmerkende uitspraken zijn deze stellingen waarbij de respondenten de uiterste antwoorden (bijvoorbeeld -5 of +5) aan hebben gegeven. De onderscheidende uitspraken zijn deze die significant anders gelegd zijn in de factor ten opzichte van de andere factor(en) (Jedeloo & van Staa, 2009).

Eens alle bovenstaande stappen genomen zijn, kunnen we overgaan tot het interpreteren. De (significante) uitspraken, de kenmerkende en de onderscheidende uitspraken zijn een eerste interpretatiepunt. Verder zijn de redenen waarom de respondenten een bepaalde uitspraak onder een van de uiterste scores (bijvoorbeeld -5 of +5) plaatste nuttig bij het interpreteren (Van Exel & De Graaf, 2005). De interpretatie bij de Q-studie gaat vooral over het correct gebruik van de data maar ook over de vaardigheden waarover de onderzoeker beschikt (Jedloo & van Staa, 2009).

3. Voor- en nadelen van een Q-studie

Dan gaan we nu in op enkele voor- en nadelen van Q-methodologie. We maken hiervoor de vergelijking met andere kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethodieken.

3.1. Voordelen

Een eerste evident voordeel van elke Q-studie ligt in het feit dat de methode toelaat om de respondenten te bevragen naar hun subjectieve mening, zonder de inmenging of vooringenomenheid van de onderzoeker. De mogelijkheid van Q om de volledige subjectiviteit van een onderwerp in kaart te brengen op basis van de directe inbreng van die respondenten is dan ook de grootste en unieke kracht van de Q-methode (Brown, 1993). Het stelt ons immers in staat om, zoals gezegd, op basis van de opgedane kennis de theoretische inzichten en concepten vanuit de literatuur uit te testen in de praktijk. En om deze, indien nodig, ook te verfijnen op basis van de opgeleverde Q-types en andere inzichten uit de Q-studie.

Een tweede voordeel is hier nauw mee verbonden en diept deze sterkte verder uit. We haalden reeds aan dat Q lijkt op een *grounded theory* aanpak (kwalitatief onderzoek). Het expliciete tweeledige karakter (kwalitatief en kwantitatief) van Q zit volgens Danielson (2009) in het feit dat Q de nadelen uit zuivere kwalitatieve of kwantitatieve onderzoekstechnieken tegen elkaar uitspeelt. Concreet komt dit tot uiting doordat de Q-onderzoeker toch een zekere mate van vooringenomenheid heeft ten aanzien van de uitkomsten of bevindingen, en dus nooit met een volledige *open mind* naar het onderzoek vertrekt. De kans dat deze vooringenomenheid ook weerspiegeld wordt in de resultaten van het onderzoek is echter zeer klein, doordat Q ook gebruik maakt van een kwantitatieve component (statistische factoranalyse) (Danielson, 2009).

Een derde voordeel van Q hangt vast aan de beperkte groep deelnemers aan een Q-studie. Meestal is er sprake van een tien tot vijftigtal deelnemers, waardoor de P-set vaak kleiner is dan de set aan stellingen (Q-set). De P-set hoeft daarbij niet noodzakelijk representatief te zijn. De deelnemers zijn immers (in het beste geval) geselecteerd op basis van voorafgaande focusgesprekken en verkennende interviews waaruit blijkt dat de geselecteerde respondenten ook een uitgesproken mening hebben met betrekking tot het onderzochte onderwerp (Brown, 1993). Hoewel op het eerste zicht beperkt in omvang, is deze beperkte groep respondenten eigen aan de onderzoeksmethode, en bovendien voldoende voor de statistische beschrijving van de *factors*. Met andere woorden, statistisch gezien zijn maar enkele individuen nodig voor het beschrijven van een factor. Het nodeloos uitbreiden of initieel werken met een extreem grote P-set is daarmee overbodig en heeft geen enkel invloed op de resultaten (uitkomsten) van het Q-onderzoek (Danielson, 2009). Daardoor blijft de validiteit en betrouwbaarheid van de Q-studie gegarandeerd.

Tot slot is er nog een gunstig bijkomend effect verbonden aan een Q-studie, namelijk de aangename sfeer die het opwekt voor de deelnemers van het onderzoek. Q draagt namelijk een spelelement in zich dat zowel jong als oud blijkt aan te spreken. Gewoon leuk om te doen dus, maar het kan de respondenten ook aanzetten tot nadenken over het onderwerp van de studie (Jedeloo & van Staa, 2009).

3.2. Nadelen

Vooreerst is het belangrijk een nuance aan te brengen met betrekking tot het voordeel van ‘ongemengde subjectiviteit’ binnen een Q-studie (cf. supra). De onderzoeker vertrekt immers naar het Q-onderzoek met een eigen set van stellingen, een zelf gekozen groep van respondenten en een vooraf vastgelegde factoranalyse- en rotatie. Hierdoor zien de respondenten hun persoonlijk standpunt niet rechtstreeks vertaald in de door de onderzoeker ontwikkelde typologieën (Danielson, 2009).

Een tweede nadeel van Q situeert zich op vlak van beperkte ‘generaliseerbaarheid’. Met een Q-studie is namelijk onmogelijk om de resultaten te veralgemenen naar een grotere populatie, vermits Q gebruik maakt van een niet-representatieve (beperkte) groep respondenten. Daardoor kan Q geen uitspraken doen over hoe vaak de gevonden standpunten, perspectieven of Q-types voorkomen in een bepaalde populatie. Wel kan Q wijzen op bepaalde indicaties voor het bestaan van patronen, waarop dan verder hypotheses kunnen worden ontwikkeld. Het

nagaan van de prevalentie (of voorkomen) van de ontwikkelde factoren (of Q-types) kunnen worden achterhaald door gebruik te maken van aanvullend survey-onderzoek bij een representatieve groep respondenten (Jedeloo & van Staa, 2009).

Een derde nadeel tenslotte is hier rechtstreeks mee verbonden. De grote kracht van een Q-studie ligt immers in de extra informatie die ze oplevert, op basis van die indicaties (of patronen). Deze patronen wijzen daarbij op het bestaan van mogelijke verbanden tussen de geïdentificeerde Q-types en andere covariaten (bv. persoonsgegevens zoals geslacht, leeftijd of opleidingsniveau, enz.) van Q-respondenten. Hoewel deze covariaten relevant zijn voor het beschrijven de Q-types, is het niet empirisch aan te tonen dat een verband bestaat tussen beide variabelen. Ook daarvoor is aanvullend survey-onderzoek nodig (Danielson, 2009).

DEEL 4: EMPIRISCH KADER

Dan gaan we nu over tot de algemene bespreking van de empirische studie. Vooreerst beschrijven we het onderzoeksdesign (i.e. dataverzamelingsproces) voor beide cases. Daarna worden de data uit de twee cases geanalyseerd en voorgesteld aan de hand van de PQMethod versie 2.33. De uitkomsten van het Q-onderzoek bestaan dan finaal uit types (of profielen) van coproductanten, verschillend voor beide cases. We bespreken deze resultaten dan ook apart voor enerzijds mantelzorg, anderzijds BIN. Na de interpretatie van de resultaten worden de ontwikkelde Q-types met elkaar vergeleken. Tot slot volgt nog een (kritische) discussie van de onderzoeksbevindingen.

1. Dataverzameling

Binnen het methodologisch kader beschreven we reeds uitvoerig de verschillende stappen binnen een Q-studie. We beperken ons daarom binnen dit deel tot een praktische uiteenzetting, met andere woorden hoe deze stappen werden vertaald naar de twee geselecteerde cases (mantelzorg en BIN). Merk op dat we hiervoor geen apart overzicht geven per case, vermits het onderzoeksdesign van beide cases bewust op elkaar is afgestemd.

1.1. Bepaling van het concours

De essentie van het bepalen van het ‘conours’ bestaat erin het *“universe of viewpoints”* (Brown, 1980) bijeen te brengen over het onderwerp van de studie. Vanuit de Q-literatuur wordt dan ook aangeraden om het concours zo breed mogelijk samen te stellen (bv. literatuur, radio, tv, internet, enz.) (Jedelloo & van Staa, 2009). Ons concours bestond uit de verzameling van alle mogelijke standpunten met betrekking tot de vraag *“wat zijn mijn motieven om aan mantelzorg te doen/om mij aan te sluiten bij het BIN”*. Hoewel op het eerste zicht relatief eenvoudig samen te stellen, bleek de bepaling van dit ‘conours’ voor beide cases niet eenvoudig. We schetsen de problematiek kort hieronder:

Logischerwijs werden eerst uitspraken verzameld uit de bestaande coproductie-literatuur, meerbepaald uit alle beschikbare motivatietheorieën. Zoals hierboven geschetst zijn daarbij zowel persoonsgebonden als omgevingsgebonden motieven te onderscheiden (cf. supra: ‘theoretisch kader’). Daarnaast moest ook rekening worden gehouden met de specificiteit van

beide cases. Met andere woorden de motieven om aan mantelzorg te doen enerzijds, en om zich aan te sluiten bij een BIN anderzijds, lijken op het eerste zicht onderling zeer verschillend. Zo valt te verwachten dat mantelzorgers vooral gemotiveerd zijn vanuit de emotionele band met de naaste, terwijl er geen emotionele verbondenheid is met het al dan niet lid zijn van een BIN. Omgekeerd kan voor leden van een BIN de ontevredenheid ten aanzien van de overheid/professionele dienstverleners (i.e. politionele diensten) een grote rol spelen, terwijl mantelzorgers en overheid/professionele zorgverleners vaak als ‘partners in de zorg’ optreden. Daarom werd geopteerd om eerst en vooral een ‘discourseanalyse’ uit te voeren waaruit de veelheid aan mogelijke motieven voor beide cases worden ingedeeld in een aantal categorieën (cf. infra: ‘discourse analysis matrix’).

1.2. Bepaling van de Q-sets

Vooraleer we tot de definitieve set van stellingen kwamen werden dus een aantal duidelijke stappen doorlopen. Vooreerst werd apart (voor elke case) een lijst van ongeveer honderd stellingen samengesteld, waarbij het “*universe of viewpoints*” (Brown, 1980) zo goed mogelijk weerspiegeld moest worden. Wegens de beperkte tijdsperiode werden geen voorafgaande interviews gedaan met vakexperts of mantelzorgers/BIN-leden, de lijst werd volledig door de onderzoekers zelf opgesteld. Daarna moest deze uitgebreide lijst aan stellingen voor beide cases nog gereduceerd worden tot een hanteerbare set van stellingen. Om binnen dit reductieproces toch een zekere mate van *content validity* en *face validity* (i.e. interne validiteit) te bewaren opteerden we om, naar analogie met Steen & Van Eijck (2012), gebruik te maken van een ‘discourse analysis matrix’. Dit hulpmiddel heeft als doel de onderzoeker(s) te helpen bij de bepaling welke stellingen (uit de voorlopige lijst) behouden dan wel weerhouden moeten worden. We stelden daarbij een gemeenschappelijke matrix op voor beide cases. Hiermee bewaken we zowel de diversiteit als validiteit binnen de stellingen en zorgen we voor een zekere mate van homogeniteit binnen beide cases. De gebruikte ‘discourse analysis matrix’ wordt hieronder afgebeeld (zie ook bijlage):

Tabel 2: Discourse analysis matrix			
Discourse element	Belang (eigen belang/ maatschappelijk belang)	Normatief (of ontevredenheid t.a.v. overheid/professionele dienstverleners)	Capaciteiten (bv. tijd, middelen en/of aard van de dienst)
Type argument			
Feitelijk	a	b	c
Evaluatief	d	e	f
Advocatief	g	h	i

De kolommen binnen de matrix stellen de verschillende categorieën (of discourse elementen) voor. Hierboven werd reeds vermeld dat beide cases onderling nogal verschillend zijn. Toch konden we deze specificiteit terugbrengen tot drie brede categorieën, die (abstract) gekoppeld worden aan de persoons- en omgevingsgebonden motivaties uit ons theoretisch kader (cf. supra). Deze zijn: het hebben van een belang (eigen belang of maatschappelijk belang), het normatief element (of ontevredenheid t.a.v. de overheid/professionele dienstverleners) en het bezitten van de nodige capaciteiten (bv. tijd en/of middelen) voor het uitvoeren (of coproduceren) van de specifieke taak (of dienst). De verschillende rijen uit de matrix werden dan weer onderverdeeld naar type argument (of uitspraak). Zoals Steen & Van Eijck (2012) maakten ook wij binnen onze ‘discourse analysis matrix’ gebruik van een trichotomie: ten eerste feitelijke stellingen, ten tweede evaluatieve stellingen en ten derde advocatieve stellingen. De feitelijke stellingen zijn daarbij pure uitspraken, gebaseerd op feiten (“het is zo”), de evaluatieve stellingen dragen een waarde-oordeel in zich (“het is goed/slecht want”), de advocatieve stellingen tot slot trachten mogelijke acties (of pistes) aan te brengen of bepaalde reacties uit te lokken (“zo zou het moeten zijn”). Er werd ook gestreefd naar een evenwichtige (doch geen gelijke) verdeling tussen de verschillende rijen en kolommen. Sommige stellingen werden omgedraaid (i.e. verwisseld qua type argument), andere dan weer aangepast aan het passende ‘discourse element’ (of theoretisch kader). Zo kwamen we van een 100-tal stellingen per case finaal tot een hanteerbare Q-set van 36 stellingen per case, die in de vorm van kaartjes (Q-desks, zie bijlage) werden voorgelegd aan de respondenten (P-set, cf. infra). We streefden ook naar eenduidige en ondubbelzinnige stellingen die zo dicht mogelijk bij ‘de taal’ van de doelgroepen (mantelzorgers en BIN-leden) bleven.

Op die manier bevatten onze stellingen (Q-sets) zoveel mogelijk motivaties om te coproduceren (i.e. “*universe of viewpoints*”; Brown, 1980). Deze worden geformuleerd door de hierboven geschetste ‘discourse analysis matrix’ aan de praktijk van het betreffende coproductie-initiatief (of case) te koppelen. Een overzicht van beide Q-sets, met inbegrip van de 36 stellingen zijn hieronder dan ook per case opgelijst:

Tabel 3: Q-set case mantelzorg	
Nr.	Stelling
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij eigenlijk ook iets op
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg spelen een rol
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn naaste
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haar heb, heel belangrijk is in mijn leven

6	Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen met mijn naaste
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft
8	Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mijn grootste drijfveer
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zijn belangrijk, je put er moed uit
11	Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, sympathie, ect. belangrijk
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze kunnen betekenen voor hun naaste
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar later schuldig over voelen
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben
15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitbouwen met mijn naaste
16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zijn/haar doen en laten te bepalen
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind ik wel
18	Je zou er ook wel de 'feeling' voor moeten hebben, bijvoorbeeld graag andere mensen helpen
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaal geld, extra ondersteuning zou welkom zijn
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukkig(er) van de naaste moeten zijn
21	Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er niet veel over na
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorgen
23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mijn naaste omgeving wanneer die hulp nodig heeft
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te laten
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden doen voor hun naaste
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit handen moet geven
27	Ik wil maatschappelijk willen bezig zijn en bijdragen aan de maatschappij
28	Ik denk soms: "Wat zouden de mensen niet denken indien ik dit niet kon opbrengen t.o.v. mijn naaste"
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wij vandaag de dag zorg dragen voor elkaar ?
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving, dan zou je je ook moeten inzetten daarvoor
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te nemen
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger
34	Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, zouden meer mensen aan mantelzorg doen
36	Ik denk soms: "ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iemand anders het dan moeten doen?"

Tabel 4: Q-set case BIN

Nr.	Stelling
1	Er is reeds ingebroken bij mij thuis
2	Ik zie veel verdachte mensen in mijn wijk rondlopen, ik vertrouw dit niet, dus ben ik lid van de BIN
3	Ik leer erdoor bij (methodes om inbrekers buiten te houden, mijn huis veiliger te maken, etc.)
4	Ik weet dat mijn inspanningen niet voor niets zijn
5	Lid worden om toekomstige inbraken te vermijden bij mij thuis, lijkt mij een goede reden
6	Ik ben lid omdat er al verscheidene keren in mijn buurt is ingebroken, en ik vrees dat ik de volgende ben
7	Ik heb mij aangesloten bij de BIN omwille van de sociale controle die mijn veiligheid ten goede komt
8	Ik ben bang voor de reacties van mijn buurtgenoten wanneer ik zou beslissen mij niet aan te sluiten bij de BIN-werking
9	Als je je veiliger wil voelen, moet je je aansluiten bij de BIN
10	Ik ben lid omdat de buurtveiligheid erop vooruit gaat
11	Ik wil gewoon mijn steentje bijdragen bij het veilig(er) maken van de wijk
12	Dieven en inbrekers worden afgeschrikt door de BIN, ook dit is een reden om mij aan te sluiten
13	Ik heb mij aangesloten bij de BIN om de gemeenschap ten goede te komen
14	Ik ben gewoon een sociaal iemand en ik houd graag een oogje in het zeil voor anderen

15	Mensen die denken dat de buurt veiliger wordt door de BIN, hebben geen reden om zich niet aan te sluiten
16	Ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de BIN om de veiligheid in de buurt te verbeteren
17	De waardering van anderen voor mijn inspanningen doen mij enorm deugd
18	Het spreekt voor zich dat je je aansluit, gezien veel mensen uit de wijk lid zijn
19	Wat ook meespeelt, is het feit dat ik weinig vertrouwen heb in de lokale (wijk)politiediensten
20	Heel wat mensen uit mijn wijk, doen hetzelfde
21	De goede samenwerking tussen de politiediensten en BIN is cruciaal
22	Onze buurtwerking werpt ook duidelijk zijn vruchten af (sinds ik lid ben)
23	Je kunt concreet ook het veiligheidsbeleid in de wijk mee helpen sturen, door lid te zijn
24	De wijkagenten/lokale politiediensten doen momenteel gewoon te weinig, daarom ben ik lid
25	Door mijn acties (bellen wanneer ik iets verdachts zie bij mijzelf of bij mijn burens) zet ik ook anderen aan om zich aan te sluiten
26	Wanneer ik mij niet zou aansluiten, zal ik mij daar later schuldig over voelen
27	Het hoort gewoon zo, iedereen moet zijn steentje bijdragen om de buurt zo veilig mogelijk te houden
28	Lidmaatschap is een methode om het veiligheidsbeleid mee te sturen, alleen daarom zou iedereen zich lid moeten maken
29	Het is de verantwoordelijkheid van mijn burens om de buurt zo veilig mogelijk te maken, dus daarom zouden ze zich moeten aansluiten
30	Wanneer je bijna niet thuis bent, heeft het weinig zin om je lid te maken
31	Ik beschik over heel wat vrije tijd, het kost mij geen moeite om mij aan te sluiten en een oogje in het zeil te houden
32	Ik heb belang bij een veiligere buurt, wat een voorwaarde is om lid te zijn en te blijven
33	Je moet veel thuis zijn, anders heeft het lid zijn geen nut
34	Het is ook gemakkelijk om lid te worden, wat ook een belangrijke rol speelt
35	Het kost mij weinig moeite om mij aan te sluiten
36	Mensen die over voldoende vrije tijd beschikken, hebben geen reden om zich niet aan te sluiten bij de BIN

1.3. Bepaling van de P-sets

Na de bepaling van het ‘conours’ en de Q-sets moeten de respondenten (of P-sets) voor beide cases bepaald worden. We gingen uit van 30 respondenten per case, omdat de P-set in de meeste Q-studies kleiner is dan de Q-set (Danielson, 2009). Verder werd getracht om (in het mate van het mogelijke) wat diversiteit te voorzien tussen de respondenten binnen elke case, vermits geen gebruik kon worden gemaakt van voorafgaande focusgesprekken. Deze diversiteit is geen noodzakelijke voorwaarde voor een Q-studie en geeft ook geen (directe) invloed op de uiteindelijke resultaten, maar kan wel bijdragen tot additionele interne validiteit van het Q-onderzoek. De verschillpunten uit beide P-sets wordt hieronder weergegeven:

Tabel 5: P-set		P-set: case mantelzorg	P-set: case BIN
Totaal aantal (N)		30	30
Aantal per locatie		<ul style="list-style-type: none"> - WZC De Korenbloem Kortrijk (n=7) - Lokale LST-afdeling Kuurne (n=8) - Lokale LST-afdeling Harelbeke (n=10) - Lokale LST-afdeling Menen (n=5) 	<ul style="list-style-type: none"> - De BIN van de gemeente Sint-Martens-Latem (verspreid over de 5 zones) (n=24) - De BIN van de gemeente De Pinte (n=6)
Manier van afname		In groep	Face-to-face

Voor de case mantelzorg bleek het verzamelen van 30 respondenten geen gemakkelijke opgave. Mantelzorgers blijven immers in grote mate ‘onzichtbaar’ voor de onderzoeker, vermits de zorg vaak wordt toegediend in familiale (of vrienden) kringen. Daarom moest een beroep worden gedaan op bereidwillige zorginstellingen, waarbij gestreefd werd naar een zo groot mogelijke mix van publieke, private en non-profit instellingen. Uit praktische overwegingen werd daarnaast ook geopteerd voor een afname van de Q-studie in groepen van tien respondenten. Dit streefdoel bleek echter te ambitieus, veel zorginstellingen beschikten namelijk niet over de capaciteit en/of wil om mee te werken aan het onderzoek. Uiteindelijk vond één privaat woon-zorgcentrum (WZC De Korenbloem te Kortrijk) zich bereid om mee te werken, voor de rest werd een beroep op de lokale LST-werkingen van Kuurne, Harelbeke en Menen. Dit zijn Lokale Steunpunten voor Thuiszorg, ingericht door het SEL Zuid-West-Vlaanderen (Samenwerkingsinitiatief Eerstelijnsgezondheidszorg). Deze SEL’s zijn samenwerkingsverbanden van zorgaanbieders binnen een bepaalde zorgregio en behoren tot de non-profit sector. De lokale LST-afdelingen hebben daarbij als doel het optimaliseren van de samenwerking tussen verschillende personen en organisaties die werkzaam zijn in de thuiszorg (zowel publiek, privaat als non-profit). Het secretariaat van deze LST’s is in handen van de plaatselijke OCMW’s (publiek), die ook werkzaam zijn rond thuiszorg. Belangrijk is dat deze lokale LST-afdelingen vaak ook beschikken over een aparte mantelzorgwerking. Deze LST’s hebben met andere woorden wel de capaciteit (en wil) om mee te werken aan het onderzoek. Op die manier werd alsnog tot een mooie mix van zorginstellingen samengesteld, met een commercieel (privaat) woonzorgcentrum (WZC) en drie (publieke/non-profit) lokale LST-werkingen. Het totale aantal respondenten (30) is ook (voldoende) verspreid over deze instellingen. Een gelijke spreiding (van 3x10 respondenten) bleek namelijk onrealistisch, vermits niet op voorhand kon ingeschat worden hoeveel mantelzorgers een bepaalde instelling rond de tafel kon krijgen. Uiteindelijk werden 30 respondenten bereikt, het aantal respondenten per instelling is terug te vinden op tabel 5.

Bij de tweede case verliep de verzameling van respondenten iets vlotter gezien er binnen een BIN meer ‘vaste leden’ zijn. We kozen voor respondenten uit twee Vlaamse gemeentes, namelijk Sint-Martens-Latem en De Pinte. Het merendeel van de respondenten waren afkomstig uit BIN te Sint-Martens-Latem. De gemeente Sint-Martens-Latem is namelijk de enige Vlaamse gemeente die volledig overkoepeld is voor wat BIN-werking betreft. De gemeente is er verdeeld in vijf BIN-zones: Hooglatem, Golfpark, Vierschaar, Brakelmeersen

liggen (bv. onder kolom +4). Onderzoek heeft dan ook uitgewezen dat de specifieke vorm van de Q-sort-tabel geen groot effect heeft op het uiteindelijke resultaat van de Q-sorts (Brown, 1980).

Het is van cruciaal belang dat de respondenten het Q-sorting-proces op dezelfde manier uitvoeren. Daarom wordt meestal gebruik gemaakt van een aantal vaste instructies, die de onderzoeker toelicht (of beschrijft) aan de respondenten. Vertaald naar ons onderzoeksdesign waren deze instructies (ingekort):

- U hebt 36 kaartjes ter beschikking waarop stellingen geformuleerd staan. Lees deze stellingen aandachtig en maak eerst en vooral drie aparte stapels: akkoord, niet akkoord en neutraal.
- Pik uit de stapel met stellingen waar u akkoord mee ging één stelling uit waar u het meest mee akkoord gaat, en plaats deze onder +5. Doe daarna hetzelfde voor de stapel waar u niet akkoord mee ging en leg deze stelling onder -5.
- Daarna selecteert u uit de stapel 'akkoord' twee stellingen waarmee u daarna het meest akkoord gaat, en plaats deze onder -4. Doe hetzelfde voor de twee stellingen uit de stapel niet akkoord (onder -4).
- Herhaal deze procedure tot u alle kaartjes uit stapels 'akkoord' en 'niet akkoord' op de *omgekeerde kerstboom* hebt ondergebracht.
- Neem nu de resterende stapel met stellingen waar u neutraal tegenover staat en plaats deze op de nog resterende vakjes.
- Wanneer u klaar bent zouden er geen kaartjes meer voor u mogen liggen en zouden alle vakjes op de omgekeerde kerstboom moeten ingevuld zijn.

Achteraf volgde ook nog een terugkoppelend gesprek met de respondent(en) (individueel voor de BIN-leden, in groep voor de mantelzorgers) waarin gepolst werd hun uiterste uitspraken. Met andere woorden, wat de respondent(en) op de -5 en +5 posities plaatsten. Dit leverde niet alleen verrijkende informatie op voor de beschrijving van de Q-types (cf. infra: 'resultaten'), maar verhoogt ook de interne validiteit van het Q-onderzoek. We gaan hier immers na of de respondenten ook hetzelfde zeggen als ze denken (i.e. hun Q-sort). Ook werd gevraagd aan de BIN-leden/mantelzorgers of alle aspecten van hun motivaties aan bod kwamen doorheen de stellingen. Geen van de respondenten (uit beide cases) gaven daarbij aan een stelling te

missen, waardoor beide Q-sets er dus (naar de mening van de respondenten) in slaagden het “*universe of different viewpoints*” (Brown, 1980) bloot te leggen. Daarnaast vulde elke respondent ook nog een achtergrondformulier in (zie bijlage), waarbij onder andere geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, beroep, enz. bevraagd werd. Let wel, de Q-studie is volledig anoniem: elke respondent kreeg een nummer (van 1 t.e.m. 30) toegewezen. Met deze achtergrondinformatie werd in beperkte mate rekening gehouden bij de beschrijving van de verschillende Q-types, vermits binnen een Q-onderzoek niet kan veralgemeend worden.

De Q-sort-tabel zelf werd op grote bladen uitgetekend (A1-formaat, niet opgenomen in bijlage). Ook de kaartjes werden in passend formaat opgemaakt en gelabeld met een uniek identificatienummer. Dit om er zeker van te zijn dat de respondenten ook echt konden ‘puzzelen’, en de Q-studie ook als leuk werd ervaren. Dit bleek dan ook het geval te zijn. De meeste respondenten gaven aan dat het sorteringsproces zowel een leerrijke als ‘plezante’ ervaring was. Wat wel van de respondenten gevraagd werd, nadat ze de Q-sort hadden voltooid, was het overnemen van de identificatienummers (vanop de kaartjes) op een apart A4-blad waarop ook een Q-sort-tabel afgebeeld stond (zie bijlage). Naast het verzekeren van het spelelement voor de respondenten is het natuurlijk essentieel dat de onderzoeker(s) ook over de nodige data beschikken na afloop van het Q-onderzoek.

In totaal kwamen we voor beide cases aan 60 Q-sorts (30 per case), waaruit we de verschillen en gelijkenissen tussen wat respondenten denken over het onderwerp kunnen achterhalen. Deze verschillen (of gelijkenissen) komen dan concreet tot uitdrukking in 60 verschillende Q-sorts, waarbij elke respondent persoonlijk instaat voor zijn Q-sort. Verder in het onderzoek worden deze verschillen en gelijkenissen statistisch geanalyseerd, op basis van factoranalyse. Tot slot nog een opmerking rond de betrouwbaarheid van de Q-sorts. Betrouwbaarheid betekent vaak repliceerbaarheid, met andere woorden of de respondenten gelijke Q-sorts zouden maken indien het onderzoek opnieuw zou worden uitgevoerd. Onderzoek heeft daarbij uitgewezen dat meer dan 80% van de respondenten bij zo’n hertest min of meer dezelfde Q-sort uitkomt (Van Exel & De Graaf, 2005).

2. Data-analyse

De volgende stap in het Q-onderzoek bestaat uit de data-analyse. Zoals gezegd voeren we een (*by-person*) factoranalyse uit, waarvoor meestal gebruik wordt gemaakt van SPSS. Er bestaat echter een gratis te downloaden softwarepakket specifiek ontwikkeld voor Q-analyses, namelijk PQMethod. Wij maken binnen deze masterproef gebruik van PQMethod versie 2.33 (laaste nieuwe). We bespreken daartoe eerst de uitgevoerde analyses, om daarna alleen de meest relevante data-output voor beide cases voor te stellen.

2.1. PQMethod

De PQMethod is het statistisch softwareprogramma bij uitstek voor Q-onderzoekers. De data (uit de Q-sorts) kunnen eenvoudig ingegeven kunnen worden, waarop het programma dan een *by-person* factoranalyse uitvoert om finaal te komen tot een aantal ‘types’ of ‘profielen’. Deze speciale vorm van factoranalyse is gebaseerd op correlaties tussen de respondenten die gerepresenteerd worden door de Q-sorts, in plaats van correlaties tussen variabelen zoals in klassieke factoranalyses (Jedelloo & van Staa, 2009).

2.1.1. STATES en QENTER

In een eerste fase dient de onderzoeker zijn stellingen (Q-sets) in te geven (STATES). Het is daarbij van cruciaal belang dat hiervoor dezelfde nummering wordt gebruikt als uit de Q-sets (en Q-desks). Daarna wordt gevraagd om alle Q-sorts in te geven (QENTER). Voor ons betekent dit dus enerzijds 30 Q-sorteringen van mantelzorgers, en anderzijds 30 Q-sorteringen van BIN-leden. Het is noodzakelijk dat alle Q-sorts correct worden ingegeven, daarom wordt telkens een *dubble check* gedaan voor elke Q-sort. In een derde fase start PQMethod met de statistische factoranalyse.

2.1.2. Factorextractie (QCENT of QPCA)

Vooreerst laat het programma de keuze tussen een *centroid* factorextractie (QCENT) of een *principal component* factorextractie (QPCA). Indien geopteerd wordt voor de *centroid* (i.e. *by-person*) extractiemethode kan de onderzoeker (sinds versie 2.30) nog kiezen voor ofwel een *Brown’s centroid*, ofwel een *Horst’s centroid*. Zonder daarbij in detail te treden ligt het belangrijkste verschil tussen beide in het feit dat bij *Horst’s centroid* het programma zelf een suggestie doet wanneer voldoende ‘factoren’ geëxtraheerd zijn, terwijl bij *Brown’s centroid* die overweging door de onderzoeker zelf moet gemaakt worden. Een *principal component* (PCM) extractiemethode daarentegen voert, simpel gesteld, een klassieke factoranalyse uit zoals in standaard statistische softwarepakketen (bv. SPSS). Vermits wij voornamelijk op

zoek zijn naar unieke perspectieven (i.e. gelijke standpunten tussen de respondenten op basis waarvan Q-types ontwikkeld kunnen worden) en niet trachten om zoveel mogelijk variantie te verklaren (zoals in klassieke factoranalyses), opteren we voor een *centroid* extractiemethode. Meerbepaald kiezen we (voor beide cases) voor een standaard *Brown's centroid* met zeven factoren (“*the magic number seven is generally suitable*”; Van Exel & De Graaf, 2005), waarbij we zelf gaan bepalen hoeveel factoren er geëxtraheerd moeten worden.

2.1.3. Factorrotatie (QROTATE)

Daarna volgt de factorrotatie (QROTATE). Hiervoor zijn twee mogelijkheden: ofwel een automatische Varimax factorrotatie, ofwel een handmatige (*judgemental*) factorrotatie. Wij verkiezen de Varimax rotatiemethode waarbij het programma de zeven geëxtraheerde factoren voor de onderzoeker roteert. Wanneer een factorlading (i.e. het ‘laden’ van een respondent op een bepaalde factor) gelijk is aan 0.42^2 of hoger, markeert het PQMethod-programma (QROTATE-varimax) de desbetreffende factorlading bij de bijbehorende respondent met een ‘X’ (Webler, Danielson, & Tuler, 2009). Wanneer voldoende respondenten laden op een bepaalde factor, worden deze vervolgens aangeduid als *flagging factors*. Om te bepalen hoeveel factoren (of *flags*) er finaal geëxtraheerd moesten worden, kijken we in eerste instantie naar de ‘Eigenwaarden’ van de factoren en in tweede instantie werden vier analyses op vier punten met elkaar vergeleken (cf. infra). Echter, er bestaat geen objectief correct aantal factoren. Bovendien is de selectie van het aantal te weerhouden factoren bij Q-onderzoek niet doorslaggevend, gezien om het even welk aantal factoren de onderzoeker reeds een inzicht geeft op hoe mensen denken over een bepaald onderwerp (Webler et al. 2009).

Tot slot voert het programma een volledige analyse uit op basis van de verzamelde Q-sorts (QANALYSE). Dit bespreken we hieronder.

2.2. Q-analyse

De volledige Q-analyse wordt automatisch uitgevoerd door PQMethod (QANALYSE) en produceert heel wat tabellen en cijfermateriaal. We overlopen hieronder enkel de belangrijkste en meest relevante data-outputtabellen, namelijk de factormatrix en de tabel die de geïdealiseerde Q-sorts (of z-scores) weergeeft. De tabellen met de kenmerkende stellingen per factor zijn ook relevant, maar worden pas besproken bij de analyse van de resultaten (i.e. types). Merk op dat we er systematisch voor kiezen om de Q-analyse van beide cases samen

voor te stellen. Dit maakt het geheel ook overzichtelijk. De volledige data-output van de QANALYSE is voor beide cases te vinden in bijlage.

2.2.1. De factormatrix

De factormatrix is een weerspiegeling van de factorladingen tijdens de Varimax-rotatiefase (QROTATE). Op basis van de standaard *Brown's centroid (by-person)* factoranalyse (met zeven factoren) bepalen we het aantal te weerhouden factoren voor beide cases. Vooreerst kwamen alleen de factoren met een Eigenwaarde van 1,0000 of hoger in aanmerking (i.e. het 'Kaiser-criterium' binnen klassieke factoranalyse), daarna zijn nog vier controle-analyses uitgevoerd om uit te maken of er binnen de twee Q-gebaseerde factoranalyses geen *flagging factors* over het hoofd werden gezien (Webler et al. 2009):

1. Bij hoeveel van de voorgestelde factoren zijn de factorladingen van elke individuele respondent op één bepaalde factor met een 'X' gemarkeerd?
2. Bij hoeveel van de voorgestelde factoren zijn er zo min mogelijk *confounders*? Dit zijn respondenten die laden op meerdere factoren, en dus meerdere malen met een 'X' gemarkeerd staan. En ook: bij hoeveel van de voorgestelde factoren zijn er zo min mogelijk *non-loaders*? Dit zijn respondenten die in geen één van de factoren passen, en dus nergens met een 'X' gemarkeerd staan.
3. Bij hoeveel van de voorgestelde factoren is de correlatie tussen de verschillende profielen zo laag mogelijk? Hoge correlaties tussen de factoren wijzen immers op gelijkaardige profielen, en dus moeilijk te interpreteren Q-types.
4. Bij hoeveel van de voorgestelde factoren is een clustergroep (i.e. meerdere respondenten met een 'X' binnen eenzelfde factor) waar te nemen? Dit is een indicatie van respondenten die gelijkaardig denken. Een goed aantal factoren bevat dus best zoveel mogelijk van die clusters.

De factormatrix (cf. infra: tabel 6 en 7) werpt daarbij een eerste blik op welke individuen akkoord en niet akkoord gaan, in relatie met het aantal weerhouden factoren (Webler et al. 2009). Met andere woorden, alle respondenten die significant laden op een bepaalde factor delen dezelfde/gelijkaardige standpunten voor hun betrokkenheid als coproductent (Steen & Van Eijck, 2012).

Voor de case mantelzorg zijn finaal vier factoren weerhouden. Er werden ook analyses uitgevoerd voor twee, drie en vijf factoren. De keuze viel echter op vier factoren vermits het weerhouden van twee factoren procentueel te weinig van de totale variantie kon verklaren, en bij het weerhouden van een extra vijfde factor geen enkele respondent (of Q-sort) significant kon laden op de desbetreffende factor (dus nergens met 'X' gemarkeerd stond). De keuze tussen drie of vier factoren moest dus bepaald worden op basis van het aantal *confounders* en *non-loaders* (cf. supra: punt 2). Echter, na analyse bleek dat zowel bij drie als vier factoren geen *confounders* te vinden waren, maar dat in beide gevallen (voor zowel drie als vier factoren) wel vier respondenten als *non-loaders* konden bestempeld worden. De uiteindelijke keuze voor vier factoren werd gemaakt op basis van de correlatietabel uit de QANALYSE (zie bijlage), waarbij gestreefd werd naar een zo laag mogelijke score tussen de verschillende factoren (cf. supra: punt 3). In het geval van drie factoren stelden we vast dat zowel factor A, B als C sterk met elkaar correleerden. In het geval van vier factoren werd geen sterke correlatie tussen de factoren vastgesteld, waardoor de keuze voor vier te weerhouden factoren ook methodologisch onderbouwd is.

Onderstaande tabel 6 toont de factormatrix uit QANALYSE voor de vier weerhouden factoren. Merk op dat inderdaad vier respondenten (nl. respondent 5, 10, 14 en 15) zogenaamde *non-loaders* zijn, oftewel mensen die in geen enkel van de ontwikkelde profielen (of types) zullen passen. Wanneer we het aandeel verklarende variantie bekijken zien we dat factor A tot 10% van de totale variantie kan verklaren, factor B tot 9%, factor C tot 7% en factor D tot 12%. Gezamenlijk verklaren de vier factoren dus 38% van de totale variantie in de 30 individuele rangschikkingen of Q-sorts door mantelzorgers. Hoewel dit in een klassieke (R-gebaseerde) factoranalyse als laag wordt beschouwd, is dit een normale waarde voor Q-gebaseerd onderzoek. Het doel van een Q-studie is immers om, in tegenstelling tot klassieke factoranalyse waar zoveel mogelijk variantie wordt verklaard, een aantal unieke perspectieven (of factoren) te achterhalen (Akthar-Danesh, 2009). Wanneer de verklarende variantie van factor A hier bijvoorbeeld hoger is dan die van factor B, wijst dit alleen op het feit dat meer mantelzorgers (i.e. respondenten) zich bevinden in factor (of type) A. Bovendien onderlijnt een totale verklarende variantie van 38% het “*universe of viewpoints*” (Brown, 1980) met betrekking tot het onderwerp (hier: motieven om aan mantelzorg te doen)

Tabel 6: Factorladingen mantelzorg

Factorladingen voor 30 Q-sorts				
Q-sorts	Factoren			
	A	B	C	D
Resp. 1	-0.1345	-0.0718	0.1873	0.4112X
Resp. 2	0.5643X	0.3196	-0.0035	0.0437
Resp. 3	0.6248X	0.1693	0.0989	0.0739
Resp. 4	-0.0737	0.3988X	0.0617	0.3726
Resp. 5	0.0540	0.4209	0.2867	0.3784
Resp. 6	0.3172	0.1531	-0.034	0.6520X
Resp. 7	0.2284	0.2239	-0.0021	0.4368X
Resp. 8	0.2626	0.1454	0.1221	0.5411X
Resp. 9	0.1129	0.7328X	0.0109	-0.2181
Resp. 10	0.4899	0.4312	0.1580	0.1380
Resp. 11	0.6463X	0.2437	0.4360	0.1047
Resp. 12	0.5358X	0.0661	-0.1034	0.0913
Resp. 13	-0.0586	0.3543X	0.1716	0.2499
Resp. 14	0.0944	0.3830	0.4028	-0.2709
Resp. 15	0.0660	0.3244	0.0405	0.2743
Resp. 16	0.0969	-0.0575	0.5947X	0.2160
Resp. 17	0.0761	0.3945X	0.0755	0.2095
Resp. 18	0.4520	-0.0866	-0.1423	0.5466X
Resp. 19	0.4967X	0.0749	-0.0760	0.1549
Resp. 20	0.1718	0.5040X	-0.0876	0.1470
Resp. 21	0.0712	0.2494	0.2342	0.5111X
Resp. 22	0.4244X	0.0638	0.2870	0.2645
Resp. 23	0.1112	0.2060	-0.2112	0.5048X
Resp. 24	0.1066	0.4908X	-0.0330	0.0293
Resp. 25	0.3744	0.1244	-0.1470	0.4846X
Resp. 26	-0.3230	0.1611	0.5784X	0.0114
Resp. 27	0.1576	-0.0554	0.2020	0.6506X
Resp. 28	0.3883X	-0.1742	0.1481	0.0480
Resp. 29	0.0070	0.0507	0.5735X	0.4470
Resp. 30	0.1635	0.0058	0.5335X	-0.0743
% Expl. Var.	10	9	7	12

Voor de case BIN hebben we geopteerd voor drie factoren. Net zoals bij de case mantelzorg werden er ook analyses uitgevoerd voor twee, drie, vier en vijf factoren. De uiteindelijke keuze viel echter op drie factoren gezien er bij twee factoren twee *non-loaders* (cf. supra: punt 2) op te merken waren. Bij drie factoren was dit echter niet zo waardoor de keuze op drie, vier of vijf factoren viel. In het geval van vier factoren waren er bij de vierde factor verschillende respondenten die niet significant laden (dus nergens met ‘X’ gemarkeerd stonden). Daarenboven verklaart de vierde factor amper 6% van de variantie. Hierdoor moest een keuze tussen drie en vijf factoren gemaakt worden. Bij vijf factoren waren er, net zoals bij vier factoren, respondenten die niet significant laden op de vierde factor. Daarenboven waren er slechts twee respondenten die significant konden laden op de vijfde factor. Van een clustergroep (cf. supra: punt 4) was dus geen sprake. De keuze viel finaal op drie te weerhouden factoren.

Onderstaande tabel 7 stelt de factormatrix (uit de QANALYSE) voor de case BIN voor met drie factoren. We zien dat alle factoren samen tot 48% van de totale variantie kunnen verklaren. Voor elke factor afzonderlijk bedraagt de verklarende variantie respectievelijk 28% voor factor A, 12% voor factor B en 8 % voor factor C. Merk op dat factor A een (voor Q-gebaseerd onderzoek) relatief hoge verklarende waarde heeft. Met andere woorden, tot 28% van het totale aantal respondenten identificeren zich best met factor A.

Tabel 7: Factorladingen BIN			
<u>Q-sorts</u>	<u>Factoren</u>		
	A	B	C
Resp. 1	0.5820X	0.4151	0.2793
Resp. 2	0.0023	0.3515X	0.1330
Resp. 3	0.1391	0.3204	0.3760X
Resp. 4	0.1902	-0.1494	0.6117X
Resp. 5	0.5904X	0.2471	0.0821
Resp. 6	0.0000	0.2314	0.4283X
Resp. 7	0.8351X	-0.0130	0.1579
Resp. 8	0.5827X	-0.0007	0.2791
Resp. 9	0.5281X	0.1361	-0.3423
Resp. 10	0.6220X	-0.0388	0.3939
Resp. 11	0.6186X	0.3363	0.0966
Resp. 12	0.0247	0.0633	0.4975X
Resp. 13	0.7213X	0.0346	-0.1263
Resp. 14	0.5396X	0.3201	-0.1096
Resp. 15	0.6504X	-0.1328	0.1319
Resp. 16	0.6022X	0.4493	0.3228
Resp. 17	0.6524X	-0.0352	0.1134
Resp. 18	0.5628X	0.3546	0.3873
Resp. 19	0.1568	0.4674X	-0.0646
Resp. 20	0.1164	0.4861	0.5253X
Resp. 21	0.7536X	0.1205	0.2537
Resp. 22	0.5925X	0.0851	0.2243
Resp. 23	0.5075	0.5322X	-0.0427
Resp. 24	0.6622X	0.1034	-0.1278
Resp. 25	0.6772X	0.3047	0.0721
Resp. 26	0.6559X	0.5757	0.1302
Resp. 27	-0.0366	0.6133X	0.1000
Resp. 28	0.0169	0.8310X	-0.0460
Resp. 29	0.5444X	0.3565	0.1309
Resp. 30	0.5344X	-0.1416	0.4576
% Expl. Var.	28	12	8

2.2.2. De geïdealiseerde Q-sorts

Om dit te analyseren kijken we naar de zogenaamde z-scores, of anders gezegd: “*the normalized factor scores for each factor*” (Van Exel & De Graaf, 2005). De ideale Q-sort representeert hoe een bepaalde respondent, met een 100% lading op een bepaalde factor, de uitspraken geordend zou hebben (Van Exel & De Graaf, 2005). Ze tonen ook aan hoever elke stelling van het middelpunt van de Q-sort verwijderd ligt. De stellingen met hoge (en dus een positieve waarde) representeert de rechterkant van de geïdealiseerde Q-sort, terwijl de stellingen met een lage (en dus een negatieve waarde) dan weer de linkerkant voorstellen.

Wanneer men deze (hoge-lage) stellingen naleest, zou het al moeten mogelijk zijn deze onder een gemeenschappelijke noemer (i.e. type) te plaatsen (Webler et al. 2009).

Onderstaande tabel stelt de z-scores van alle stellingen op elk van de vier weerhouden factoren voor de case mantelzorg schematisch voor. We zien dat zowel de hoge (4 of 5) als lage (-4 of -5) scores op elke stelling goed verspreid liggen over de vier factoren (A, B, C en D), wat wijst op meerdere ‘kenmerkende stellingen’ voor elke factor (cf. infra: ‘resultaten’).

Tabel 8: Z-scores mantelzorg

Scores van de stellingen op elke factor

		Factoren			
		A	B	C	D
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij eigenlijk ook iets op	0	0	-1	-4
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg spelen een rol	-2	-4	5	0
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	-1	-1	-4	0
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn naaste	2	4	0	1
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haar heb, heel belangrijk is in mijn leven	5	3	1	3
6	Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen met mijn naaste	2	-1	-1	1
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	-2	1	-1	-5
8	Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	2	-2	0	-3
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mijn grootste drijfveer	4	1	-1	2
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zijn belangrijk, je put er moed uit	1	4	0	-3
11	Als mantelzorg vind ik het opwekken van waardering, lof, sympathie, ect. belangrijk	-5	1	-4	-1
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze kunnen betekenen voor hun naaste	1	5	0	1
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar later schuldig over voelen	-2	1	-1	4
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	1	0	2	4
15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitbouwen met mijn naaste	3	2	1	1
16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zijn/haar doen en laten te bepalen	3	3	1	3
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind ik wel	-4	-3	-2	-3
18	Je zou er ook wel de 'feeling' voor moeten hebben, bijvoorbeeld graag andere mensen helpen	-3	-1	1	-1
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaal geld, extra ondersteuning zou welkom zijn	-3	3	4	-2
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorg zou het gelukkig(er) van de naaste moeten zijn	4	0	0	0
21	Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er niet veel over na	-2	2	0	-1
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorgen	3	0	2	5
23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mijn naaste omgeving wanneer die hulp nodig heeft	2	2	3	3
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te laten	0	-1	3	2
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden doen voor hun naaste	0	-2	-3	-2
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit handen moet geven	1	-4	-3	1
27	Ik wil maatschappelijk willen bezig zijn en bijdragen aan de maatschappij	-1	-1	1	-2
28	Ik denk soms: "Wat zouden de mensen niet denken indien ik dit niet kon opbrengen t.o.v. mijn naaste"	-4	-2	-5	-1
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wij vandaag de dag zorg dragen voor elkaar ?	0	0	3	2
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	0	1	2	2
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving, dan zou je je ook moeten inzetten daarvoor	1	-2	4	0
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te nemen	-1	2	-3	-2
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorg	-1	-5	-2	0
34	Ik heb de ervaring om mantelzorg te zijn	0	0	-2	-1
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, zouden meer mensen aan mantelzorg doen	-1	-3	2	-4
36	Ik denk soms: "ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iemand anders het dan moeten doen?"	-3	-3	-2	0

Onderstaande tabel 9 toont de (geïdealiseerde) factorscores voor de case BIN. Ook hier liggen de hoge en de lage scores voldoende verspreid overheen de drie factoren. Op basis van de gegevens uit de tabel zullen de ‘kenmerkende stellingen’ voor elke factor opgemaakt worden. Door deze stellingen per factor te bekijken, zijn we in staat om de verschillende types op te stellen en te beschrijven (cf. infra: ‘resultaten’).

Tabel 9: Z-scores BIN

Scores van de stellingen op elke factor		Factoren		
		A	B	C
1	Mensen die over voldoende vrije tijd beschikken, hebben geen reden om zich niet aan te sluiten bij de BIN	-1	-4	1
2	Het hoort gewoon zo, iedereen moet zijn steentje bijdragen om de buurt zo veilig mogelijk te houden	1	-1	0
3	Ik heb mij aangesloten bij de BIN omwille van de sociale controle die mijn veiligheid ten goede komt	4	-2	-1
4	Er is reeds ingebroken bij mij thuis	-5	4	-5
5	Ik heb mij aangesloten bij de BIN om de gemeenschap ten goede te komen	2	-1	1
6	Heel wat mensen uit mijn wijk, doen hetzelfde	-1	1	-2
7	Dieven en inbrekers worden afgeschrikt door de BIN, ook dit is een reden om mij aan te sluiten	2	1	2
8	De waardering van anderen voor mijn inspanningen doen mij enorm deugd	0	-2	-3
9	Ik leer erdoor bij	1	3	-2
10	Wat ook meespeelt (om mij aan te sluiten), is het feit dat ik weinig vertrouwen heb in de lokale (wijk)politiediensten	-2	0	-4
11	Ik ben lid omdat er al verscheidene keren in mijn buurt is ingebroken, en ik vrees dat ik de volgende ben	-2	4	4
12	Ik beschik over heel wat vrije tijd, het kost mij geen moeite om mij aan te sluiten en een oogje in het zeil te houden	0	-2	-4
13	De wijkagenten/lokale politiediensten doen momenteel gewoon te weinig, daarom ben ik lid	-3	0	0
14	Ik zie veel verdachte mensen in mijn wijk rondlopen, ik vertrouw dit niet, dus ben ik lid van de BIN	-4	3	-1
15	Het is de verantwoordelijkheid van mijn burens om de buurt zo veilig mogelijk te maken, dus daarom zouden ze zich moeten aansluiten	-2	-3	3
16	Het spreekt voor zich dat je je aansluit, gezien veel mensen uit de wijk lid zijn	-1	0	2
17	Wanneer je bijna niet thuis bent, heeft het weinig zin om je lid te maken	-3	-3	-2
18	Lid worden om toekomstige inbraken te vermijden bij mij thuis, lijkt mij een goede reden	1	5	3
19	Ik weet dat mijn inspanningen niets voor niets zijn	0	-1	4
20	Ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de BIN om de veiligheid in de buurt te verbeteren	3	2	-1
21	Je kunt concreet ook het veiligheidsbeleid in de wijk mee helpen sturen, door lid te zijn	1	-1	-2
22	Door mijn acties (bellen wanneer ik iets verdachts zie bij mijzelf of bij mijn burens) zet ik ook anderen aan om zich aan te sluiten	-1	0	5
23	Als je je veiliger wil voelen, moet je je aansluiten bij de BIN	2	0	0
24	Ik heb belang bij een veiligere buurt, wat een voorwaarde is om lid te zijn en te blijven	3	2	2
25	Mensen die denken dat de buurt veiliger wordt door de BIN, hebben geen reden om zich niet aan te sluiten	0	-1	0
26	Wanneer ik mij niet zou aansluiten, zal ik mij daar later schuldig over voelen	-3	-5	-1
27	Ik wil gewoon mijn steentje bijdragen bij het veilig(er) maken van de wijk	4	2	2
28	Ik ben bang voor de reacties van mijn buurtgenoten wanneer ik zou beslissen mij niet aan te sluiten bij de BIN-werking	-4	-4	-3
29	Onze buurtwerking werpt ook duidelijk zijn vruchten af (sinds ik lid ben)	-1	1	0
30	Het kost mij weinig moeite om mij aan te sluiten	2	2	-1
31	Je moet veel thuis zijn, anders heeft het lid zijn geen nut	-2	-3	-3
32	Ik ben lid omdat de buurtveiligheid erop vooruit gaat	0	1	0
33	Het is ook gemakkelijk om lid te worden, wat ook een belangrijke rol speelt	0	0	1
34	Ik ben gewoon een sociaal iemand en ik houd graag een oogje in het zeil voor anderen	3	-2	1
35	Lidmaatschap is een methode om het veiligheidsbeleid mee te sturen, alleen daarom zou iedereen zich lid moeten maken	1	1	1
36	De goede samenwerking tussen de politiediensten en BIN is cruciaal	5	3	3

3. Resultaten: typologieën

Na de beschrijving en voorstelling van de Q-analyse kunnen de weerhouden factoren voor beide cases geïnterpreteerd worden. Alle zeven weerhouden factoren uit beide Q-factoranalyses stellen zeven verschillende (ideale) ‘types’ of ‘profielen’ van coproducenten voor: respectievelijk vier types (of profielen) voor de case mantelzorg en drie voor de case BIN. Voor de interpretatie van deze profielen kijken we best naar de ‘kenmerkende stellingen’ (i.e. stellingen die een uiterste waarde heeft gekregen in de geïdealiseerde Q-sortering) voor elke factor (Brown, 1993; 1996). Daarnaast houden we, in de mate van het mogelijke, rekening met de verzamelde persoonsgegevens (of covariaten) en de terugkoppelende gesprekken met de respondenten na afloop van de Q-sorteringen (cf. supra).

Hieronder bespreken we eerst de resultaten voor de case mantelzorg, daarna concentreren we ons op de uitkomsten voor de case BIN. We starten telkens met een bondige omschrijving (i.e. poging tot definiëring) van het desbetreffende profiel, om deze daarna meer in detail uitwerken op basis van de verzamelde data. We kozen er bewust voor de zeven profielen een Engelstalige benaming mee te geven, vermits vele van de types steunen op gelijknamige motivatietheorieën (cf. supra: ‘theoretisch kader’).

3.1. Case: mantelzorg

Voor de case mantelzorg werden vier types (of profielen) geïdentificeerd: ten eerste de *task-bounded affectionate* (type A), ten tweede de *impure-altruist* (type B), ten derde de *impure-rationalist* (type C) en ten vierde de *duty-bounded affectionate* (type D). Voor de interpretatie van de profielen zijn aparte tabellen opgemaakt die de meest ‘kenmerkende stellingen’ voor elk type schematisch weergeven. Om te bepalen welke stellingen ‘kenmerkend’ zijn keken we naar de factorscores van elke stelling (zie tabel 8), waarbij alleen de hoge (4 & 5) en lage (-4 & -5) scores zijn opgenomen. Hieronder volgt de chronologische beschrijving van vier ideaaltypes die bepalen welke motieven mantelzorgers hebben voor het opnemen van hun (informele) zorgtaken:

3.1.1. Type A: The ‘*task-bounded affectionate*’

De *task-bounded affectionate* beschrijft het profiel van mantelzorgers/coproductanten die uitsluitend zorgtaken opnemen (*task-bounded*) vanuit de sterke emotionele, relationele of affectieve band die ze hebben met hun zorgbehoevende naaste (*affectionate*). Het profiel benadrukt zowel de specificiteit van het coproductie-initiatief als het belang van de aard van de taak in kwestie (cf. infra).

Tabel 10: Kenmerkende stellingen factor A (mantelzorg)

		Factoren			
		<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>	<u>D</u>
	<u><i>‘Task-bounded affectionate’</i></u>				
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haar heb, heel belangrijk is in mijn leven	5	3	1	3
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukkig(er) van de naaste moeten zijn	4	0	0	0
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mijn grootste drijfveer	4	1	-1	2
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind ik wel	-4	-3	-2	-3
28	Ik denk soms: "Wat zouden de mensen niet denken indien ik dit niet kon opbrengen t.o.v. mijn naaste"	-4	-2	-5	-1
11	Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, sympathie, ect. belangrijk	-5	1	-4	-1

Uit bovenstaande tabel 10 geven de individuen (of respondenten) die laden op factor A aan dat de beweegredenen voor het opnemen van de zorgtaken vooral voortvloeien uit de

emotionele verbondenheid of affectueuze relatie die ze hebben met hun naaste (stelling 5). Via hun betrokkenheid als mantelzorger willen deze coproducten zowel de levenskwaliteit (stelling 20) als de gezondheidstoestand (stelling 9) van de naaste vooruit helpen. Het opwekken van waardering of symphatie (stelling 11) of hoe andere mensen uit hun (in)directe omgeving hen percipiëren (stelling 28) interesseert deze mantelzorgers niet. Daarenboven laten de personen binnen dit type zich niet leiden door gevoelens van medelijden of empathie (stelling 17). Op basis van die kenmerken bestempelen wij individuen uit type A dan ook als zijnde *task-bounded affectionates*, daarbij verwijzend naar de emotionele band die deze mantelzorgers blijkt te drijven in het opnemen van hun informele zorgtaken. We leggen bewust de nadruk op ‘zorgtaken’, vermits we kunnen stellen dat dergelijk ‘emotioneel engagement’ slechts kan opgebracht worden in het specifieke geval van mantelzorg waar coproducten via hun optreden een rechtstreekse en cruciale impact hebben op het leven van personen waar ze affectueel mee verbonden zijn. De benaming *task-bounded affectionate* verwijst duidelijk naar het belang van de omgevingsgebonden factoren, meerbepaald de rol van de aard van de taak (cf. infra).

Wanneer we op zoek gaan naar individuele respondenten die binnen hun oorspronkelijke Q-sort (en dus niet de geïdealiseerde Q-sorts uit tabel 8) hoog scoorden op deze kenmerkende stellingen (zie tabel 10) en dit vergelijken met de verzamelde achtergrondgegevens (i.e. covariaten) van deze respondenten, stellen we vast dat gepensioneerden type A domineren. Dit is ook logisch gezien het merendeel van de bevraagde mantelzorgers (P-set) gepensioneerd zijn, en mantelzorgers over het algemeen ook meestal gepensioneerde 65-plussers zijn (rapport verenigingen voor gebruikers en mantelzorgers, mei-juni 2012). Voor ze uit het beroepsleven stapten waren het merendeel van de respondenten actief binnen de private sector, maar is iets minder dan de helft wel (terug) actief binnen een of andere vereniging. Daarnaast zijn mannen licht dominant t.o.v. vrouwen en beschikt de respondent met het hoogste opleidingsniveau (slechts) over een diploma algemeen secundair onderwijs (ASO). Voor wat betreft het profiel van de *task-bounded affectionate*, is geen extra informatie te destilleren uit de terugkoppelende gesprekken met de respondenten.

3.1.2. Type B: The ‘*impure-altruist*’

De *impure-altruist* beschrijft het profiel van mantelzorgers/coproducten die zorgen voor hun naaste/handelen uit liefdadigheid, menslievendheid of andere waarden (altruïsme), maar hier wel een (persoonlijk) gevoel van voldoening, erkenning of geluk tegenover plaatsen

(*impure*). Het profiel is geïnspireerd op de gelijknamige invulling van het concept binnen de studie van *volunteering* (of vrijwilligerswerk).

Tabel 11: Kenmerkende stellingen voor factor B (mantelzorg)

		Factoren			
		<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>	<u>D</u>
	<u>'Impure-altruïst'</u>				
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze kunnen betekenen voor hun naaste	1	5	0	1
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zijn belangrijk, je put er moed uit	1	4	0	-3
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn naaste	2	4	0	1
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit handen moet geven	1	-4	-3	1
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg spelen een rol	-2	-4	5	0
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	-1	-5	-2	0

Bovenstaande tabel 11 toont de kenmerkende stellingen voor het profiel van de *impure-altruïst*. Respondenten binnen dit type vinden de mantelzorgers dat ze veel “*voldoening te halen uit wat ze kunnen betekenen voor hun naaste*” (stelling 12). Daarnaast voelen de mantelzorgers uit type B zich gelukkiger wanneer ze iets kunnen betekenen voor hun naaste (stelling 4) en geven ze aan dat occasionele complimenten en schouderklopjes belangrijk zijn voor hun motivatie(s) (stelling 10). Het bevestigt dat een gevoel van voldoening, erkenning of geluk ook op hen persoonlijk een invloed uitoefent. Dit doet evenwel geen afbreuk aan het feit dat de naaste nog steeds centraal staat in hun beweegredenen, al worden deze niet specifiek gekoppeld aan ‘zorgtaken’: zowel stelling 12 en 4 spreken van “*iets kunnen doen/betekenen voor de naaste*”. Hieruit concluderen we dat andere, meer waardegerichte of altruïstische motivaties, aan de basis liggen van hun optreden. Wanneer we deze twee elementen uit type B (voldoening – altruïsme) tegenover elkaar plaatsen, stuiten we op een profiel dat nauw aansluit met een term uit de studie van vrijwilligerswerk (*volunteering*): namelijk ‘*impure-altruïsm*’ (Andreoni, 1989). De term verwijst naar het gegeven waarbij burgers (of individuen) bepaalde persoonlijke voordelen ontvangen (of ondervinden), terwijl ze zich inzetten voor anderen (Steen, 2006). Binnen onze context zal dit persoonlijk voordeel dus bestaan uit gevoelens van voldoening, erkenning of geluk. Zo komen we tot het profiel van de *impure-altruïst*. Deze *impure-altruïsts* wijzen erop dat zowel de hoge kosten (stelling 2) als een bepaald wantrouwen (stelling 26) verbonden aan/ten aanzien van professionele gezondheidszorg niet bepalend is voor hun optreden als mantelzorger. Tot slot geven deze personen aan over weinig tijd te beschikken (stelling 33), wat het *impure* karakter van hun altruïstisch getinte beweegredenen extra benadrukt.

Op basis van de verzamelde covariaten met betrekking tot de *impure-altruist* stellen we vast dat de overgrote meerderheid van de respondenten vrouwen zijn. Verder zijn de groep gepensioneerden opnieuw dominant, al komen ook een aantal respondenten naar voor die voltijds aan het werk zijn. Het valt op dat binnen deze groep, alle ‘werkende mantelzorgers’ behoren tot de beroepscategorie van verpleegkundig- of verzorgend personeel. Verder zijn geen opvallende verschillen vast te stellen naargelang de respondenten binnen type B deelnemen aan het verenigingsleven. Uit enkele van de terugkoppelende (groeps)gesprekken bleek dat de stelling 12 (“*ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze kunnen betekenen voor hun naaste*”) voor discussie vatbaar is, vermits enkele van de bevroegde mantelzorgers weinig (tot geen) begrip konden opbrengen voor personen die hieraan wel veel belang hechten.

3.1.3. Type C: The ‘*impure-rationalist*’

Impure-rationalists zijn het spiegelbeeld van de *impure-altruists*: deze mantelzorgers/coproducenten zorgen voor hun naaste/handelen vanuit een bepaald (persoonlijk) eigen belang (*rationalist*), maar willen via hun optreden ook bepaalde maatschappelijke waarden uitdragen (*impure*). Het profiel wijst erop dat voorzichtig moet worden omgesprongen met puur rationele (*self-interest*) benaderingen, vermits deze motivaties in (de) realiteit (van mantelzorg) vaak genuanceerder of complexer zijn (cf. infra).

Tabel 12: Kenmerkende stellingen factor C (mantelzorg)

		Factoren			
		<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>	<u>D</u>
	<u><i>‘Impure-rationalist’</i></u>				
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg spelen een rol	-2	-4	5	0
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving, dan zou je je ook moeten inzetten daarvoor	1	-2	4	0
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaal geld, extra ondersteuning zou welkom zijn	-3	3	4	-2
11	Als mantelzorg vind ik het opwekken van waardering, lof, sympathie, ect. belangrijk	-5	1	-4	-1
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	-1	-1	-4	0
28	Ik denk soms: "Wat zouden de mensen niet denken indien ik dit niet kon opbrengen t.o.v. mijn naaste"	-4	-2	-5	-1

Bovenstaande tabel 12 toont aan dat personen uit type C de hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg (stelling 2) als hun belangrijkste beweegreden aanzien. Dit wordt nogmaals benadrukt in stelling 19, waar ze pleiten voor extra (financiële) ondersteuning. Tergelijkertijd zetten C-type respondenten zich nog in om andersoortige redenen, gedreven vanuit de overtuiging dat mantelzorg een belangrijke betrokkenheid is voor de samenleving in het algemeen (stelling 31). We stellen dus vast mantelzorgers/coproducenten uit type C in de eerste plaats een rationeel aspect aan hun engagement

vasthangen, meerbepaald een monetaire (of materiële) bezorgdheid. Toch is aan hun optreden ook een altruïstisch (waardegericht) aspect verbonden. Op die manier komen we tot het profiel van de *impure-rationalist*, dat duidelijk de nadruk legt op het onzuivere (*impure*) karakter van hun overheersend rationele opvatting. Merk op dat het type van de *impure-rationalist* het spiegelbeeld van de *impure-altruists* blijken te zijn: terwijl deze laatste vertrekken vanuit een altruïstische of waardegerichte visie, uiten *impure-rationalists* vooral een rationele of monetaire bezorgdheid. Net als het type van de *task-bounded affectionate*, vinden *impure-rationalists* het opwekken van waardering of sympathie (stelling 11) niet belangrijk en hechten ze geen belang aan hoe andere mensen uit hun (in)directe omgeving hen percipiëren (stelling 28). Ook zingeving (stelling 3) speelt niet mee bij de motivaties van deze mantelzorgers/coproducenten.

Wanneer we rekening houden met de aanvullende persoonskenmerken van de respondenten uit type C (covariaten), zien we dat evenveel vrouwen als mannen het profiel uitmaken. Wat wel opvalt zijn de vele (voltijds) werkende respondenten, wat opmerkelijk is in een P-set met hoofdzakelijk (oudere) gepensioneerde respondenten. Meer specifiek zijn veel van deze ‘werkende mantelzorgers’ actief binnen de publieke sector, beschikken ze allemaal over een professioneel bachelordiploma en is het merendeel actief binnen een of andere vereniging. Op basis van de terugkoppelende (groeps)gesprekken bleek dat, in plaats van een door ons omschreven rationeel belang, deze respondenten aangeven dat hun kijk gewoon nuchter en realistisch is. Ze bevestigen wat stelling 19 aangeeft: “*je zou daar niet flauw over moeten doen, zorg kost nu eenmaal (veel) geld*”. We moeten met andere woorden voorzichtig zijn met puur rationele (of *self-interest*) benaderingen in het achterhalen van motivaties die specifiek verbonden zijn aan het coproductie-initiatief mantelzorg (cf. infra).

3.1.4. Type D: The ‘*duty-bounded affectionate*’

De *duty-bounded affectionate* ten slotte, beschrijft het profiel van mantelzorgers/coproducenten die zorgtaken opnemen/handelen vanuit een gevoel van (morele) verantwoordelijkheid of plicht (*duty-bounded*) ten aanzien van de naaste die ze liefhebben (*affectionate*). In tegenstelling tot de *task-bounded affectionate* waar de aard van de taak centraal staat, zijn de motivaties hier eerder normatief geladen (‘het hoort zo’).

Tabel 13: Kenmerkende stellingen factor D (mantelzorg)

		Factoren			
		A	B	C	D
	<i>'Duty-bounded affectionate'</i>				
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorgen	3	0	2	5
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	1	0	2	4
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar later schuldig over voelen	-2	1	-1	4
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, zouden meer mensen aan mantelzorg doen	-1	-3	2	-4
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij eigenlijk ook iets op	0	0	-1	-4
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	-2	1	-1	-5

Uit bovenstaande tabel 13 leren we dat personen die zich identificeren met type D in de eerste plaats zorgtaken opnemen vanuit een soort (natuurlijke) vanzelfsprekenheid. Met andere woorden, deze mantelzorgers voelen zich verantwoordelijk voor hun zorgafhankelijke naaste (stelling 22). Gekoppeld aan deze wederzijdse afhankelijkheid is het aspect van wederkerigheid: “*hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben*” (stelling 14). Daaraan nauw verbonden is het gevoel van schuld wanneer deze personen hun (aangegeven) verantwoordelijkheid niet zouden opnemen (stelling 13). Op basis van deze kenmerken typeren wij deze mantelzorgers/coproducenten als *duty-bounded affectionates*: deze personen zijn gebonden aan een gevoel van verantwoordelijkheid (of schuld) voor het opnemen van hun (zorg)taken, ten aanzien van de naaste die ze liefhebben. Dit profiel verschilt van het profiel van de *task-bounded affectionate* in die zin dat het eerste profiel handelt vanuit een soort ‘normatieve druk’ (DiMaggio & Powell, 1983; cf. infra), terwijl deze laatsten handelen vanuit het besef dat hun (informele) zorgverlening van cruciaal belang is (*salience*; Pestoff, 2012). In die wetenschap is het ook niet toevallig dat *duty-bounded affectionates* aangeven geen interesse te hebben in alles wat met zorg te maken heeft (stelling 7), alsook niet overtuigd zijn dat meer mensen aan mantelzorg zouden doen wanneer de taak (i.e. zorgsituatie van de naaste) eenvoudiger zou zijn (stelling 35). Bovendien benadrukken de personen uit type D dat er geen (rationeel) materieel aspect aan hun betrokkenheid verbonden is (stelling 1).

Na analyse van de aanvullende persoonsgegevens blijkt dat mannen overduidelijk dominant zijn ten opzichte van vrouwen binnen dit profiel. Een andere opmerkelijke vaststelling doen we na het bekijken van het geboortejaar van de respondenten uit type D, namelijk dat vooral (mannelijke) gepensioneerden ‘op leeftijd’ het profiel uitmaken. Dit wordt ook bevestigd tijdens de terugkoppelende (groeps)gesprekken met de mantelzorgers, waar overwegend

(hoog) bejaarde personen de nadruk leggen op persoonlijke gevoelens van verantwoordelijkheid, schuld of wederkerigheid. Verder bleek uit de covariaten dat zowel het opleidingsniveau als de deelname aan het verenigingsleven sterk varieert van respondent tot respondent.

3.2. Case: buurtinformatienetwerk (BIN)

Bij de BIN-case hebben we drie factoren weerhouden wat wijst op drie types, deze zijn: de *task-bounded altruist* (type A), de *protective rationalist* (type B) en de *normative-rationalist* (type C). Ook hier hebben we per type een tabel opgemaakt met de kenmerkende stellingen die een hoge (4 & 5) of een lage score (-4 & -5) hebben gekregen. Hieronder lichten we de drie ontwikkelde types voor BIN-coproductanten toe:

3.2.1. Type A: The ‘*task-bounded altruist*’

De *task-bounded altruist* maakt altruïstische overwegingen die erop gericht zijn een bijdrage te leveren aan de maatschappij (*altruïst*). De bijdrage vertaalt zich concreet in het optimaliseren van de buurtveiligheid (*task-bounded*). Hieruit blijkt duidelijk het belang van de aard van de taak (cf. infra).

Tabel 14: Kenmerkende stellingen factor A (BIN)				
<i>The ‘task-bounded altruist’</i>		Factoren		
		A	B	C
36	De goede samenwerking tussen de politiediensten en BIN is cruciaal	5	3	3
27	Ik wil gewoon mijn steentje bijdragen bij het veilig(er) maken van de wijk	4	2	2
3	Ik heb mij aangesloten bij de BIN omwille van de sociale controle die mijn veiligheid ten goede komt	4	-2	-1
14	Ik zie veel verdachte mensen in mijn wijk rondlopen, ik vertrouw dit niet, dus ben ik lid van de BIN	-4	3	-1

Indien we tabel 14 van naderbij bekijken zien we dat sterk positief geladen stellingen (score 4 en 5) telkens bij een ander ‘discourse element’ (cf. supra) horen. Stelling 36 behoort tot het normatieve discours, en legt de nadruk op de goede verstandhouding tussen burger en politie. Stelling 27 en 3 daarentegen plaatsen we bij de stellingen waaraan een bepaald belang (maatschappelijk of persoonlijk) gekoppeld is. Met andere woorden, de kenmerkende stellingen uit tabel 13 benadrukken uiteenlopende aspecten van de betrokkenheid van BIN-leden, en omwille van die reden dienen we te kijken naar andere stellingen waarbij de factorscore 3 bedraagt (zie tabel 9). Stelling 20 (“*ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de BIN om de veiligheid in de buurt te verbeteren*”) en 34 (“*Ik ben gewoon een sociaal iemand en ik houd graag een oogje in het zeil voor anderen*”) behoren tot de score 3-groep. In beide stellingen komt het maatschappelijk belang en sociaal aspect duidelijk naar voor. We

kunnen dus stellen dat de (grote) groep respondenten die zich identificeren met type A coproduceren omwille van maatschappelijk-altruïstische redenen, met het oog op het verhogen van de veiligheid in de buurt (i.e. de taak van BIN-leden). Dit wordt bevestigd wanneer we kijken naar de negatief geladen stellingen: voor de *task-bounded altruist* speelt het persoonlijk eigen belang in mindere mate en is zijn optreden rechtstreeks gekoppeld aan het verhogen van de buurtveiligheid. Bovendien hebben BIN-leden/coproducenten uit type A vertrouwen in de goede bedoelingen van de buurtbewoners (stelling 14).

Wanneer we kijken naar de aanvullende persoonsgegevens stellen we vast dat vooral gepensioneerde mannen tot dit type behoren. Uit de terugkoppelende gesprekken blijkt dat de *task-bounded altruist* de nadruk legt op de goede samenwerking tussen de lokale politie (*professional*) en buurtbewoners (*clients*), waarbij de politionele diensten ook concreet rekening houden met de *input* van BIN-leden. Dit lijkt te wijzen op het belang van de doeltreffendheid (*efficacy*; Steen & Van Eijck, 2012) van de betrokkenheid: de BIN-leden moeten het gevoel hebben/ervan overtuigd zijn dat ze een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de buurtveiligheid.

3.2.2. Type B: The ‘protective rationalist’

Het tweede type, de *protective rationalist* zal zich engageren omdat hun betrokkenheid kan bijdragen tot de eigen veiligheid, of die van zijn/haar directe omgeving (*protective*). Ze wegen daarbij wel de kosten (hun inspanningen) en baten (persoonlijke voordelen zoals veiligere buurt, veiliger gevoel, enz.) tegen elkaar af, en alleen wanneer de baten groter zijn dan de kosten, zullen BIN-leden coproduceren en visa versa (*rationalist*).

Tabel 15: Kenmerkende stellingen factor B (BIN)

		<u>The ‘protective rationalist’</u>		
		<u>Factoren</u>		
		<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>
18	Lid worden om toekomstige inbraken te vermijden bij mij thuis, lijkt mij een goede reden	1	5	3
4	Er is reeds ingebroken bij mij thuis	-5	4	-5
11	Ik ben lid omdat er al verscheidene keren in mijn buurt is ingebroken, en ik vrees dat ik de volgende ben	-2	4	4
1	Mensen die over voldoende vrije tijd beschikken, hebben geen reden om zich niet aan te sluiten bij de BIN	-1	-4	1
26	Wanneer ik mij niet zou aansluiten, zal ik mij daar later schuldig over voelen	-3	-5	-1

Uit tabel 15 kunnen we afleiden dat de respondenten die zich bevinden in type B een duidelijke motivatie hebben om zich aan te sluiten bij het BIN, namelijk het verhogen van de veiligheid in de buurt. De eenzijdige focus op veiligheid van deze BIN-leden/coproducenten is het gevolg van directe confrontatie(s) met inbraken (i.e. onveiligheid) in de persoonlijke

levenssfeer (stelling 4 & 11), en is aangesloten om dit in de toekomst te vermijden (stelling 18). Met andere woorden, BIN-leden uit type B participeren om hun eigen veiligheid (of die van het gezin) te verhogen of te versterken. Omgekeerd zullen deze personen zich niet aansluiten wanneer er zich geen precedenten (bv. vorige inbraken) hebben voorgedaan, en zullen ze zich niet schuldig voelen wanneer ze niet participeren (stelling 26). Daarenboven geven ze aan dat iedereen een reden heeft om zich aan te sluiten, niet alleen mensen die over voldoende vrije tijd beschikken (stelling 1). Anders gezegd, iedereen heeft belang bij het verhogen van de buurtveiligheid. Op die manier wordt ook het persoonlijk eigen belang vervuld (veilige buurt), en zullen B-type respondenten zich aansluiten bij het BIN. Op basis van die kenmerken bestempelen wij respondenten uit type B als *protective rationalists*, daarbij verwijzend naar zowel het rationele als het ‘bezorgde’ karakter van hun betrokkenheid: alleen wanneer een gevoel van onveiligheid overheerst, zullen deze coproducten de rationele (baten > kosten) overweging maken zich aan te sluiten.

Na analyse van de covariaten blijkt dat het type van de *protective rationalist* gedomineerd wordt door mannen op middelbare leeftijd. Wat ook opvalt is vertegenwoordiging van managers (i.e. beroepscategorie) binnen dit type en dat de meerderheid beschikt over een universitair diploma. Daarnaast blijken *protective rationalists* zich vaak te engageren in bepaalde verenigingen (andere dan het BIN). De terugkoppelende gesprekken bevestigen ook dat het type voorkomt in realiteit: vele respondenten gaven immers aan dat hun voornaamste beweegredenen bestonden uit het optimaliseren van de eigen en buurtveiligheid, alsook het afschrikken van dieven. Bovendien benadrukten enkele BIN-leden dat het lidmaatschap een eigen bewuste keuze was.

3.2.3. Type C: The ‘normative-rationalist’

De *normative rationalist* is het type dat betrokken wil zijn, vanuit de overtuiging dat ‘het zo hoort’ (*normative*). Dit normatief aspect wordt versterkt vanuit de overtuiging dat de geleverde inspanningen (of acties) hem/haar ook effectief iets zal opleveren (*rationalist*).

Tabel 16: Kenmerkende stellingen factor C (BIN)

		<u>The 'normative-rationalist'</u>		
		<u>Factoren</u>		
		<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>
22	Door mijn acties (bellen wanneer ik iets verdachts zie bij mijzelf of bij mijn burens) zet ik ook anderen aan om zich aan te sluiten	-1	0	5
19	Ik weet dat mijn inspanningen niet voor niets zijn	0	-1	4
11	Ik ben lid omdat er al verscheidene keren in mijn buurt is ingebroken, en ik vrees dat ik de volgende ben	-2	4	4
20	Ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de BIN om de veiligheid in de buurt te verbeteren	-2	0	-4
12	Ik beschik over heel wat vrije tijd, het kost mij geen moeite om mij aan te sluiten en een oogje in het zeil te houden	0	-2	-4
4	Er is reeds ingebroken bij mij thuis	-5	4	-5

Op basis van bovenstaande tabel 16 zien we dat de respondenten die zich identificeren met type C ervan overtuigd zijn dat hun acties (of optreden als BIN-lid) ook andere buurtbewoners kan aanzetten zich aan te sluiten bij het BIN (stelling 22). Hieruit leiden we af dat BIN-leden uit type C het belangrijk vinden te participeren, vooral omdat er al meerdere malen is ingebroken in de eigen buurt (stelling 11). Met andere woorden, het lijkt erop dat deze BIN-leden/coproducenten langs de ene kant betrokken zijn vanuit de overtuiging (i.e. hun 'norm') dat alleen een samenwerking tussen buurtbewoners en politionele diensten kan zorgen voor een veilige(re) buurt (*normative*). Langs de andere kant is deze 'normatieve betrokkenheid' (i.e. *normative commitment*; Verschuere et al. 2012) afhankelijk van 'de impact' van hun bijdrage: "ik weet dat mijn inspanningen niet voor niets zijn" (stelling 19). Anders gezegd stellen dit type BIN-leden zichzelf de vraag of hun (normatief gewenste) betrokkenheid ook effectief een verschil zal maken en hen persoonlijk iets zal opleveren (*rationalist*). Indien we beide kenmerken (normatief – rationeel) tegenover elkaar plaatsen komen we uit bij het profiel van de *normative-rationalist*. Deze *normative-rationalists* geven daarbij aan dat (al dan niet eigen ervaringen met) voorgaande inbraken absoluut geen rol spelen (stelling 4), wat het normatieve ('het hoort zo') aspect in hun optreden extra benadrukt. Wel geven deze BIN-leden/coproducenten aan dat ze over weinig tijd beschikken om zich in te zetten/te coproduceren, wat dan weer de nadruk legt op het rationele aspect binnen hun beweegredenen. Niettemin geven de kenmerkende stellingen geen uitsluitsel over de motieven van *normative-rationalists*. Met name stelling 20: "ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de BIN om de veiligheid in de buurt te verbeteren" lijkt zowel het normatieve als rationele aspect binnen het type C tegen te spreken. Op basis van voorgaande kenmerken, opteren wij er toch voor om deze respondenten te typeren als *normative-rationalists*. Verder survey-onderzoek zou uitsluitsel kunnen geven over het bestaan van het type (cf. infra).

De aanvullende persoonskenmerken van de *normative rationalist* tonen aan dat zowel vrouwen als mannen dit type domineren. *Gender* blijkt dus geen rol te spelen. Ook qua leeftijd is het moeilijk om een uitspraak te doen, gezien heel wat leeftijden het type uitmaken (het gaat van 20 jaar tot en met 83 jaar). Het opleidingsniveau is ook zeer divers, er zitten respondenten bij met een (universair) diploma hoger onderwijs, anderen beschikken over een hoger middelbaar diploma. De beroepscategorie vertoont ook heel wat verschillen. Verder zijn er ook een aantal gepensioneerden en huismoeders. We kunnen dus (voorzichtig) concluderen dat de *normative rationalist* een zeer diverse groep blijkt. Ook uit de terugkoppelende gesprekken is geen extra informatie te distilleren.

4. Comparatieve analyse

In dit deel gaan we op zoek naar de verschillen en gelijkenissen tussen de verschillende Q-types uit beide cases. We maken gebruik van een *cross-case* analyse, waarbij comparatieve conclusies worden getrokken over de zeven profielen heen. Dit is mogelijk omdat per case deze profielen via dezelfde methode(s) geanalyseerd en geïnterpreteerd zijn. Deze meta-analyse draagt verder bij tot het beantwoorden van de centrale onderzoeksvraag (en deelvragen) en verhoogt de externe validiteit van de onderzoeksresultaten (typologieën) in functie van verdere theorieverfijning. We gaan hieronder concreet op zoek naar verschillen en gelijkenissen tussen de cases op het niveau van: (1) de zeven types (en achterliggende motivaties) en (2) de verzamelde covariaten (per case, en wanneer relevant per type).

4.1. Gelijkenissen

Voor wat betreft de gelijkenissen is een duidelijke comparatieve conclusie te trekken (punt 1). Wanneer we de zeven types meer in detail bestuderen zijn nog drie bijkomende raakpunten te vinden (punt 2, 3 en 4). In punt 5 zoeken we naar gelijkenissen op basis van de covariaten.

1. We kunnen stellen dat over het algemeen (nl. bij vijf van de zeven types) twee (persoonsgebonden) motivatiebronnen systematisch naar voor komen: ofwel een rationeel aspect, ofwel een meer altruïstische aspect. Wanneer we het profiel van de *impure-altruïst* (mantelzorg) vergelijken met het profiel van de *task-bounded altruïst* (BIN), maken beide types overwegend altruïstische overwegingen. In het ene geval om bij te dragen aan de buurtveiligheid (BIN), in het andere geval omwille van liefdadigheid, menslievendheid of andere waarden (mantelzorg). Daarnaast zien we drie types met meer

rationele beweegredenen: de *impure-rationalist* (mantelzorg), de *protective rationalist* (BIN) en de *normative-rationalist* (BIN). Voor alle drie de types lijkt het (persoonlijk) eigen belang, dat tegenover het coproductie-engagement staat, belangrijk te zijn. Toch is dit rationeel aspect niet uitgesproken en benadrukken deze vier types dat ook nog andere factoren hun betrokkenheid kan verklaren. Hetzij uit redenen van bezorgdheid (*protective & impure rationalist*), hetzij vanuit de (persoonlijke) overtuiging dat ‘het zo hoort’ (*normative-rationalist*). Ook voor wat betreft de *impure-altruist* en de *task-bounded altruist* doen we dezelfde vaststelling. Kortom, beide benaderingen (rationeel-altruïstisch) slagen er niet in het volledige spectrum aan mogelijke motivaties te verklaren. Er zijn ook andersoortige motivaties aanwezig, die verschillen al naargelang het coproductie-initiatief waarin men betrokken is (cf. infra: ‘verschillen’).

2. Een tweede raakpunt benadrukt het belang van de aard van de taak binnen het type van de *task-bounded affectionate* (mantelzorg) en dat van de *task-bounded altruist* (BIN). Met andere woorden, alleen wanneer deze coproductanten belang hebben bij de dienst (of taak) zullen zij ook gemotiveerd zijn te participeren. Dit bevestigt wat onder andere Pestoff (2012) en Alford (2009) reeds vaststelden, namelijk dat zowel de mate van impact (op het leven van de coproductant) als het vermeend belang doorslaggevend zijn in de motivaties of beweegredenen van coproductanten. Wij plaatsen hier ook nog de specificiteit van het coproductie-initiatief (i.e. *task-bounded* karakter) onder. Meerbepaald zal het vermeend belang of de mate van impact rechtstreeks verbonden zijn met het beoogde doel (of eindproduct) van het coproductie-initiatief waarvoor deze coproductanten zich schijnbaar willen inzetten. Voor mantelzorgers bestaat dit doel uit ‘de zorg voor de naaste’, voor BIN-leden is dat ‘het verhogen van de buurtveiligheid’.
3. Het derde raakpunt tussen de types is het terugkerende normatieve aspect bij zowel de *duty-bounded affectionates* (mantelzorg) als de *normative-rationalists* (BIN). Bij beide types hebben coproductanten het gevoel dat hun betrokkenheid eerder vanzelfsprekend is, vanuit de normatieve overtuiging dat ‘het zo hoort’. Toch zien we een klein nuanceverschil: terwijl deze eersten het gevoel hebben dat de zorg voor de naaste ook concreet verwacht wordt vanuit hun (in)directe omgeving (*normative pressure*; DiMaggio & Powell, 1983), lijken deze laatsten betrokken te zijn vanuit een persoonlijke overtuiging dat ‘het zo hoort’ (*normative commitment*; Verschuere et al., 2012).

4. Het vierde raakpunt tussen de types vinden we na analyse van de *non-drivers*. Dit zijn stellingen die doorheen de zeven types meerdere malen een negatieve lading kregen (i.e. stellingen die vaak aan de linkerkant van de Q-sorts werden geplaatst). Zo blijkt het beschikken over de nodige capaciteiten en/of tijd om te coproduceren absoluut geen rol te spelen bij meer dan de helft van de types (cf. supra: tabel 8 en 9). Opnieuw wegen de aard van de taak en het vermeende belang (of impact) bij de gecoproduceerde dienst (of taak) zwaarder door dan het individuele tijds- en capaciteitenaspect. Met andere woorden mantelzorgers/BIN-leden vinden hun betrokkenheid (als coproductent) om allerlei (al dan niet persoonlijke) redenen belangrijk, in die mate dat zelfs een tekort aan tijd of capaciteiten voor hen geen hindernis vormt om over te gaan tot coproductie.
5. Tot slot zijn er enkele gelijkenissen te vinden na analyse van de covariaten. Zo blijken de *impure-altruists* (mantelzorg), *duty-bounded affectionates* (mantelzorg) en de *task-bounded altruist* (BIN) voornamelijk gepensioneerde coproductenten te zijn. Verder stellen we alleen bij het type van de *duty-bounded affectionate* en de *task-bounded altruist* vast dat (gepensioneerde) mannen dominantier zijn dan vrouwen. We kunnen dus niet spreken van een *gender-effect*: ongeveer evenveel mannen als vrouwen bepalen de types in beide cases. Qua sector waarin men actief is (of was) zien we duidelijk dat het merendeel van respondenten (uit beide cases) komen uit de private sector, wat op zich geen eigenaardige vaststelling is. Qua opleidingsniveau, beroepscategorie en deelname aan het verenigingsleven zijn geen opvallende gelijkenissen te vinden tussen de cases.

4.2. Verschillen

Vermits de zeven types op vele vlakken van elkaar verschillen, opteren we ervoor om hieronder alleen in te gaan op de voornaamste en meest relevante verschilpunten (punt 1 en 2). In dezelfde zin vergelijken we de verzamelde covariaten, hoofdzakelijk per case (punt 3):

1. Een eerste duidelijk verschilpunt volgt rechtstreeks uit de specificiteit van het coproductie-initiatief. Terwijl de drijfveren van mantelzorgers een duidelijke rode draad vertonen (nl. ‘het zorgen voor de naaste’), lijken de motivaties van BIN-leden op het eerste zicht meer divers en verschillend te zijn per type. De ene keer staat het persoonlijk (eigen) belang voorop (bv. *protective rationalist* en *normative rationalist*), andere keren primeert het maatschappelijk belang (bv. *task-bounded altruist*). Toch blijft het doel (of eindproduct) van het BIN centraal staan, namelijk het verhogen van de (buurt)veiligheid.

2. Een tweede verschilpunt behandelt de andersoortige drijfveren die ervoor zorgen dat de twee dominante motivatiebronnen binnen de types (rationeel-altruïstisch) niet het volledige spectrum aan mogelijke motivaties kunnen verklaren (cf. supra). Zoals gezegd zijn deze rechtstreeks gekoppeld aan het coproductie-initiatief en verschillen ze dus van case tot case. De *impure-altruist* (mantelzorg) wil een gevoel van voldoening, erkenning of geluk terugkrijgen voor de vrijwillige betrokkenheid, de *task-bounded altruist* (BIN) wil slechts bijdragen als ook de buurtveiligheid concreet verhoogd wordt. Ook de *protective rationalists* (BIN) leggen de nadruk op veiligheid, zij het vanuit een dominante rationele visie (baten > kosten). De *impure-rationalists* (mantelzorg) vinden naast het (rationele) monetaire aspect ook het uitdragen van (maatschappelijke) waarden belangrijk. Bij de *normative rationalist* tenslotte wordt het rationele aspect genuanceerd door de ‘normatieve overtuiging’ van deze coproductanten.

3. Tot slot vergelijken we de covariaten (vnl. per case). Zo domineren gepensioneerden alle types bij de case mantelzorg, terwijl dit binnen de types voor de case BIN niet uitgesproken het geval is. Daar participeren ook vaak (voltijds of deeltijds) werkende coproductanten. Zoals gezegd is deze vaststelling binnen de case mantelzorg niet echt verrassend te noemen. Toch zien we een (voorzichtige) indicatie dat binnen de meer rationele types (*impure-rationalists* en *protective rationalists*) meer werkende coproductanten aanwezig zijn, terwijl dit binnen de meer altruïstisch getinte types (*impure-altruists* en *task-bounded altruists*) veelal gepensioneerden blijken te zijn. We haalden reeds aan dat doorheen de types niet echt sprake is van een *gender effect*. Qua opleidingsniveau blijkt dat meer hoogopgeleide coproductanten terug te vinden zijn binnen de BIN-types. Al kan dit natuurlijk ook verklaard worden door het feit dat mantelzorgers vaak bejaarde (hier: 65-plussers) personen zijn, en niet over dezelfde onderwijskansen konden beschikken. Voor wat betreft de specifieke beroepscategorie waarin men actief is (of was) verschillen de covariaten al te vaak van respondent tot respondent. Dit is ook het geval indien we kijken of de respondenten al dan niet actief zijn binnen een of andere vereniging. Dit wijst erop dat onvoldoende respondenten ondervraagd zijn om hierover concrete uitspraken te doen (cf. infra: ‘aanbevelingen’).

5. Discussie

Op het niveau van de resultaten en comparatieve analyse is voldoende empirisch materiaal gedistilleerd dat toelaat hieronder een aantal eigen opmerkingen en inzichten in verband met het gevoerde onderzoek te formuleren. We houden deze uiteenzetting kort en zetten een kritische bril op. Dit onderdeel vormt tevens de opstap naar de conclusies en aanbevelingen (cf. infra: deel 5).

Ons *multiple case study design* liet toe om het brede spectrum aan mogelijke motieven (om te coproduceren) te clusteren naar een beperkt aantal types (of profielen) binnen twee ‘soorten’ coproductie, en deze met elkaar te vergelijken. Met andere woorden, binnen dit onderzoek is het onderscheid tussen de motieven (waarom coproduceren?) en profielen (wie coproduceert?) van coproducenten niet rigide. We staven dit door te verwijzen naar enkele van de doorlopen stappen binnen dit Q-onderzoek. Meerbepaald zijn de ‘kenmerkende stellingen’, die als basis dienden voor de interpretatie van de ontwikkelde Q-types of profielen (zie tabel 10 t.e.m. 16), gebaseerd op bestaande motivatietheorieën binnen het waarom van coproductie (cf. supra: deel 2) die aan de praktijk van het betreffende coproductie-initiatief (of case) werden gekoppeld (hier: mantelzorg of BIN). Dit gebeurde voor aanvang van de dataverzameling, via de ‘discourse analysis matrix’ (cf. supra). Hierdoor kunnen de achterliggende motivaties van mantelzorgers/BIN-leden niet losgekoppeld worden van de ontwikkelde Q-types (of profielen) en verkiezen we te spreken van ‘motivatieprofielen’. Door uit te gaan van de verzamelnaam motivatieprofielen is ook geen ruimte voor overlapping en verwarring wanneer de focus ligt op de vraag ‘welke soorten’ burgers coproduceren (profielen) en waarom (motieven). Let wel, we kunnen (en willen) hier niet veralgemenen: alleen wanneer gebruik wordt gemaakt van Q-methodologie is het mogelijk om de twee vragen (wie en waarom) te combineren binnen een en hetzelfde onderzoek. In dit verband kunnen bijvoorbeeld ook de Q-types ontwikkeld door Steen & Van Eijck (2012) (cf. supra) benoemd worden als motivatieprofielen. Verder onderzoek binnen het eerste generieke analysespoor (cf. supra) zou er dan ook baat bij hebben om zowel het waarom (motieven) als wie (profielen) van coproductie met elkaar te combineren door Q-gebaseerde motivatieprofielen op te stellen. Op die manier kunnen de onderzoeksbevindingen ook vlotter in een (internationaal) comparatief kader worden geplaatst. Om na te gaan of deze motivatieprofielen ook empirisch waarneembaar zijn binnen een representatieve populatie zal aanvullend survey-onderzoek noodzakelijk zijn (cf. infra: ‘aanbevelingen’).

DEEL 5: CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

1. Conclusies

Dit onderzoek ging op zoek naar mogelijke motieven en profielen van coproductanten binnen twee concrete coproductie-initiatieven (of cases). Via Q-methodologie zijn zeven ‘types’ of ‘profielen’ van coproductanten ontwikkeld die ons inzicht gaven in de motivaties van mantelzorgers/BIN-leden, respectievelijk vier types voor de case mantelzorg en drie types voor de case BIN. Voor de case mantelzorg zijn deze achtereenvolgens: (1) de *task-bounded affectionate*, (2) de *impure-altruist*, (3) de *impure-rationalist* en (4) de *duty-bounded affectionate*. Voor de case BIN identificeren we: (1) de *task-bounded altruist*, (2) de *protective rationalist* en (3) de *normative-rationalist*. We voerden een comparatieve *cross-case* analyse uit op basis van de verzamelde data uit de ontwikkelde types (of profielen), dat toeliet de resultaten met elkaar te vergelijken en deze terug te koppelen naar de verschillende theoretische kaders (cf. supra: deel 2) binnen het waarom van coproductie (i.e. eerste generieke analysespoor). Op basis van de empirische vaststellingen binnen dit onderzoek spreken wij op het niveau van de resultaten (Q-types) van ‘motivatieprofielen’, om zo mogelijke verwarring en misinterpretatie tegen te gaan. De ontwikkelde motivatieprofielen slaagden erin zowel een antwoord te formuleren op de vraag wie coproduceert (profielen: deelvraag 1) als op de vraag waarom burgers coproduceren (motieven: centrale onderzoeksvraag). De comparatieve conclusies toonden aan dat de verschillende motivaties van coproductanten sterk verschillen van coproductie-initiatief (case) tot coproductie-initiatief (case) (deelvraag 2), en lieten toe aan theoretische verfijning te doen. Kortom, er is een antwoord geformuleerd op alle deelvragen, alsook op de centrale onderzoeksvraag: “*waarom coproduceren bepaalde mensen in bepaalde omstandigheden, en wat zijn de achterliggende redenen en motivaties hierbij?*” Bij wijze van besluit vatten we hieronder de voornaamste bevindingen van dit onderzoek samen, waar nodig in de vorm van (verfijnde) hypothesen:

Ten eerste lijken de verschillende motivatieprofielen van coproductanten sterk te verschillen van case tot case. In dit onderzoek zijn twee concrete coproductie-initiatieven onderzocht, die op een aantal vlakken sterk van elkaar verschilden (zie tabel 1). Vanuit deze case-specificiteit

blijken ook de ontwikkelde motivatieprofielen integraal verbonden te zijn met het ‘soort’ coproductie, ofwel wat het doel (of eindproduct) van het coproductie-initiatief is. Zo blijkt ‘de zorg voor de naaste’ binnen alle motivatieprofielen van mantelzorgers steevast centraal te staan in hun beweegredenen: hetzij omwille van de sterke emotionele of affectuele band, hetzij omwille van gevoelens van verantwoordelijkheid of erkenning. Voor BIN-leden daarentegen zijn veel motieven op de een of andere manier gelinkt aan het verhogen van de veiligheid: hetzij omwille van een persoonlijk gevoel van onveiligheid, hetzij omwille van de normatieve overtuiging dat ‘het zo hoort’. Met andere woorden, de specifieke motieven en profielen van coproductanten zullen sterk variëren, al naargelang het coproductie-initiatief waarin men betrokken is. Het empirisch materiaal wijst dus in de richting van heterogeniteit, eerder dan homogeniteit. De hypothese luidt: *hoe complexer en meer specifiek (of uniek) het coproductie-initiatief, hoe sterker de motivatieprofielen van deze coproductanten zullen verschillen van motivatieprofielen binnen andere ‘soorten’ coproductie.*

De comparatieve conclusies toonden aan dat bestaande theorieën rond rationele en altruïstische (persoonsgebonden) motivatiebronnen voor mantelzorgers/BIN-leden wel degelijk een belangrijke rol spelen in het verklaren van hun optreden als coproductant. Toch slagen deze benaderingen (rationeel-altruïstisch) er niet in het volledige spectrum aan mogelijke motieven volledig bloot te leggen, vermits vele drijfveren van mantelzorgers/BIN-leden (opnieuw) blijken vast te hangen aan de specificiteit (doel of eindproduct) van het coproductie-initiatief. In dezelfde lijn zien we ook dat de aard van de taak, het vermeend belang en de mate van impact (op het leven van de coproductant) samen een doorslaggevende rol spelen doorheen de verschillende Q-types (motivatieprofielen) uit beide cases. Dit bevestigt wat onder andere Pestoff (2012) en Alford (2009) reeds vaststelden, namelijk dat ook een aantal inherente randfactoren mee de specifieke motivaties van coproductanten kunnen verklaren (i.e. omgevingsgebonden motivatiebronnen). Op basis van deze vaststellingen formuleren we een (licht) verfijnde hypothese: *de mate waarin de omgevingsgebonden randfactoren een invloed hebben op de persoonsgebonden motivaties binnen de motivatieprofielen, zal rechtstreeks verbonden zijn met het beoogde doel (of eindproduct) van het coproductie-initiatief waarvoor deze coproductanten zich willen inzetten.*

Op het niveau van de verzamelde covariaten kunnen we vooreerst besluiten dat de aanvullende persoonskenmerken van de respondenten (bv. geslacht, leeftijd,

opleidingsniveau, enz.) doorheen de zeven types uit beide cases een aantal raakpunten vertonen. Zo blijkt in beide cases geen sprake te zijn van een *gender effect*: ongeveer evenveel vrouwen als mannen zijn betrokken. Ook lijken er over het algemeen meer gepensioneerde coproductanten te zijn, al is dit meer uitgesproken het geval bij mantelzorgers. Voor wat betreft andere covariaten, zoals opleidingsniveau of beroeps categorie, verschillen de gegevens te vaak van respondent tot respondent om hierover concrete uitspraken te kunnen doen. Daarnaast is een (voorzichtige) indicatie te vinden die mogelijks wijst op een verband tussen bepaalde covariaten en enkele van de geïdentificeerde Q-types (motivatieprofielen). Meer bepaald zien we dat bij de eerder rationele types (*impure-rationalists* en *protective rationalists*) meer werkende coproductanten aanwezig zijn, terwijl dit binnen de meer altruïstisch getinte types (*impure-altruists* en *task-bounded altruists*) veelal gepensioneerden blijken te zijn. Aanvullend survey-onderzoek kan hier uitsluitsel over geven (cf. infra).

Op die manier heeft dit onderzoek kunnen bijdragen tot het vullen van enkele van de belangrijkste leemtes binnen het huidige *state of the art* onderzoeksveld inzake het waarom van coproductie (eerste generieke analysespoor). Ten eerste is door het selecteren van twee Vlaamse coproductie-initiatieven (cases) onderzoek gevoerd binnen (relatief) onontgonnen terrein. Ten tweede is gebruik gemaakt van een *multiple case study design*, wat ook een comparatieve analyse toeliet. Ten derde zijn kwantitatieve data verzameld door middel van (statistische) factoranalyse, wat de methodologische variëteit binnen het eerste generieke analysespoor vergroot. Door comparatieve conclusies te trekken deden we tot slot aan theoretische verfijning, waardoor verdere kennis is opgebouwd omtrent het waarom van coproductie.

2. Aanbevelingen

Ter afsluiting formuleren we nog enkele concrete aanbevelingen. Vooreerst leverde de onderzoeksoutput relevante beleidsinformatie op. We koppelen de resultaten van dit onderzoek dan ook in eerste instantie terug naar een aantal *practitioners*, met andere woorden de verschillende betrokken partijen binnen het coproductieproces. In tweede instantie werd doorheen het onderzoek reeds een aantal keer verwezen naar mogelijke pistes voor toekomstig onderzoek. Ook deze aanbevelingen komen hieronder aan bod:

2.1. Aanbevelingen voor *practitioners*

De recente sociaal-economische evoluties zorgen ervoor dat overheden (niet alleen in België/Vlaanderen) geconfronteerd worden met enkele prangende maatschappelijke uitdagingen. Zo is er bijvoorbeeld het bekende fenomeen van de vergrijzing. Daarnaast zien we zowel binnen de publieke als private sector stijgende legitimiteitsproblemen en hebben verschillende overheden (op alle bestuursniveaus) daarenboven nog te kampen met financiële problemen. Deze loodzware vraagstukken zorgen ervoor dat veel overheden op zoek moeten gaan naar nieuwe manieren om het geheel van publieke dienstverlening zo efficiënt en effectief mogelijk te organiseren (of te ‘managen’). Inzetten op coproductie (van publieke diensten) kan hierin zowel een democratiserend als kostenbesparend instrument zijn, naast andere ‘alternatieve’ oplossingen zoals het promoten van vrijwilligerswerk of het terugrijpen naar meer klassieke participatie- en inspraakprocessen (bv. adviesraden of bewonersbevragingen). Voornamelijk op lokaal niveau zien we veel van dit soort initiatieven ontspruiten, zoals bijvoorbeeld het ‘Torekes’-project in de Gentse Rabotwijk (zie: www.torekes.be). Maar vooraleer deze coproductie-initiatieven ook effectief de vele (bovenstaande) assumpties kunnen waarmaken, is (empirisch) inzicht nodig in de specifieke motivaties (of profielen) van deze coproductanten. We kunnen er immers vanuit gaan dat burgers niet systematisch ‘als een duiveltje uit een doosje’ zullen meestappen in het coproductieverhaal (cf. supra: Pestoff, 2012), en dus gemotiveerd (of aangezet) moeten worden te participeren. De ontwikkelde ‘motivatieprofielen’ binnen dit onderzoek leverden in dit verband cruciale beleidsinformatie op, zodat overheden via motivatiegestuurde strategieën en communicatie (nieuwe) coproductanten kunnen activeren en ook (meer) doeltreffende samenwerkingsverbanden kunnen uitbouwen met de professionele dienstverleners.

Meerbepaald toonden de resultaten en de comparatieve studie aan dat de specifieke motivaties van burgers om te coproduceren zeer verschillend kunnen zijn, al naargelang het specifieke initiatief waarin men betrokken is. Bij mantelzorgers staat zorgverlening aan de naaste centraal, voor BIN-leden is dat de (buurt)veiligheid. We leiden hieruit af dat wanneer *practitioners* (hier: de verschillende overheden of *regular producers*) coproductie motivatiegestuurd wensen te faciliteren of te promoten, dit steeds dient steeds afgestemd te worden op de specificiteit van het initiatief waarin ook het doel en eindproduct duidelijk afgelijnd zijn. Zo kunnen niet alleen nieuwe coproductanten binnen bestaande

coproductievoorbeelden aangezwengeld worden (bv. bij BIN of mantelzorg), maar kunnen ook efficiënte/ effectieve en innovatieve coproductie-initiatieven opgebouwd worden.

2.2. Aanbevelingen voor verder onderzoek

Dit onderzoek ontwikkelde (via Q-methodologie) zeven types van coproductanten binnen twee concrete (Vlaamse) coproductie-initiatieven en slaagde erin deze met elkaar te vergelijken. Deze Q-types gaven ons inzicht in de mogelijke profielen van deze coproductanten, en wat hun achterliggende motivaties kunnen zijn. Zo konden een aantal assumpties binnen het waarom van coproductie getest (en verfijnd) worden. Toch is het (wetenschappelijk) werk verre van compleet:

Ten eerste is verder nood aan empirisch materiaal in België/Vlaanderen over (onder andere) het waarom van coproductie. Ons onderzoek toonde aan dat de motivaties (en profielen) van coproductanten zeer nauw samenhangen met het specifieke coproductie-initiatief waarin men betrokken is. Deze specificiteit moet dan ook verder in kaart worden gebracht. Bijvoorbeeld op vlak van de verschillende relaties, taken en verantwoordelijkheden tussen de actoren (coproductant en *regular producer*), of hoe de (externe) institutionele omgeving en de (interne) taakomgeving het coproductie-initiatief beïnvloeden. Verder onderzoek naar de sociale dynamieken (motieven en profielen) van coproductie/coproductanten (i.e. eerste generieke analysespoor) kunnen in dit verband ook bijdragen tot meer theoretische diepgang in - en verfijning van - enkele assumpties rond de organisatorische dynamieken (i.e. tweede generieke analysespoor) van coproductie en de vraag naar de uitkomsten of effecten ervan (i.e. derde generieke analysespoor). Door het combineren van deze analysespooren zal onze kennis en notie van het fenomeen ‘coproductie’ in de toekomst nog worden vergroot.

Ten tweede moet er, in de zoektocht naar de sociale dynamieken van coproductie in ons land, verder ingezet worden op vergelijkend onderzoek en op de inbreng van alternatieve theoretische kaders. Ons onderzoeksdesign maakte gebruik van een *multiple case study design*, wat ook concreet toeliet aan theoretische verfijning te doen. Zo werd na de vergelijkende analyse onder andere vastgesteld dat klassieke rationale en altruïstische benaderingen niet het volledige spectrum aan mogelijke motivaties van coproductanten kunnen verklaren. Verder onderzoek zou dan ook baat hebben bij het combineren en verbinden van motivatietheorieën uit diverse literatuurlijnen (zoals bv. *Public Service Motivation*; Steen & Van Eijck, 2012) in de ontwikkeling van ‘motivatieprofielen’ binnen

verschillende ‘soorten’ coproductie. Op die manier kunnen de onderzoeksbevindingen ook vlot in een (internationaal) comparatief kader worden geplaatst.

Ten derde is op het niveau van de onderzoeksresultaten (nl. de ontwikkelde ‘motivatieprofielen’), aanvullend survey-onderzoek nodig. Door gebruik te maken van aansluitend kwantitatief onderzoek wordt niet alleen de methodologische variëteit binnen het (onderzoeks)veld verder vergroot, maar kunnen ook de onderzoeksbevindingen empirisch worden getest. Vooreerst kan worden nagegaan in hoeverre de motivatieprofielen voorkomen binnen een representatieve populatie (i.e. P-set binnen Q-onderzoek is niet representatief), en of deze al dan niet verschillend zijn van coproductie-initiatief (case) tot coproductie-initiatief (case). Naast de veralgemening van de onderzoeksresultaten, kan aanvullend survey-onderzoek ook uitsluitel geven of de (voorzichtige) indicatie(s) met betrekking tot de verzamelde covariaten (of persoonskenmerken) empirisch bevestigd worden. Met andere woorden, of een (significant) verband bestaat tussen de motivatieprofielen en andere persoonskenmerken van coproducenten. Het onderzoeksdesign van zo’n aanvullend survey-onderzoek moet wel nauwkeurig afgebakend zijn, zodat de resultaten uit de survey ook voldoende aansluiting vinden met de bevindingen uit de eerdere Q-studie. Zonder in detail te treden identificeerde Danielson (2009) een drietal (erkende) technieken hiervoor, deze zijn: (1) schaalcreatie (*scale creation*), (2) profielcorrelatie (*profile correlation*) en (3) narratieve evaluatie (*narrative evaluation*). Door gebruik te maken van aanvullend survey-onderzoek kan bovendien ook de validiteit en de betrouwbaarheid van de voorgaande Q-studie worden verhoogd (Danielson, 2009).

BIBLIOGRAFIE

1. Wetenschappelijke bronnen

Akhtar-Danesh, N., Baumann, A. & Cordingley, L. (2008). Q-Methodology in nursing research: a promising method for the study of subjectivity. *Western Journal of Nursing Research*, 30(6), 759-773.

Alford, J., (2002), why do public sector clients co-produce? Towards a contingency theory, *Administration & society* 34 (1): 32-56.

Alford, J., (2009), Engaging public sector clients: from service delivery to co-production, Houndmills, UK: Palgrave Macmillan.

Alford, J., (2009), Public value form co-production by clients.

Andersen, L.B., N. Kristensen and L.H. Pedersen (2011). “Public Service Efficacy”. Paper presented at the 33rd EGPA Conference, Bucharest, Romania. Published at <<http://soc.kuleuven.be/io/egpa/HRM/bucharest/Andersen-Kristensen&Pedersen2011.pdf>>.

Andreoni, J., (1989). Giving with Impure Altruism: Applications to Charity and Ricardian Equivalence. *Journal of Political Economy* 97 (6): 1447–1458.

Anheier, K., (2005), *Nonprofit Organizations: Theory, Management and Policy*. New York, NY, London: Routledge, 2005.

Arnstein, S.R. (1969). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American Planning Association*, 35 (4): 216-224.

Asquer, A., (2012), Co-investment of public services: are clients willing to do it?

Barzelay, M., (2001), *The New Public Management: Improving Research and Policy Dialogue*. Berkeley : University of California Press .

Bekkers, V.J.J.M. (1996). Coproductie in het milieubeleid: op zoek naar een nieuwe sturingsconceptie. In: *Bestuurswetenschappen*, 3, pp. 177-194.

Bovaird, T. & Loeffler, E. (2010), “User and community co-production of public services and public policies through collective decision-making: the role of emerging technologies”. In T. Brandsen and Marc Holzer (Eds), *The Future of Governance*. Newark, NJ: National Center for Public Performance.

Bovaird, T., Van Ryzin, G., Loeffler, E., & Parrado, S., (2012), Influences on collective co-production of public services: which citizens most participate in complex governance mechanisms?

Bovaird, T. (2007), Beyond Engagement and Participation: User and Community Coproduction of Public Services, *Public Administration Review*, 67 (5): 846-860.

Brandsen, T., & Pestoff, V., (2006). Co-production, the third sector and the delivery of public services: An introduction. *Public Management Review* 8 (4): 493–501.

Brandsen, T., & Pestoff, V., (Z.D.), Public service delivery and third sector: opportunities for co-production and innovation?

Brandsen, T., & Helderma J-K., (2012), The trade-off between capital and community: the conditions for successful coproduction in housing. *Voluntas: international journal of voluntary and nonprofit organizations volume 23 issue 4*: 1139-1155.

Brewer, G.A., Selden, S.C., & R.L. Facer II, (2000). Individual Conceptions of Public Service Motivation. *Public Administration Review*, 60 (May/June): 254-264.

Brouwer, M., (1999), Q is accounting for tastes. *Journal of Advertising Research* 39(2): 35-39

Brown, S.R., (1980). *Political subjectivity: application of Q methodology in political science*. New Haven, ct: Yale University.

Brown, (1993), *A primer on Q methodology*. Operant Subjectivity. 16(3/4): 91-138.

Brudney, J., & England, R., (1983). Towards a definition of the co-production concept. *Public Administration Review*, 43 (10): 59–65.

Cahn, E.S., & Gray, C., (2012). “Co-production from a normative perspective”. In: V. Pestoff, T. Brandsen, & B. Verschuere (eds.), *New public governance, the third sector and coproduction*. New York/London: Routledge.

Calabro, A. (2012). “Coproduction: An alternative to the partial privatization processes in Italy and Norway”. In: V. Pestoff, T. Brandsen, & B. Verschuere (eds.), *New public governance, the third sector and coproduction*. New York/London: Routledge.

Clary E. G., Snyder, M., Ridge, R., Copeland, J., Stukas, A., Haugen, J., et al. (1998), Understanding and assessing the motivations of volunteers: A functional approach, *Journal of personality and social psychology*, 74 (6): 1516-1530.

Danielson, S. (2009). Q method and surveys: Three ways to combine Q and R. *Field Methods*, 21(3): 219–237.

Dekker, P. (2004). De civil society als terrein en taak. In de marge: periodiek over levensbeschouwing en wetenschap, 13(1), 15-21.

Denters, S. (2004). *Achtergrondstudie stedelijk burgerschap*. Twente: Universiteit Twente.

DiMaggio & Powell (1983). *The iron cage revisited: institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields*, *American Sociological Review*, 48, 147-60.

Dryzek, J.S. & Berejikian, J., (1993). Reconstructive Democratic Theory. *American Political Science Review*, 87 (1): 48-60.

Duijnste, M. S. H., Cuipers, W. J .M. J., van den Dungen, A. W. L., Maliepaard R. (1994). De rol, de belasting en ondersteuning van mantelzorgers in Nederland. In M. S. H. Duijnste, W. J. M. J. Cuipers, M. J. Humbert, A. W. L. van den Dungen (Eds.), *Mantelzorg voor mensen met een chronische ziekte* (pp.179-201). Zoetermeer: Nationale Commissie Chronisch Zieken.

Easton, D. (1965) *A Systems Analysis of Political Life*, New York: J. Wiley & Sons.

Edelenbos, J. & Monnikhof, R. (2001). *Lokale interactieve beleidsvorming. Een vergelijkend onderzoek naar de consequenties van interactieve beleidsvorming voor het functioneren van de lokale democratie*. Utrecht: Lemma.

Edelenbos, J., Monnikhof, R., (1998). Naar een hybride democratie? Spanningen tussen interactieve beleidsvorming en het vertegenwoordigende stelsel. In: Edelenbos, J., Monnikhof R., (red.), *Spanning in interactie. Een analyse van interactief beleid in lokale democratie*, Amsterdam, Instituut voor Publiek en Politiek.

Evers & Adalbert, (2006), “Complementary and Conflicting: The different meaning of „user involvement“ in social service”. In *Nordic civic society organizations and the future of welfare services. a model for Europe?*; Matthies, Aila-Leena (ed.); Copenhagen: Nordic Council of Ministers, TemaNord 2006:517. (pp. 255-276).

Evers, A. & Laville, J-L., (eds). (2005). *The Third Sector in Europe*. Cheltenham, UK & Northampton, MA, USA: Edgar Elger.

Fung, A. (2004). *Empowered Participation: Reinventing Urban Democracy*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Gunn, L. (1988). Public management: a third approach? *Public Money and Management*, 8(1-2): 5-23.

Hood, C. (1991). A public management for all seasons? *Public Administration* 69 (1): 3-19.

Horne, M., & Shirley, T., (2009). *Co-production in public services: A new partnership with citizens*. London: Cabinet Office.

Jakobsen, M. (2012): Can government Initiatives Increase Co-production? Results of a Randomized Field Experiment. *Journal of Public Administration Research and Theory*. 23 (1): 27-54.

Jedeloo, S. & Van Staa, A., (2009), Q-methodologie, een werkelijke mix van kwalitatief en kwantitatief onderzoek? *Kwalon*, 14 (2).

Kendall, J. & Knapp., M., (1995), "A loose and baggy monster. Boundaries, definitions and typologies". In *An introduction to the voluntary sector*; J.D. Smith; C. Rochester; R. Hedley (eds.), Routledge: London, 1995, pp. 66-95.

Levine, C. (1984). Citizenship and service delivery: The promise of co-production. *Public Administration Review* 47 (March): 26-34.

Löffler, E. (2009). *Why co-production is an important topic for local government*. Birmingham: Governance International.

Marshall, A. (2004). Europeanization at the urban level: Local actors, institutions and the dynamics of multi-level interaction. *Journal of European Public Policies* 12 (4): 668–686.

Olson, M., (1965), *The logic of collective action: public goods and the theory of groups*. Harvard university press.

Osborne, S. P., ed. (2010). *The New Public Governance? New Perspectives on the Theory and Practice of Public Governance*. New York: Routledge.

Osborne, S, & McLaughlin, K., (2004). The cross-cutting review of the voluntary sector. What next for local government voluntary sector relationships. *Regional Studies* 38 (5): 573–582.

Osborne, D., & Gaebler, T., (1992). *Reinventing government: how the entrepreneurial spirit is transforming the public sector*, Plume, New York.

Ostrom, E. (1999). “Crossing the great divide: Co-production, synergy, and development”. In: M. D. McGinnis (ed.), *Polycentric governance and development: Readings from the workshop in political theory and policy analysis*. Ann Arbor: University of Michigan Press.

Parks, R., P. Baker, L. Kiser, R. Oakerson, E. Ostrom, V. Ostrom, S. Percy, M. Vandivort, G. Whitaker, and R. Wilson. (1981). Consumers as coproducers of public services: Some economic and institutional considerations. *Policy Studies Journal* 9 (7): 1001–1011.

Percy, S., (1984). Citizen participation in the co-production of urban services. *Urban Affairs Quarterly* 19 (4): 431–446.

Pestoff, V., (2006). Citizens and co-production in welfare services, *Public management review* 8 (4).

Pestoff, V., (2011), Coproduction, new public governance, and third sector social services in Europe. *São Leopoldo, Vol. 47, N. 1, p. 15-24.*

Pestoff, V., (2012). Co-production and Third sector Social services in Europe: some crucial conceptual issues. In: V. Pestoff, T. Brandsen, & B. Verschuere (eds.), *New public governance, the third sector and coproduction*. New York/London: Routledge.

Pestoff, Brandsen, Verschuere, V., T., B., (2012), *New public governance, the third sector and co-production*, New York: Taylor & Francis (Routledge).

Pollitt, C. (1990). *Managerialism and the Public Services*. Oxford, UK: Blackwell.

Ridenour, C. S., and Newman, I. 2008. *Mixed Methods Research: Exploring the Interactive Continuum*, Carbondale, IL: Southern Illinois University Press.

Rosentraub, M. S., & Warren, R. (1987). Citizen Participation in the Production of Urban Services. *Public Productivity Review*, 75–89.

Schlappa, H., (2012), “Co-management in urban regeneration: New perspectives on transferable collaborative practice”. In: Pestoff, Brandsen, Verschuere, V., T., B., (eds.), *New public governance, the third sector and coproduction*. New York/London: Routledge.

Schneider, M., Teske, P., Marschall, M., Mintrom, M., Roch, C., (1997). Institutional Arrangements and the Creation of Social Capital: The Effects of Public School Choice. *The American Political Science Review*, 91(1), pp. 82-93.

Sharp, E. (1980), ‘Towards a new understanding of urban services and citizen participation: the co-production concept’. *Midwest Review of Public Administration*, 14, 105-118.

Smith, N.W., (2001), *Current systems in psychology: History, theory, research, and applications*. Belmont, CA: Wadsworth/Thomson Learning. Chapter 11, “Operant subjectivity: Objectivity of subjectivity,” pp. 319-343.

Steen, T. (2006). Public Sector Motivation: Is There Something to Learn From the Study of Volunteerism? *Public Policy and Administration*, 21 (1): 49-62.

Steen, T., & Van Eijk, C., (2012), Comprehending citizens' motivations to participate in co-production of public services.

Steen, T., & Van Eijk, C., (2007), Motivated for active citizenship: comprehending citizens' motivations to participate in coproduction of public services by bringing in the concept of public service motivation.

Tak van der, I., & Karr, L.B., (2007), In their own words: motivations and experiences of young volunteers in the Netherlands.

Van Der Vaart, I., (2010), Motivaties voor vrijwilligerswerk: wat maakt het verschil?

Van Eijk, C., (2012), An overview of Q-methodology

Van Exel, J. & De Graaf, G., (2005), Q methodology: a sneak preview

Vamstad, J., (2012), Co-production and service quality: the case of cooperative childcare in Sweden, *Voluntas: international journal of voluntary and nonprofit organizations volume 23 issue 4*: 1-16.

Verschuere, B., Brandsen, T., & Petstoffs, V., (2012), Co-production: The state of the art in research and future agenda, *Voluntas: international journal of voluntary and nonprofit organizations volume 23 issue 4*: 1083-1101.

Warren, R., K. S. Harlow, & M. S. Rosentraub. (1982). Citizen participation in services: Methodological and policy issues in co-production research. *Southwestern Review of Management and Economics* 2 (March): 41–55.

Wauters, B. & Dezeure, K. (2011), 'Bestuur en burger', in: A. Hondegem, S. Op De Beeck, W. Van Dooren, B. Verschuere & D. Vancoppenolle (reds), *Handboek bestuurskunde*, s.l., pp. 291-316.

Webler, T., Danielson, S., & Tuler, S. (2009). Using Q method to reveal social perspectives in environmental research. Greenfield MA: Social and Environmental Research Institute.

Whitaker, G. (1980), Co-production: citizen participation in service delivery. *Public Administration Review* 40 (3): 240–246.

Wilson, J. (1973). *Political organizations*. New York: BasicBooks.

Wilson, R. K., (1981), Citizen Coproduction as a Mode of Participation: Conjectures and Models. *Journal of Urban Affairs* 3: 37-49.

Yin, R. (2009). *Case study research: design and methods* (fourth edition). Sage Publications.

Young, D. R. (2006). Complementary, supplementary, or adversarial?: Nonprofit-government relations. In E. T. Boris, C. E. Steuerle (Eds.) *Nonprofits & government: Collaboration & conflict*. Washington: The Urban Institute Press.

2. Internetbronnen

Bavikhove, (2013), *Artikelen*. Geraadpleegd op 10 april 2013 via <http://www.bavikhove-digitaal.be/index.php/Buurt-Informatie-Netwerk/het-logo-van-de-bin.html>

Encyclo, (2013), *Online encyclopedie*, (Encyclo). Geraadpleegd op 27 februari 2013 via <http://www.encyclo.nl/begrip/Motivatie>

Horne, M. & Shriley, T., (2009), *co-production in public services: a new partnership with citizens*, (Cabinet Office : the strategic unit). Geraadpleegd op 22 september 2012 via http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+http://www.cabinetoffice.gov.uk/media/207033/public_services_co-production.pdf

Lokale politie, (2012a), *buurt informatie netwerk*, (lokale politie). Geraadpleegd op 24 september 2012 via <http://www.lokalepolitie.be/5455/bin.html>

Lokale politie, (2012b), *buurtinformatienetwerk*, (lokale politie). Geraadpleegd op 24 september 2012 via <http://www.lokalepolitie.be/5447/buurtinformatienetwerk.html>

Lokale politie, (2012c), *buurtinformatienetwerk*, (lokale politie). Geraadpleegd op 24 september 2012 via <http://www.lokalepolitie.be/5418/bin.html>

Lokale politie, (2013), Oorsprong van een BIN, (lokale politie). Geraadpleegd op 10 april 2013 via <http://www.lokalepolitie.be/5355/buurt-informatie-netwerken/164.html>

National audit office, (2012), *what is the third sector and its benefits for commissioners*. Geraadpleegd op 27 september 2012 via http://www.nao.org.uk/sectors/third_sector/successful_commissioning/successful_commissioning/introduction/what_is_the_third_sector.aspx

Swarts, A., (2006), Coproductie? Een kwestie van balancerend besturen! Een casestudie naar factoren die de beleidsuitvoering belemmeren binnen coproducties, (Erasmus universiteit Rotterdam, Rotterdam, Nederland). Geraadpleegd op 13 september 2012 via <http://oathesis.eur.nl/ir/repub/asset/3785/Coproductie,%20een%20kwestie%20van%20balancerend%20besturen%20%28def.%20versie%29.pdf>

Veiligheid en preventie, (2013), *buurtinformatienetwerk*. Geraadpleegd op 10 april 2013 via <http://besafe.be/nl/bin>

Wikipedia, (2013), *De hond van Pavlov*. Geraadpleegd op 3 maart 2013 via http://nl.wikipedia.org/wiki/Hond_van_Pavlov

Wikipedia, (2013a), *Mantelzorg*. Geraadpleegd op 18 april 2013 via <http://nl.wikipedia.org/wiki/Mantelzorg>

1. Discourse analysis matrix

1.1. Mantelzorg

	Stellingen	Discourse element	Type stelling
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij eigenlijk ook iets op	Belang	Feitelijk
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg spelen een rol	Belang	Feitelijk
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	Belang	Feitelijk
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn naaste	Belang	Feitelijk
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haar heb, heel belangrijk is in mijn leven	Belang	Feitelijk
6	Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen met mijn naaste	Belang	Feitelijk
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	Belang	Feitelijk
8	Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	Belang	Feitelijk
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mijn grootste drijfveer	Belang	Feitelijk
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zijn belangrijk, je put er moed uit	Belang	Evaluatief
11	Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, sympathie, enz. belangrijk	Belang	Evaluatief
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze kunnen betekenen voor hun naaste	Belang	Evaluatief
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar later schuldig over voelen	Belang	Evaluatief
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	Belang	Evaluatief
15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitbouwen met mijn naaste	Belang	Evaluatief
16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zijn/haar doen en laten te bepalen	Belang	Evaluatief
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind ik wel	Belang	Advocatief
18	Je zou er ook wel de 'feeling' voor moeten hebben, bijvoorbeeld graag andere mensen helpen	Belang	Advocatief

19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaal geld, extra ondersteuning zou welkom zijn	Belang	Advocatief
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukkig(er) van de naaste moeten zijn	Belang	Advocatief
21	Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er niet veel over na	Normatief	Feitelijk
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorgen	Normatief	Feitelijk
23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mijn naaste omgeving wanneer die hulp nodig heeft	Normatief	Feitelijk
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te laten	Normatief	Feitelijk
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden doen voor hun naaste	Normatief	Evaluatief
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit handen moet geven	Normatief	Evaluatief
27	Ik wil maatschappelijk willen bezig zijn en bijdragen aan de maatschappij	Normatief	Evaluatief
28	Ik denk soms: "Wat zouden de mensen niet denken indien ik dit niet kon opbrengen t.o.v. mijn naaste"	Normatief	Evaluatief
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wij vandaag de dag zorg dragen voor elkaar ?	Normatief	Advocatief
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	Normatief	Advocatief
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving, dan zou je je ook moeten inzetten daarvoor	Normatief	Advocatief
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te nemen	Capaciteiten	Feitelijk
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	Capaciteiten	Feitelijk
34	Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	Capaciteiten	Feitelijk
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, zouden meer mensen aan mantelzorg doen	Capaciteiten	Evaluatief
36	Ik denk soms: "ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iemand anders het dan moeten doen?"	Capaciteiten	Advocatief

1.2. BIN

	Stellingen	Discourse element	Type stelling
1	Mensen die over voldoende vrije tijd beschikken, hebben geen reden om zich niet aan te sluiten bij de BIN	Capaciteiten	Advocatief
2	Het hoort gewoon zo, iedereen moet zijn steentje bijdragen om de buurt zo veilig mogelijk te houden	Normatief/ontevredenheid overheid	Advocatief
3	Ik heb mij aangesloten bij de BIN omwille van de sociale controle die mijn veiligheid ten goede komt	Eigen belang	Evaluatief
4	Er is reeds ingebroken bij mij thuis	Eigen belang	Feitelijk
5	Ik heb mij aangesloten bij de BIN om de gemeenschap ten goede te komen	Maatschappelijk belang	Evaluatief

6	Heel wat mensen uit mijn wijk, doen hetzelfde	Normatief/ontevredenheid overheid	Feitelijk
7	Dieven en inbrekers worden afgeschrikt door de BIN, ook dit is een reden om mij aan te sluiten	Maatschappelijk belang	Evaluatief
8	De waardering van anderen voor mijn inspanningen doen mij enorm deugd	Normatief/ontevredenheid overheid	Feitelijk
9	Ik leer erdoor bij (methodes om inbrekers buiten te houden, mijn huis veiliger te maken, etc.)	Eigen belang	Feitelijk
10	Wat ook meespeelt (om mij aan te sluiten), is het feit dat ik weinig vertrouwen heb in de lokale (wijk)politiediensten	Normatief/ontevredenheid overheid	Feitelijk
11	Ik ben lid omdat er al verscheidene keren in mijn buurt is ingebroken, en ik vrees dat ik de volgende ben	Eigen belang	Evaluatief
12	Ik beschik over heel wat vrije tijd, het kost mij geen moeite om mij aan te sluiten en een oogje in het zeil te houden	Capaciteiten	Feitelijk
13	De wijkagenten/lokale politiediensten doen momenteel gewoon te weinig, daarom ben ik lid	Normatief/ontevredenheid overheid	Evaluatief
14	Ik zie veel verdachte mensen in mijn wijk rondlopen, ik vertrouw dit niet, dus ben ik lid van de BIN	Eigen belang	Feitelijk
15	Het is de verantwoordelijkheid van mijn burens om de buurt zo veilig mogelijk te maken, dus daarom zouden ze zich moeten aansluiten	Normatief/ontevredenheid overheid	Advocatief
16	Het spreekt voor zich dat je je aansluit, gezien veel mensen uit de wijk lid zijn	Normatief/ontevredenheid overheid	Feitelijk
17	Wanneer je bijna niet thuis bent, heeft het weinig zin om je lid te maken	Capaciteiten	Feitelijk
18	Lid worden om toekomstige inbraken te vermijden bij mij thuis, lijkt mij een goede reden	Eigen belang	Evaluatief
19	Ik weet dat mijn inspanningen niets voor niets zijn	Eigen belang	Evaluatief
20	Ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de BIN om de veiligheid in de buurt te verbeteren	Maatschappelijk belang	Advocatief
21	Je kunt concreet ook het veiligheidsbeleid in de wijk mee helpen sturen, door lid te zijn	Normatief/ontevredenheid overheid	Evaluatief
22	Door mijn acties (bellen wanneer ik iets verdachts zie bij mijzelf of bij mijn burens) zet ik ook anderen aan om zich aan te sluiten	Normatief/ontevredenheid overheid	Evaluatief
23	Als je je veiliger wil voelen, moet je je aansluiten bij de BIN	Eigen belang	Advocatief
24	Ik heb belang bij een veiligere buurt, wat een voorwaarde is om lid te zijn en te blijven	Capaciteiten	feitelijk
25	Mensen die denken dat de buurt veiliger wordt door de BIN, hebben geen reden om zich niet aan te sluiten	Maatschappelijk belang	Advocatief
26	Wanneer ik mij niet zou aansluiten, zal ik mij daar later schuldig over voelen	Normatief/ontevredenheid overheid	Evaluatief
27	Ik wil gewoon mijn steentje bijdragen bij het veilig(er) maken van de wijk	Maatschappelijk belang	Feitelijk
28	Ik ben bang voor de reacties van mijn buurtgenoten wanneer ik zou beslissen mij niet aan te sluiten bij de BIN-werking	Eigen belang	Advocatief
29	Onze buurtwerking werpt ook duidelijk zijn vruchten af (sinds ik lid ben)	Normatief/ontevredenheid overheid	Feitelijk
30	Het kost mij weinig moeite om mij aan te sluiten	Capaciteiten	Evaluatief
31	Je moet veel thuis zijn, anders heeft het lid zijn geen nut	Capaciteiten	Evaluatief

32	Ik ben lid omdat de buurtveiligheid erop vooruit gaat	Maatschappelijk belang	Feitelijk
33	Het is ook gemakkelijk om lid te worden, wat ook een belangrijke rol speelt	Capaciteiten	Evaluatief
34	Ik ben gewoon een sociaal iemand en ik houd graag een oogje in het zeil voor anderen	Maatschappelijk belang	Evaluatief
35	Lidmaatschap is een methode om het veiligheidsbeleid mee te sturen, alleen daarom zou iedereen zich lid moeten maken	Normatief/ontevredenheid overheid	Advocatief
36	De goede samenwerking tussen de politiediensten en BIN is cruciaal	Normatief/ontevredenheid overheid	Feitelijk

2. Q-desks

2.1. Mantelzorg

1 De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij eigenlijk ook iets op	34 Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	13 Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar later schuldig over voelen	32 Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te nemen
27 Ik wil maatschappelijk willen bezig zijn en bijdragen aan de maatschappij	2 De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg spelen een rol	23 Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mijn naaste omgeving wanneer die hulp nodig heeft	33 Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger

<p style="text-align: center;">15</p> <p style="text-align: center;">Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitbouwen met mijn naaste</p>	<p style="text-align: center;">14</p> <p style="text-align: center;">Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben</p>	<p style="text-align: center;">16</p> <p style="text-align: center;">Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zijn/haar doen en laten te bepalen</p>	<p style="text-align: center;">6</p> <p style="text-align: center;">Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen met mijn naaste</p>
<p style="text-align: center;">9</p> <p style="text-align: center;">De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mijn grootste drijfveer</p>	<p style="text-align: center;">28</p> <p style="text-align: center;">Ik denk soms: "Wat zouden de mensen niet denken indien ik dit niet kon opbrengen t.o.v. mijn naaste"</p>	<p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin</p>	<p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haar heb, heel belangrijk is in mijn leven</p>
<p style="text-align: center;">26</p> <p style="text-align: center;">Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit handen moet geven</p>	<p style="text-align: center;">35</p> <p style="text-align: center;">Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, zouden meer mensen aan mantelzorg doen</p>	<p style="text-align: center;">12</p> <p style="text-align: center;">Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze kunnen betekenen voor hun naaste</p>	<p style="text-align: center;">10</p> <p style="text-align: center;">De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zijn belangrijk, je put er moed uit</p>

<p style="text-align: center;">11</p> <p style="text-align: center;">Wanneer je alleen aan mantelzorg zou doen om waardering, lof, sympathie, ect. op te wekken, ben je fout bezig</p>	<p style="text-align: center;">29</p> <p style="text-align: center;">Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wij vandaag de dag zorg dragen voor elkaar ?</p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn naaste</p>	<p style="text-align: center;">36</p> <p style="text-align: center;">Ik denk soms: “ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iemand anders het dan moeten doen?”</p>
<p style="text-align: center;">7</p> <p style="text-align: center;">Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft</p>	<p style="text-align: center;">17</p> <p style="text-align: center;">Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind ik wel</p>	<p style="text-align: center;">18</p> <p style="text-align: center;">Je zou er ook wel de 'feeling' voor moeten hebben, bijvoorbeeld graag andere mensen helpen</p>	<p style="text-align: center;">24</p> <p style="text-align: center;">Het is mijn overtuiging/ ingesteldheid om niemand achter te laten</p>
<p style="text-align: center;">31</p> <p style="text-align: center;">Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving, dan zou je je ook moeten inzetten daarvoor</p>	<p style="text-align: center;">25</p> <p style="text-align: center;">Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden doen voor hun naaste</p>	<p style="text-align: center;">19</p> <p style="text-align: center;">Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaal geld, extra ondersteuning zou welkom zijn</p>	<p style="text-align: center;">21</p> <p style="text-align: center;">Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er niet veel over na</p>

30 Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	8 Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	20 De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukkig(er) van de naaste moeten zijn	22 Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorgen
--	---	--	--

2.2. BIN

1. Mensen die over voldoende vrije tijd beschikken, hebben geen reden om zich niet aan te sluiten bij de BIN	2. Het hoort gewoon zo, iedereen moet zijn steentje bijdragen om de buurt zo veilig mogelijk te houden	3. Ik heb mij aangesloten bij de BIN omwille van de sociale controle die mijn veiligheid ten goede komt	7. Dieven en inbrekers worden afgeschrikt door de BIN, ook dit is een reden om mij aan te sluiten
4. Er is reeds ingebroken bij mij thuis	5. Ik heb mij aangesloten bij de BIN om de gemeenschap ten goede te komen	6. Heel wat mensen uit mijn wijk, doen hetzelfde	8. De waardering van anderen voor mijn inspanningen doen mij enorm deugd

<p>9. Ik leer erdoor bij (methodes om inbrekers buiten te houden, mijn huis veiliger te maken, etc.)</p>	<p>10. Wat ook meespeelt (om mij aan te sluiten), is het feit dat ik weinig vertrouwen heb in de lokale (wijk)politiediensten</p>	<p>11. Ik ben lid omdat er al verscheidene keren in mijn buurt is ingebroken, en ik vrees dat ik de volgende ben</p>	<p>12. Ik beschik over heel wat vrije tijd, het kost mij geen moeite om mij aan te sluiten en een oogje in het zeil te houden</p>
<p>13. De wijkagenten/lokale politiediensten doen momenteel gewoon te weinig, daarom ben ik lid</p>	<p>14. Ik zie veel verdachte mensen in mijn wijk rondlopen, ik vertrouw dit niet, dus ben ik lid van de BIN</p>	<p>15. Het is de verantwoordelijkheid van mijn burens om de buurt zo veilig mogelijk te maken, dus daarom zouden ze zich moeten aansluiten</p>	<p>16. Het spreekt voor zich dat je je aansluit, gezien veel mensen uit de wijk lid zijn</p>
<p>17. Wanneer je bijna niet thuis bent, heeft het weinig zin om je lid te maken</p>	<p>18. Lid worden om toekomstige inbraken te vermijden bij mij thuis, lijkt mij een goede reden</p>	<p>19. Ik weet dat mijn inspanningen niets voor niets zijn</p>	<p>20. Ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de BIN om de veiligheid in de buurt te verbeteren</p>

<p>21. Je kunt concreet ook het veiligheidsbeleid in de wijk mee helpen sturen, door lid te zijn</p>	<p>22. Door mijn acties (bellen wanneer ik iets verdachts zie bij mijzelf of bij mijn burens) zet ik ook anderen aan om zich aan te sluiten</p>	<p>23. Als je je veiliger wil voelen, moet je je aansluiten bij de BIN</p>	<p>24. Ik heb belang bij een veiligere buurt, wat een voorwaarde is om lid te zijn en te blijven</p>
<p>25. Mensen die denken dat de buurt veiliger wordt door de BIN, hebben geen reden om zich niet aan te sluiten</p>	<p>26. Wanneer ik mij niet zou aansluiten, zal ik mij daar later schuldig over voelen</p>	<p>27. Ik wil gewoon mijn steentje bijdragen bij het veilig(er) maken van de wijk</p>	<p>28. Ik ben bang voor de reacties van mijn buurtgenoten wanneer ik zou beslissen mij niet aan te sluiten bij de BIN-werking</p>
<p>29. Onze buurtwerking werpt ook duidelijk zijn vruchten af (sinds ik lid ben)</p>	<p>30. Het kost mij weinig moeite om mij aan te sluiten</p>	<p>31. Je moet veel thuis zijn, anders heeft het lid zijn geen nut</p>	<p>32. Ik ben lid omdat de buurtveiligheid erop vooruit gaat</p>

<p>33. Het is ook gemakkelijk om lid te worden, wat ook een belangrijke rol speelt</p>	<p>34. Ik ben gewoon een sociaal iemand en ik houd graag een oogje in het zeil voor anderen</p>	<p>35. Lidmaatschap is een methode om het veiligheidsbeleid mee te sturen, alleen daarom zou iedereen zich lid moeten maken</p>	<p>36. De goede samenwerking tussen de politiediensten en BIN is cruciaal</p>
---	--	--	--

3. Achtergrondformulier

1. Wat is uw geslacht? (Omcirkel wat van toepassing is.)

Man / Vrouw

2. Wat is uw geboortejaar?

.....

3. Wat is uw hoogst behaalde opleidingsniveau?

- Lagere school
- Middelbare school (ASO, TSO, KSO, BSO)
- Hoger beroepsonderwijs, 7^e leergang technisch en kunstonderwijs, secundair-na-secundair onderwijs
- Professionele bachelor, hogeschool korte type
- Universitaire opleiding, academische bachelor of master, hogeschool lange type
- Anders, namelijk...

4. Bent u op dit moment...

- Student
- Werkzoekend
- Werkzaam
- Gepensioneerd
- Anders, namelijk...

5. Indien u werkzaam bent, werkt u momenteel...

- Voltijds
- Deeltijds

6. Indien u werkzaam bent, in welke sector werkt u nu?

- Publieke sector
- Private sector
- Non-profit sector

7. Indien u niet (meer) werkzaam bent, in welke sector heeft u als laatste gewerkt?

- Publieke sector
- Private sector
- Non-profit sector

8. In welke beroepsgroep bent u nu werkzaam?

- Managers
- Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen
- Technici en verwante beroepen
- Administratief personeel
- Dienstverlenend personeel en verkopers
- Geschoolde landbouwers, bosbouwers en vissers

- Ambachtslieden
- Bedieners van machines en installaties, assembleurs
- Ongeschoolde arbeiders (bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, glazenwasser of vuilnisophaaldienst)
- Beroepen bij de strijdkrachten

9. Indien u niet (meer) werkzaam bent, in welke beroepsgroep heeft u als laatste gewerkt?

- Managers
- Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen
- Technici en verwante beroepen
- Administratief personeel
- Dienstverlenend personeel en verkopers
- Geschoolde landbouwers, bosbouwers en vissers
- Ambachtslieden
- Bedieners van machines en installaties, assembleurs
- Ongeschoolde arbeiders (bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, glazenwasser of vuilnisophaaldienst)
- Beroepen bij de strijdkrachten

10. Bent u actief in een andere vereniging?

- Nee
- Ja, namelijk:
 - Politiek
 - Professioneel
 - Cultureel / Onderwijs
 - Sport / Recreatie
 - Religieus / Goede doelen
 - Gezondheid / Welzijn

4. Q-sort tabel

Minst akkoord

Meest akkoord

-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5

Data-output Qanalyse

4.1. Mantelzorg

PQMethod2.33 CaseMantelzorg (1)

Path and Project Name: C:\Users\Tom\Downloads\pqmethod/CaseMant

Apr 27 13

Correlation Matrix Between Sorts

SORTS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1 resp1	100	2	-8	22	32	36	22	18	-13	-6	10	-7	2	-17	0	21	-13	7	0	6	17	-6	10	-13	20	40	17	5	39	-2
2 resp2	2	100	51	1	42	42	37	18	22	33	39	31	10	32	-15	-3	11	23	17	37	10	5	9	38	29	4	7	34	-5	3
3 resp3	-8	51	100	-9	15	33	28	18	17	48	44	32	4	20	15	10	2	40	29	20	17	29	17	9	17	-12	24	26	22	20
4 resp4	22	1	-9	100	48	17	11	38	24	11	6	0	13	17	36	-6	30	10	18	22	13	29	30	25	17	13	16	-2	32	3
5 resp5	32	42	15	48	100	34	38	36	21	31	20	0	22	30	10	7	22	18	8	31	24	23	7	26	11	23	40	3	35	11
6 resp6	36	42	33	17	34	100	54	48	-5	23	37	34	20	-17	11	16	28	39	10	32	45	18	33	13	39	4	50	27	24	-14
7 resp7	22	37	28	11	38	54	100	47	-8	26	25	19	23	-12	0	3	2	35	3	32	30	13	20	50	28	11	49	-2	3	2
8 resp8	18	18	18	38	36	48	47	100	3	16	28	12	6	16	24	16	26	28	12	27	18	41	25	29	42	-12	46	12	24	23
9 resp9	-13	22	17	24	21	-5	-8	3	100	36	20	19	13	39	33	-15	46	-19	20	24	-3	2	16	26	0	11	-16	-9	8	4
10 resp10	-6	33	48	11	31	23	26	16	36	100	56	27	44	12	44	16	18	40	54	21	25	30	12	35	23	2	22	-4	16	11
11 resp11	10	39	44	6	20	37	25	28	20	56	100	26	18	28	19	50	14	21	31	26	34	34	7	14	36	26	27	38	30	33
12 resp12	-7	31	32	0	0	34	19	12	19	27	26	100	11	-19	6	0	20	29	45	-4	4	32	13	3	28	-4	11	13	5	-8

13 resp13 2 10 4 13 22 20 23 6 13 44 18 11 100 -2 11 15 23 15 15 7 43 6 16 26 18 26 30 -47 30 8
 14 resp14 -17 32 20 17 30 -17 -12 16 39 12 28 -19 -2 100 11 13 20 -27 -11 25 15 19 -24 13 -20 16 -4 27 16 40
 15 resp15 0 -15 15 36 10 11 0 24 33 44 19 6 11 11 100 11 33 27 11 23 32 34 39 -9 10 -10 11 9 28 -8
 16 resp16 21 -3 10 -6 7 16 3 16 -15 16 50 0 15 13 11 100 13 -2 -8 3 32 35 9 -3 21 30 27 18 39 37
 17 resp17 -13 11 2 30 22 28 2 26 46 18 14 20 23 20 33 13 100 3 11 9 27 17 20 7 21 1 23 9 25 -4
 18 resp18 7 23 40 10 18 39 35 28 -19 40 21 29 15 -27 27 -2 3 100 51 1 39 29 27 -1 57 -39 43 10 17 7
 19 resp19 0 17 29 18 8 10 3 12 20 54 31 45 15 -11 11 -8 11 51 100 -4 4 29 14 12 40 -39 15 12 14 9
 20 resp20 6 37 20 22 31 32 32 27 24 21 26 -4 7 25 23 3 9 1 -4 100 20 10 37 33 25 -1 -7 18 -4 -4
 21 resp21 17 10 17 13 24 45 30 18 -3 25 34 4 43 15 32 32 27 39 4 20 100 26 34 15 33 23 45 0 23 11
 22 resp22 -6 5 29 29 23 18 13 41 2 30 34 32 6 19 34 35 17 29 29 10 26 100 7 15 17 -12 39 30 28 30
 23 resp23 10 9 17 30 7 33 20 25 16 12 7 13 16 -24 39 9 20 27 14 37 34 7 100 9 42 -10 12 4 29 -1
 24 resp24 -13 38 9 25 26 13 50 29 26 35 14 3 26 13 -9 -3 7 -1 12 33 15 15 9 100 17 14 8 -25 -34 5
 25 resp25 20 29 17 17 11 39 28 42 0 23 36 28 18 -20 10 21 21 57 40 25 33 17 42 17 100 -16 26 5 3 -7
 26 resp26 40 4 -12 13 23 4 11 -12 11 2 26 -4 26 16 -10 30 1 -39 -39 -1 23 -12 -10 14 -16 100 -5 -19 22 13
 27 resp27 17 7 24 16 40 50 49 46 -16 22 27 11 30 -4 11 27 23 43 15 -7 45 39 12 8 26 -5 100 4 39 1
 28 resp28 5 34 26 -2 3 27 -2 12 -9 -4 38 13 -47 27 9 18 9 10 12 18 0 30 4 -25 5 -19 4 100 24 8
 29 resp29 39 -5 22 32 35 24 3 24 8 16 30 5 30 16 28 39 25 17 14 -4 23 28 29 -34 3 22 39 24 100 35
 30 resp30 -2 3 20 3 11 -14 2 23 4 11 33 -8 8 40 -8 37 -4 7 9 -4 11 30 -1 5 -7 13 1 8 35 100

Unrotated Factor Matrix

	Factors						
	1	2	3	4	5	6	7
SORTS							
1 resp1	0.2001	0.1250	-0.2589	0.0512	0.3202	0.0850	-0.2784
2 resp2	0.4771	-0.0060	0.3251	0.0463	-0.2972	0.0603	-0.4385
3 resp3	0.4897	0.1638	0.2380	0.0412	-0.3353	0.0787	0.0399
4 resp4	0.4054	-0.2681	-0.0485	0.0317	0.2614	0.0564	-0.0434
5 resp5	0.5687	-0.2132	-0.1816	0.0384	0.1056	0.0101	-0.2961
6 resp6	0.6222	0.1846	0.1657	0.0321	0.3173	0.0834	-0.2524
7 resp7	0.4976	0.0279	0.1160	0.0052	0.1819	0.0279	-0.3174
8 resp8	0.5828	0.1465	0.0056	0.0144	0.2003	0.0335	-0.1743
9 resp9	0.2603	-0.6212	0.2066	0.2158	-0.2649	0.0470	0.1512
10 resp10	0.6175	-0.1004	0.1523	0.0108	-0.2660	0.0473	0.2655
11 resp11	0.6858	0.1391	-0.0434	0.0153	-0.4686	0.1682	-0.0161
12 resp12	0.3175	0.2054	0.3646	0.0879	-0.1768	0.0193	0.1499
13 resp13	0.3555	-0.2487	-0.1356	0.0373	0.1229	0.0134	0.3113
14 resp14	0.2121	-0.3263	-0.2201	0.0765	-0.4379	0.1437	-0.1319
15 resp15	0.3786	-0.1708	0.0283	0.0100	0.1239	0.0136	0.3537
16 resp16	0.3392	0.1963	-0.4738	0.1584	-0.0992	0.0052	0.0836
17 resp17	0.3905	-0.2403	0.0195	0.0227	0.0514	0.0029	0.2008

18 resp18	0.4449	0.4197	0.3158	0.1521	0.2478	0.0508	0.2792
19 resp19	0.3535	0.1982	0.3158	0.0695	-0.1225	0.0084	0.3555
20 resp20	0.3905	-0.3160	0.2368	0.0665	0.0135	0.0004	-0.3414
21 resp21	0.5564	-0.0284	-0.1658	0.0171	0.2288	0.0434	0.1258
22 resp22	0.5157	0.2267	-0.0529	0.0343	-0.1494	0.0133	0.1345
23 resp23	0.3877	-0.0041	0.2399	0.0235	0.3840	0.1243	0.1594
24 resp24	0.2976	-0.3617	0.1639	0.0679	-0.0589	0.0014	-0.2156
25 resp25	0.4892	0.1841	0.3043	0.0627	0.2130	0.0377	0.0261
26 resp26	0.0813	-0.2298	-0.5985	0.2400	-0.0242	0.0002	-0.2456
27 resp27	0.5098	0.3076	-0.1432	0.0705	0.3347	0.0931	0.0250
28 resp28	0.1865	0.3482	0.0367	0.0713	-0.2085	0.0277	-0.1997
29 resp29	0.4791	0.1239	-0.4974	0.1567	0.1204	0.0129	0.2176
30 resp30	0.2225	0.0875	-0.3712	0.0862	-0.3445	0.0835	0.0488
Eigenvalues	5.6818	1.7912	2.0268	0.2404	1.8199	0.1215	1.5365
% expl.Var.	19	6	7	1	6	0	5

Cumulative Communalities Matrix

	Factors 1 Thru						
	1	2	3	4	5	6	7
SORTS							
1 resp1	0.0400	0.0557	0.1227	0.1253	0.2278	0.2350	0.3125
2 resp2	0.2276	0.2276	0.3333	0.3354	0.4238	0.4274	0.6197
3 resp3	0.2398	0.2666	0.3232	0.3249	0.4373	0.4435	0.4451
4 resp4	0.1644	0.2363	0.2386	0.2396	0.3079	0.3111	0.3130
5 resp5	0.3235	0.3689	0.4019	0.4034	0.4145	0.4146	0.5023
6 resp6	0.3872	0.4212	0.4487	0.4497	0.5504	0.5574	0.6211
7 resp7	0.2476	0.2484	0.2619	0.2619	0.2950	0.2958	0.3965
8 resp8	0.3397	0.3611	0.3612	0.3614	0.4015	0.4026	0.4330
9 resp9	0.0678	0.4536	0.4963	0.5429	0.6131	0.6153	0.6381
10 resp10	0.3813	0.3914	0.4146	0.4147	0.4855	0.4877	0.5582
11 resp11	0.4703	0.4897	0.4916	0.4918	0.7114	0.7397	0.7399
12 resp12	0.1008	0.1430	0.2759	0.2836	0.3149	0.3153	0.3377
13 resp13	0.1264	0.1883	0.2066	0.2080	0.2231	0.2233	0.3202
14 resp14	0.0450	0.1514	0.1999	0.2057	0.3975	0.4181	0.4355
15 resp15	0.1433	0.1725	0.1733	0.1734	0.1887	0.1889	0.3140
16 resp16	0.1150	0.1536	0.3781	0.4032	0.4130	0.4130	0.4200
17 resp17	0.1525	0.2103	0.2107	0.2112	0.2138	0.2138	0.2541

18 resp18	0.1979	0.3740	0.4738	0.4969	0.5583	0.5609	0.6388
19 resp19	0.1250	0.1643	0.2640	0.2688	0.2839	0.2839	0.4103
20 resp20	0.1525	0.2524	0.3084	0.3129	0.3131	0.3131	0.4296
21 resp21	0.3096	0.3104	0.3379	0.3382	0.3905	0.3924	0.4082
22 resp22	0.2660	0.3174	0.3202	0.3214	0.3437	0.3439	0.3619
23 resp23	0.1503	0.1503	0.2079	0.2084	0.3559	0.3713	0.3967
24 resp24	0.0885	0.2194	0.2462	0.2508	0.2543	0.2543	0.3008
25 resp25	0.2393	0.2732	0.3658	0.3697	0.4151	0.4165	0.4172
26 resp26	0.0066	0.0594	0.4176	0.4752	0.4758	0.4758	0.5362
27 resp27	0.2599	0.3546	0.3751	0.3800	0.4920	0.5007	0.5013
28 resp28	0.0348	0.1560	0.1574	0.1625	0.2060	0.2067	0.2466
29 resp29	0.2296	0.2449	0.4923	0.5169	0.5314	0.5315	0.5789
30 resp30	0.0495	0.0572	0.1949	0.2024	0.3210	0.3280	0.3304
cum% expl.Var.	19	25	32	32	39	39	44

Factor Matrix with an X Indicating a Defining Sort

QSORT	Loadings			
	1	2	3	4
1 resp1	-0.1345	-0.0718	0.1873	0.4112X
2 resp2	0.5643X	0.3196	-0.0035	0.0437
3 resp3	0.6248X	0.1693	0.0989	0.0739
4 resp4	-0.0737	0.3988X	0.0617	0.3726
5 resp5	0.0540	0.4209	0.2867	0.3784
6 resp6	0.3172	0.1531	-0.0342	0.6520X
7 resp7	0.2284	0.2239	-0.0021	0.4368X
8 resp8	0.2626	0.1454	0.1221	0.5411X
9 resp9	0.1129	0.7328X	0.0109	-0.2181
10 resp10	0.4899	0.4312	0.1580	0.1380
11 resp11	0.6463X	0.2437	0.4360	0.1047
12 resp12	0.5358X	0.0661	-0.1034	0.0913
13 resp13	-0.0586	0.3543X	0.1716	0.2499
14 resp14	0.0944	0.3830	0.4028	-0.2709
15 resp15	0.0660	0.3244	0.0405	0.2743
16 resp16	0.0969	-0.0575	0.5947X	0.2160

17 resp17	0.0761	0.3945X	0.0755	0.2095
18 resp18	0.4520	-0.0866	-0.1423	0.5466X
19 resp19	0.4967X	0.0749	-0.0760	0.1549
20 resp20	0.1718	0.5040X	-0.0876	0.1470
21 resp21	0.0712	0.2494	0.2342	0.5111X
22 resp22	0.4244X	0.0638	0.2870	0.2645
23 resp23	0.1112	0.2060	-0.2112	0.5048X
24 resp24	0.1066	0.4908X	-0.0330	0.0293
25 resp25	0.3744	0.1244	-0.1470	0.4846X
26 resp26	-0.3230	0.1611	0.5784X	0.0114
27 resp27	0.1576	-0.0554	0.2020	0.6506X
28 resp28	0.3883X	-0.1742	0.1481	0.0480
29 resp29	0.0070	0.0507	0.5735X	0.4470
30 resp30	0.1635	0.0058	0.5335X	-0.0743
% expl.Var.	10	9	7	12

Free Distribution Data Results

QSORT	MEAN	ST.DEV.
1 resp1	0.000	2.449
2 resp2	0.000	2.449
3 resp3	0.000	2.449
4 resp4	0.000	2.449
5 resp5	0.000	2.449
6 resp6	0.000	2.449
7 resp7	0.000	2.449
8 resp8	0.000	2.449
9 resp9	0.000	2.449
10 resp10	0.000	2.449
11 resp11	0.000	2.449
12 resp12	0.000	2.449
13 resp13	0.000	2.449
14 resp14	0.000	2.449
15 resp15	0.000	2.449
16 resp16	0.000	2.449
17 resp17	0.000	2.449
18 resp18	0.000	2.449
19 resp19	0.000	2.449

20 resp20	0.000	2.449
21 resp21	0.000	2.449
22 resp22	0.000	2.449
23 resp23	0.000	2.449
24 resp24	0.000	2.449
25 resp25	0.000	2.449
26 resp26	0.000	2.449
27 resp27	0.000	2.449
28 resp28	0.000	2.449
29 resp29	0.000	2.449
30 resp30	0.000	2.449

Factor Scores with Corresponding Ranks

No. Statement	No.	Factors			
		1	2	3	4
1 De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren	1	0.03 21	0.35 16	-0.39 26	-1.44 35
2 De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheid	2	-1.04 30	-2.00 35	1.91 1	-0.33 21
3 Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-0.01 22	-0.25 23	-1.55 35	0.05 17
4 Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor m	4	0.75 9	1.28 3	-0.02 19	0.61 11
5 Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met h	5	2.14 1	1.24 4	0.28 14	1.27 4
6 Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbr	6	0.94 7	-0.39 24	-0.25 25	0.37 15
7 Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heef	7	-0.56 27	0.49 12	-0.19 23	-1.59 36
8 Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	0.93 8	-0.54 27	0.14 16	-1.11 31
9 De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen	9	1.03 3	0.39 15	-0.13 22	0.73 9
10 De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspannin	10	0.47 13	1.58 2	-0.01 18	-1.16 33
11 Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering,	11	-2.33 36	0.45 13	-1.48 34	-0.75 26
12 Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wa	12	0.50 11	1.77 1	0.02 17	0.54 12
13 Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mi	13	-0.68 28	0.43 14	-0.23 24	1.40 3
14 Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	0.38 14	-0.01 21	0.81 8	2.20 2
15 Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relati	15	0.98 5	0.64 10	0.15 15	0.48 13
16 Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk z	16	1.00 4	1.09 6	0.42 13	1.00 5
17 Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, j	17	-1.66 34	-1.46 33	-0.57 27	-1.14 32
18 Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvo	18	-1.22 32	-0.47 26	0.63 11	-0.63 25

19 Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu	19	-1.52	33	1.10	5	1.59	3	-0.86	28
20 De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het	20	1.43	2	0.21	18	-0.12	21	0.01	18
21 Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk	21	-0.78	29	0.75	8	-0.07	20	-0.60	23
22 Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste t	22	0.98	6	0.31	17	0.64	10	2.38	1
23 Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand	23	0.55	10	0.74	9	1.06	6	0.92	6
24 Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achte	24	0.29	18	-0.13	22	1.11	5	0.67	10
25 Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde	25	0.21	19	-0.92	29	-1.10	31	-0.90	30
26 Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig	26	0.49	12	-1.73	34	-1.33	32	0.39	14
27 Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de	27	-0.56	26	-0.45	25	0.56	12	-0.85	27
28 Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien	28	-2.11	35	-0.54	28	-2.37	36	-0.48	22
29 Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal	29	0.31	16	0.16	20	1.35	4	0.84	7
30 Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0.30	17	0.55	11	0.72	9	0.78	8
31 Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenle	31	0.35	15	-1.09	30	1.66	2	-0.25	20
32 Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op m	32	-0.20	24	0.89	7	-1.36	33	-0.87	29
33 Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-0.11	23	-2.13	36	-0.90	28	-0.02	19
34 Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	0.10	20	0.18	19	-0.92	29	-0.61	24
35 Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou z	35	-0.25	25	-1.36	32	0.97	7	-1.38	34
36 Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom z	36	-1.11	31	-1.15	31	-1.02	30	0.32	16

Correlations Between Factor Scores

	1	2	3	4
1	1.0000	0.3002	0.2385	0.4782
2	0.3002	1.0000	0.0862	0.2109
3	0.2385	0.0862	1.0000	0.2263
4	0.4782	0.2109	0.2263	1.0000

Factor Scores -- For Factor 1

No. Statement	No.	Z-SCORES
5 Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	2.135
20 De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukk	20	1.430
9 De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	1.027
16 Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	0.995
15 Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	0.983
22 Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	0.979
6 Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	0.937
8 Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	0.927
4 Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	0.747

23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	0.545
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	0.497
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	0.493
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	0.467
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	0.383
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	0.352
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wi	29	0.306
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0.304
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te l	24	0.293
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	0.207
34	Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	0.095
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	0.031
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-0.012
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-0.114
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	-0.197
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-0.245
27	Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	-0.563
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	-0.564
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	-0.676
21	Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	-0.781
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-1.039

36	Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-1.111
18	Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-1.222
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	-1.515
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-1.657
28	Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-2.108
11	Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-2.329

Factor Scores -- For Factor 2

No.	Statement	No.	Z-SCORES
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	1.774
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	1.581
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	1.277
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	1.235
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	1.101
16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	1.090
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	0.889
21	Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	0.754
23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	0.739
15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	0.636
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0.548
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	0.493

11	Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	0.455
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	0.426
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	0.387
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	0.354
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	0.314
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukk	20	0.210
34	Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	0.177
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wi	29	0.165
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	-0.010
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te l	24	-0.129
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-0.247
6	Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	-0.388
27	Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	-0.449
18	Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-0.468
8	Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	-0.536
28	Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-0.538
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	-0.921
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	-1.093
36	Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-1.155
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-1.358
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-1.464

26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	-1.726
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-1.996
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-2.127

Factor Scores -- For Factor 3

No.	Statement	No.	Z-SCORES
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	1.908
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	1.664
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	1.585
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wi	29	1.345
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te l	24	1.108
23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	1.061
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	0.965
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	0.811
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0.724
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	0.635
18	Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	0.628
27	Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	0.564
16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	0.419
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	0.283
15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	0.147

8 Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	0.143
12 Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	0.023
10 De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	-0.013
4 Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	-0.024
21 Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	-0.071
20 De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukk	20	-0.119
9 De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	-0.128
7 Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	-0.191
13 Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	-0.232
6 Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	-0.250
1 De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	-0.388
17 Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-0.572
33 Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-0.901
34 Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	-0.918
36 Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-1.016
25 Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	-1.102
26 Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	-1.331
32 Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	-1.355
11 Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-1.485
3 Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-1.550
28 Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-2.368

Factor Scores -- For Factor 4

No.	Statement	No.	Z-SCORES
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	2.379
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	2.200
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	1.397
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	1.268
16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	1.002
23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	0.921
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wi	29	0.843
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0.775
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	0.728
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te l	24	0.668
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	0.608
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	0.542
15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	0.485
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	0.394
6	Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	0.365
36	Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	0.318
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	0.052
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukk	20	0.013
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-0.021

31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	-0.247
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-0.328
28	Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-0.484
21	Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	-0.599
34	Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	-0.608
18	Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-0.628
11	Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-0.746
27	Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	-0.848
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	-0.861
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	-0.873
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	-0.896
8	Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	-1.114
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-1.136
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	-1.157
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-1.382
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	-1.440
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	-1.595

Descending Array of Differences Between Factors 1 and 2

No.	Statement	No.	Type 1	Type 2	Difference
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	0.493	-1.726	2.220
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-0.114	-2.127	2.013
8	Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	0.927	-0.536	1.464
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	0.352	-1.093	1.445
6	Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	0.937	-0.388	1.324
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukk	20	1.430	0.210	1.219
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	0.207	-0.921	1.128
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-0.245	-1.358	1.113
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-1.039	-1.996	0.957
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	2.135	1.235	0.900
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	0.979	0.314	0.666
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	1.027	0.387	0.640
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te l	24	0.293	-0.129	0.422
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	0.383	-0.010	0.393
15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	0.983	0.636	0.347
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-0.012	-0.247	0.235
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wi	29	0.306	0.165	0.141
36	Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-1.111	-1.155	0.044
34	Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	0.095	0.177	-0.082

16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	0.995	1.090	-0.095
27	Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	-0.563	-0.449	-0.114
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-1.657	-1.464	-0.193
23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	0.545	0.739	-0.194
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0.304	0.548	-0.244
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	0.031	0.354	-0.324
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	0.747	1.277	-0.530
18	Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-1.222	-0.468	-0.755
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	-0.564	0.493	-1.057
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	-0.197	0.889	-1.086
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	-0.676	0.426	-1.102
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	0.467	1.581	-1.113
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	0.497	1.774	-1.277
21	Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	-0.781	0.754	-1.536
28	Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-2.108	-0.538	-1.570
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	-1.515	1.101	-2.617
11	Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-2.329	0.455	-2.783

Descending Array of Differences Between Factors 1 and 3

No.	Statement	No.	Type 1	Type 3	Difference
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	2.135	0.283	1.852
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	0.493	-1.331	1.825
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukk	20	1.430	-0.119	1.549
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-0.012	-1.550	1.538
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	0.207	-1.102	1.309
6	Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	0.937	-0.250	1.187
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	-0.197	-1.355	1.158
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	1.027	-0.128	1.155
34	Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	0.095	-0.918	1.013
15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	0.983	0.147	0.836
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-0.114	-0.901	0.786
8	Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	0.927	0.143	0.784
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	0.747	-0.024	0.771
16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	0.995	0.419	0.576
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	0.467	-0.013	0.480
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	0.497	0.023	0.474
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	0.031	-0.388	0.418
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	0.979	0.635	0.344
28	Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-2.108	-2.368	0.260

36	Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-1.111	-1.016	-0.095
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	-0.564	-0.191	-0.373
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0.304	0.724	-0.420
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	0.383	0.811	-0.428
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	-0.676	-0.232	-0.443
23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	0.545	1.061	-0.515
21	Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	-0.781	-0.071	-0.710
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te l	24	0.293	1.108	-0.814
11	Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-2.329	-1.485	-0.844
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wi	29	0.306	1.345	-1.040
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-1.657	-0.572	-1.085
27	Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	-0.563	0.564	-1.127
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-0.245	0.965	-1.210
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	0.352	1.664	-1.312
18	Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-1.222	0.628	-1.850
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-1.039	1.908	-2.947
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	-1.515	1.585	-3.101

Descending Array of Differences Between Factors 1 and 4

No.	Statement	No.	Type 1	Type 4	Difference
8	Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	0.927	-1.114	2.042
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	0.467	-1.157	1.624
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	0.031	-1.440	1.471
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukk	20	1.430	0.013	1.416
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-0.245	-1.382	1.136
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	0.207	-0.896	1.103
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	-0.564	-1.595	1.031
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	2.135	1.268	0.867
34	Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	0.095	-0.608	0.703
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	-0.197	-0.873	0.676
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	0.352	-0.247	0.599
6	Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	0.937	0.365	0.571
15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	0.983	0.485	0.498
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	1.027	0.728	0.299
27	Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	-0.563	-0.848	0.285
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	0.747	0.608	0.139
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	0.493	0.394	0.099
16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	0.995	1.002	-0.007
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	0.497	0.542	-0.045

3 Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-0.012	0.052	-0.064
33 Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-0.114	-0.021	-0.094
21 Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	-0.781	-0.599	-0.182
24 Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te l	24	0.293	0.668	-0.375
23 Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	0.545	0.921	-0.376
30 Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0.304	0.775	-0.471
17 Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-1.657	-1.136	-0.521
29 Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wi	29	0.306	0.843	-0.538
18 Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-1.222	-0.628	-0.594
19 Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	-1.515	-0.861	-0.654
2 De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-1.039	-0.328	-0.712
22 Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	0.979	2.379	-1.400
36 Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-1.111	0.318	-1.429
11 Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-2.329	-0.746	-1.583
28 Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-2.108	-0.484	-1.624
14 Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	0.383	2.200	-1.817
13 Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	-0.676	1.397	-2.073

Descending Array of Differences Between Factors 2 and 3

No.	Statement	No.	Type 2	Type 3	Difference
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	0.889	-1.355	2.244
11	Als mantelzorg er vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	0.455	-1.485	1.939
28	Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-0.538	-2.368	1.829
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	1.774	0.023	1.751
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	1.581	-0.013	1.593
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-0.247	-1.550	1.303
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	1.277	-0.024	1.301
34	Ik heb de ervaring om mantelzorg te zijn	34	0.177	-0.918	1.095
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	1.235	0.283	0.952
21	Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	0.754	-0.071	0.826
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	0.354	-0.388	0.742
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	0.493	-0.191	0.684
16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	1.090	0.419	0.671
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	0.426	-0.232	0.658
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	0.387	-0.128	0.515
15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	0.636	0.147	0.489
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorg er zou het gelukk	20	0.210	-0.119	0.330
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	-0.921	-1.102	0.181
6	Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	-0.388	-0.250	-0.138

36	Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-1.155	-1.016	-0.139
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0.548	0.724	-0.176
23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	0.739	1.061	-0.321
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	0.314	0.635	-0.322
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	-1.726	-1.331	-0.395
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	1.101	1.585	-0.484
8	Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	-0.536	0.143	-0.680
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	-0.010	0.811	-0.821
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-1.464	-0.572	-0.892
27	Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	-0.449	0.564	-1.013
18	Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-0.468	0.628	-1.095
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wi	29	0.165	1.345	-1.181
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-2.127	-0.901	-1.226
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te l	24	-0.129	1.108	-1.237
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-1.358	0.965	-2.324
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	-1.093	1.664	-2.757
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-1.996	1.908	-3.904

Descending Array of Differences Between Factors 2 and 4

No.	Statement	No.	Type 2	Type 4	Difference
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	1.581	-1.157	2.738
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	0.493	-1.595	2.088
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	1.101	-0.861	1.963
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	0.354	-1.440	1.794
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	0.889	-0.873	1.762
21	Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	0.754	-0.599	1.353
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	1.774	0.542	1.232
11	Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	0.455	-0.746	1.200
34	Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	0.177	-0.608	0.785
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	1.277	0.608	0.669
8	Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	-0.536	-1.114	0.578
27	Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	-0.449	-0.848	0.399
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukk	20	0.210	0.013	0.197
18	Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-0.468	-0.628	0.161
15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	0.636	0.485	0.151
16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	1.090	1.002	0.088
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-1.358	-1.382	0.023
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	-0.921	-0.896	-0.025

5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	1.235	1.268	-0.033
28	Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-0.538	-0.484	-0.054
23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	0.739	0.921	-0.182
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0.548	0.775	-0.227
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-0.247	0.052	-0.299
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-1.464	-1.136	-0.328
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	0.387	0.728	-0.341
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wi	29	0.165	0.843	-0.679
6	Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	-0.388	0.365	-0.753
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te l	24	-0.129	0.668	-0.797
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	-1.093	-0.247	-0.846
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	0.426	1.397	-0.971
36	Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-1.155	0.318	-1.473
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-1.996	-0.328	-1.669
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	0.314	2.379	-2.066
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-2.127	-0.021	-2.106
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	-1.726	0.394	-2.121
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	-0.010	2.200	-2.210

Descending Array of Differences Between Factors 3 and 4

No.	Statement	No.	Type 3	Type 4	Difference
19	Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaal	19	1.585	-0.861	2.447
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, zou	35	0.965	-1.382	2.347
2	De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	1.908	-0.328	2.235
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	1.664	-0.247	1.911
27	Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatschappij	27	0.564	-0.848	1.412
7	Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	-0.191	-1.595	1.404
8	Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	0.143	-1.114	1.258
18	Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeeld	18	0.628	-0.628	1.256
10	De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zijn	10	-0.013	-1.157	1.144
1	De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij een	1	-0.388	-1.440	1.052
17	Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-0.572	-1.136	0.564
21	Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er niet	21	-0.071	-0.599	0.528
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wij	29	1.345	0.843	0.502
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te laten	24	1.108	0.668	0.439
23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mijn omgeving	23	1.061	0.921	0.139
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0.724	0.775	-0.051
20	De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het geluk van de	20	-0.119	0.013	-0.133
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	-1.102	-0.896	-0.206
34	Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	-0.918	-0.608	-0.310

15	Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	0.147	0.485	-0.337
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	-1.355	-0.873	-0.482
12	Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	0.023	0.542	-0.519
16	Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	0.419	1.002	-0.583
6	Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	-0.250	0.365	-0.616
4	Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	-0.024	0.608	-0.632
11	Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-1.485	-0.746	-0.739
9	De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	-0.128	0.728	-0.856
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-0.901	-0.021	-0.880
5	Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	0.283	1.268	-0.985
36	Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-1.016	0.318	-1.334
14	Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	0.811	2.200	-1.389
3	Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-1.550	0.052	-1.602
13	Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	-0.232	1.397	-1.629
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	-1.331	0.394	-1.725
22	Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	0.635	2.379	-1.744
28	Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-2.368	-0.484	-1.884

Factor Q-Sort Values for Each Statement

No. Statement	Factor Arrays				
	No.	1	2	3	4
1 De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	0	0	-1	-4

2 De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-2	-4	5	0
3 Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-1	-1	-4	0
4 Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	2	4	0	1
5 Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	5	3	1	3
6 Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	2	-1	-1	1
7 Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	-2	1	-1	-5
8 Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	2	-2	0	-3
9 De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	4	1	-1	2
10 De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	1	4	0	-3
11 Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-5	1	-4	-1
12 Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	1	5	0	1
13 Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	-2	1	-1	4
14 Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	1	0	2	4
15 Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	3	2	1	1
16 Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	3	3	1	3
17 Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-4	-3	-2	-3
18 Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-3	-1	1	-1
19 Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	-3	3	4	-2
20 De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukk	20	4	0	0	0
21 Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	-2	2	0	-1
22 Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	3	0	2	5

23	Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	2	2	3	3
24	Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te l	24	0	-1	3	2
25	Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	0	-2	-3	-2
26	Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	1	-4	-3	1
27	Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	-1	-1	1	-2
28	Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-4	-2	-5	-1
29	Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wi	29	0	0	3	2
30	Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0	1	2	2
31	Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	1	-2	4	0
32	Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	-1	2	-3	-2
33	Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-1	-5	-2	0
34	Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	0	0	-2	-1
35	Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-1	-3	2	-4
36	Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-3	-3	-2	0

Variance = 5.833 St. Dev. = 2.415

Factor Q-Sort Values for Statements sorted by Consensus vs. Disagreement (Variance across Factor Z-Scores)

No. Statement	Factor Arrays				
	No.	1	2	3	4
30 Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0	1	2	2
23 Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	2	2	3	3
16 Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	3	3	1	3
15 Door de dagelijkse zorg kan ik een (nog) betere relatie uitb	15	3	2	1	1
17 Medelijden en empathie zouden een rol moeten spelen, ja vind	17	-4	-3	-2	-3
9 De gezondheidstoestand van mijn naaste vooruit helpen is mij	9	4	1	-1	2
24 Het is mijn overtuiging/ingesteldheid om niemand achter te l	24	0	-1	3	2
4 Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	2	4	0	1
34 Ik heb de ervaring om mantelzorger te zijn	34	0	0	-2	-1
29 Het hoort gewoon zo, is het dan niet meer dan normaal dat wi	29	0	0	3	2
25 Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	0	-2	-3	-2
6 Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	2	-1	-1	1
27 Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	-1	-1	1	-2
21 Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	-2	2	0	-1
36 Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-3	-3	-2	0
20 De eerste bekommernis van iedere mantelzorger zou het gelukk	20	4	0	0	0
12 Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	1	5	0	1
3 Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-1	-1	-4	0

5 Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	5	3	1	3
18 Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-3	-1	1	-1
1 De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	0	0	-1	-4
7 Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	-2	1	-1	-5
8 Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	2	-2	0	-3
13 Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	-2	1	-1	4
22 Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	3	0	2	5
14 Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	1	0	2	4
32 Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	-1	2	-3	-2
33 Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-1	-5	-2	0
28 Ik denk soms: wat zouden de mensen niet denken indien ik dit	28	-4	-2	-5	-1
35 Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-1	-3	2	-4
10 De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	1	4	0	-3
26 Ik zou het niet vertrouwen wanneer ik de zorg volledig uit h	26	1	-4	-3	1
31 Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	1	-2	4	0
11 Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-5	1	-4	-1
19 Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	-3	3	4	-2
2 De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-2	-4	5	0

Factor Characteristics

	Factors			
	1	2	3	4
No. of Defining Variables	7	6	4	9
Average Rel. Coef.	0.800	0.800	0.800	0.800
Composite Reliability	0.966	0.960	0.941	0.973
S.E. of Factor Z-Scores	0.186	0.200	0.243	0.164

Standard Errors for Differences in Factor Z-Scores

(Diagonal Entries Are S.E. Within Factors)

Factors	1	2	3	4
1	0.263	0.273	0.305	0.248
2	0.273	0.283	0.314	0.259
3	0.305	0.314	0.343	0.293
4	0.248	0.259	0.293	0.232

Distinguishing Statements for Factor 1

($P < .05$; Asterisk (*) Indicates Significance at $P < .01$)

Both the Factor Q-Sort Value (Q-SV) and the Z-Score (Z-SCR) are Shown.

No. Statement	Factors								
	1	2	3	4	1	2	3	4	
No. Statement	No.	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR
5 Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	5	2.14*	3	1.24	1	0.28	3	1.27
20 De eerste becommernis van iedere mantelzorger zou het gelukk	20	4	1.43*	0	0.21	0	-0.12	0	0.01
6 Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	2	0.94	-1	-0.39	-1	-0.25	1	0.37
8 Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	2	0.93	-2	-0.54	0	0.14	-3	-1.11
31 Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	1	0.35	-2	-1.09	4	1.66	0	-0.25
25 Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen hetzelfde zouden	25	0	0.21*	-2	-0.92	-3	-1.10	-2	-0.90
32 Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	-1	-0.20*	2	0.89	-3	-1.36	-2	-0.87
35 Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-1	-0.25*	-3	-1.36	2	0.97	-4	-1.38
2 De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-2	-1.04*	-4	-2.00	5	1.91	0	-0.33
18 Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-3	-1.22	-1	-0.47	1	0.63	-1	-0.63
19 Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	-3	-1.52*	3	1.10	4	1.59	-2	-0.86
11 Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-5	-2.33*	1	0.45	-4	-1.48	-1	-0.75

Distinguishing Statements for Factor 2

($P < .05$; Asterisk (*) Indicates Significance at $P < .01$)

Both the Factor Q-Sort Value (Q-SV) and the Z-Score (Z-SCR) are Shown.

No. Statement	Factors										
	No.	1	2	3	4	No.	1	2	3	4	
12 Ik denk dat mantelzorgers veel voldoening halen uit wat ze k	12	1	0.50	5	1.77*	0	0.02	1	0.54		
10 De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	1	0.47	4	1.58*	0	-0.01	-3	-1.16		
32 Ik heb de capaciteiten en/of kennis om deze taken op mij te	32	-1	-0.20	2	0.89*	-3	-1.36	-2	-0.87		
21 Mantelzorg is eigenlijk een gewoonte geworden, ik denk er ni	21	-2	-0.78	2	0.75*	0	-0.07	-1	-0.60		
7 Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	-2	-0.56	1	0.49	-1	-0.19	-5	-1.59		
11 Als mantelzorg vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-5	-2.33	1	0.45*	-4	-1.48	-1	-0.75		
13 Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	-2	-0.68	1	0.43	-1	-0.23	4	1.40		
8 Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	2	0.93	-2	-0.54	0	0.14	-3	-1.11		
31 Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	1	0.35	-2	-1.09*	4	1.66	0	-0.25		
2 De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-2	-1.04	-4	-2.00*	5	1.91	0	-0.33		
33 Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-1	-0.11	-5	-2.13*	-2	-0.90	0	-0.02		

Distinguishing Statements for Factor 3

($P < .05$; Asterisk (*) Indicates Significance at $P < .01$)

Both the Factor Q-Sort Value (Q-SV) and the Z-Score (Z-SCR) are Shown.

No. Statement	Factors								
	1		2		3		4		
No. Statement	No.	Q-SV	Z-SCR	No.	Q-SV	Z-SCR	No.	Q-SV	Z-SCR
2 De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-2	-1.04	-4	-2.00	5	1.91*	0	-0.33
31 Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	1	0.35	-2	-1.09	4	1.66*	0	-0.25
35 Wanneer de zorgsituaties van naasten eenvoudiger zou zijn, z	35	-1	-0.25	-3	-1.36	2	0.97*	-4	-1.38
18 Je zou er ook wel de feeling voor moeten hebben, bijvoorbeel	18	-3	-1.22	-1	-0.47	1	0.63*	-1	-0.63
27 Ik wil maatschappelijk bezig zijn en bijdragen aan de maatsc	27	-1	-0.56	-1	-0.45	1	0.56*	-2	-0.85
5 Ik zorg voor mijn naaste omdat de relatie die ik met hem/haa	5	5	2.14	3	1.24	1	0.28*	3	1.27
8 Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	2	0.93	-2	-0.54	0	0.14	-3	-1.11
4 Ik voel mij gelukkiger wanneer ik iets kan doen voor mijn na	4	2	0.75	4	1.28	0	-0.02	1	0.61
33 Ik heb tijd en ben beschikbaar als mantelzorger	33	-1	-0.11	-5	-2.13	-2	-0.90	0	-0.02
11 Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-5	-2.33	1	0.45	-4	-1.48	-1	-0.75
3 Door de zorg voor anderen krijgt mijn leven zin	3	-1	-0.01	-1	-0.25	-4	-1.55*	0	0.05

Distinguishing Statements for Factor 4

($P < .05$; Asterisk (*) Indicates Significance at $P < .01$)

Both the Factor Q-Sort Value (Q-SV) and the Z-Score (Z-SCR) are Shown.

No. Statement	Factors								
	No.	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR
22 Het is mijn verantwoordelijkheid om voor mijn naaste te zorg	22	3	0.98	0	0.31	2	0.64	5	2.38*
14 Hij of zij zou dit voor mij ook gedaan hebben	14	1	0.38	0	-0.01	2	0.81	4	2.20*
13 Wanneer ik niet voor mijn naaste zou zorgen, zou ik mij daar	13	-2	-0.68	1	0.43	-1	-0.23	4	1.40*
6 Het is gewoon leuk om nog zoveel tijd te kunnen doorbrengen	6	2	0.94	-1	-0.39	-1	-0.25	1	0.37
36 Ik denk soms: ik kan voor mijn naaste zorgen, waarom zou iem	36	-3	-1.11	-3	-1.15	-2	-1.02	0	0.32*
31 Wanneer je mantelzorg belangrijk vindt voor de samenleving,	31	1	0.35	-2	-1.09	4	1.66	0	-0.25
2 De hoge kosten verbonden aan professionele gezondheidszorg	2	-2	-1.04	-4	-2.00	5	1.91	0	-0.33*
11 Als mantelzorger vind ik het opwekken van waardering, lof, s	11	-5	-2.33	1	0.45	-4	-1.48	-1	-0.75
19 Je zou daar niet flauw over moeten doen: zorg kost nu eenmaa	19	-3	-1.52	3	1.10	4	1.59	-2	-0.86*
8 Door de zorg voor anderen leer ik enorm veel bij	8	2	0.93	-2	-0.54	0	0.14	-3	-1.11
10 De complimenten en schouderklopjes voor mijn inspanningen zi	10	1	0.47	4	1.58	0	-0.01	-3	-1.16*
1 De inspanningen voor mijn naaste lonen wel en leveren mij ei	1	0	0.03	0	0.35	-1	-0.39	-4	-1.44*
7 Ik heb interesse voor alles wat met zorg te maken heeft	7	-2	-0.56	1	0.49	-1	-0.19	-5	-1.59*

Consensus Statements -- Those That Do Not Distinguish Between ANY Pair of Factors.

All Listed Statements are Non-Significant at $P > .01$, and Those Flagged With an * are also Non-Significant at $P > .05$.

No. Statement	Factors								
	No.	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR
16 Ik wil mijn naaste de kans geven om zo lang mogelijk zelf zi	16	3	1.00	3	1.09	1	0.42	3	1.00
23* Voor mij is het evident dat ik zorg draag voor iemand uit mi	23	2	0.55	2	0.74	3	1.06	3	0.92
30* Mantelzorg zou vanzelfsprekend moeten zijn	30	0	0.30	1	0.55	2	0.72	2	0.78

4.2. BIN

PQMethod2.33

Thesisbinresultaten

Path and Project Name: C:\Users\lara\Documents\thesis\pqmethod\thesisbi

Apr 05 13

Correlation Matrix Between Sorts

SORTS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1 nr 1	100	30	24	17	45	23	59	50	18	31	60	18	34	44	39	69	57	48	28	47	58	40	64	33	58	74	15	30	40	31
2 nr 2	30	100	16	13	20	29	10	11	-8	18	18	-7	0	20	-8	10	-3	7	25	26	21	1	9	-13	0	36	10	19	25	-15
3 nr 3	24	16	100	33	9	3	8	14	-5	35	30	30	20	5	4	20	14	32	24	54	20	25	32	8	25	22	20	25	31	27
4 nr 4	17	13	33	100	18	30	15	34	-14	43	7	15	16	7	28	22	11	49	-10	45	26	26	-15	0	22	12	-11	-8	17	19
5 nr 5	45	20	9	18	100	2	52	29	50	39	38	16	39	30	34	60	42	46	7	17	53	30	51	38	55	45	10	28	43	42
6 nr 6	23	29	3	30	2	100	21	21	-24	21	15	29	-1	13	9	24	-2	26	13	23	12	10	9	-15	6	29	9	15	23	15

7 nr 7 59 10 8 15 52 21 100 62 29 54 58 4 50 49 55 59 61 53 24 11 72 54 38 49 54 58 -6 0 46 60
 8 nr 8 50 11 14 34 29 21 62 100 18 46 39 12 46 41 48 54 34 33 10 26 62 22 15 30 51 43 -5 -1 27 37
 9 nr 9 18 -8 -5 -14 50 -24 29 18 100 20 45 -9 37 41 31 28 25 42 -2 6 22 40 35 47 34 27 29 26 24 11
 10 nr 10 31 18 35 43 39 21 54 46 20 100 39 15 48 18 34 30 53 44 18 33 60 62 18 54 35 47 -6 -4 39 48
 11 nr 11 60 18 30 7 38 15 58 39 45 39 100 2 48 55 37 52 42 48 30 47 47 43 49 34 54 60 10 14 46 25
 12 nr 12 18 -7 30 15 16 29 4 12 -9 15 2 100 -2 -13 15 34 6 17 2 28 7 12 15 -18 19 5 18 15 8 44
 13 nr 13 34 0 20 16 39 -1 50 46 37 48 48 -2 100 51 44 26 35 33 18 3 47 49 30 45 63 50 -8 2 54 34
 14 nr 14 44 20 5 7 30 13 49 41 41 18 55 -13 51 100 48 50 27 47 23 18 40 19 36 32 56 59 6 15 38 3
 15 nr 15 39 -8 4 28 34 9 55 48 31 34 37 15 44 48 100 50 47 34 0 1 43 33 30 36 44 33 -4 -8 21 55
 16 nr 16 69 10 20 22 60 24 59 54 28 30 52 34 26 50 50 100 40 67 16 50 61 29 55 41 60 70 41 44 43 46
 17 nr 17 57 -3 14 11 42 -2 61 34 25 53 42 6 35 27 47 40 100 34 14 11 64 48 39 44 36 50 1 -2 23 42
 18 nr 18 48 7 32 49 46 26 53 33 42 44 48 17 33 47 34 67 34 100 9 50 49 57 39 41 45 57 34 37 54 40
 19 nr 19 28 25 24 -10 7 13 24 10 -2 18 30 2 18 23 0 16 14 9 100 19 14 11 38 17 28 39 30 46 24 -9
 20 nr 20 47 26 54 45 17 23 11 26 6 33 47 28 3 18 1 50 11 50 19 100 26 20 21 5 34 41 37 28 25 10
 21 nr 21 58 21 20 26 53 12 72 62 22 60 47 7 47 40 43 61 64 49 14 26 100 52 45 52 50 72 8 5 52 51
 22 nr 22 40 1 25 26 30 10 54 22 40 62 43 12 49 19 33 29 48 57 11 20 52 100 36 42 35 45 7 7 51 46
 23 nr 23 64 9 32 -15 51 9 38 15 35 18 49 15 30 36 30 55 39 39 38 21 45 36 100 44 44 64 28 52 51 41
 24 nr 24 33 -13 8 0 38 -15 49 30 47 54 34 -18 45 32 36 41 44 41 17 5 52 42 44 100 44 52 25 29 40 44
 25 nr 25 58 0 25 22 55 6 54 51 34 35 54 19 63 56 44 60 36 45 28 34 50 35 44 44 100 56 10 29 47 34
 26 nr 26 74 36 22 12 45 29 58 43 27 47 60 5 50 59 33 70 50 57 39 41 72 45 64 52 56 100 36 42 56 28
 27 nr 27 15 10 20 -11 10 9 -6 -5 29 -6 10 18 -8 6 -4 41 1 34 30 37 8 7 28 25 10 36 100 79 17 -3

28 nr 28 30 19 25 -8 28 15 0 -1 26 -4 14 15 2 15 -8 44 -2 37 46 28 5 7 52 29 29 42 79 100 23 -5
 29 nr 29 40 25 31 17 43 23 46 27 24 39 46 8 54 38 21 43 23 54 24 25 52 51 51 40 47 56 17 23 100 39
 30 nr 30 31 -15 27 19 42 15 60 37 11 48 25 44 34 3 55 46 42 40 -9 10 51 46 41 44 34 28 -3 -5 39 100

Unrotated Factor Matrix

	Factors						
	1	2	3	4	5	6	7
SORTS							
1 nr 1	0.7607	-0.1010	0.0075	0.0031	0.0547	0.0036	0.1831
2 nr 2	0.2003	-0.3121	0.0609	0.0431	0.4619	0.2239	0.1439
3 nr 3	0.3798	-0.3085	-0.1548	0.0495	0.0449	0.0026	-0.3758
4 nr 4	0.2915	-0.0215	-0.5893	0.1687	0.2021	0.0387	0.0436
5 nr 5	0.6296	0.1049	0.0945	0.0122	-0.1853	0.0246	0.0527
6 nr 6	0.2411	-0.3379	-0.2543	0.0774	0.1864	0.0330	0.0549
7 nr 7	0.7440	0.4025	-0.0834	0.0888	0.0627	0.0045	0.0989
8 nr 8	0.5776	0.2094	-0.1999	0.0415	0.2704	0.0690	0.1504
9 nr 9	0.3908	0.3177	0.4011	0.1413	-0.3528	0.1027	0.1823
10 nr 10	0.6309	0.2147	-0.3153	0.0707	0.0903	0.0086	-0.1940
11 nr 11	0.6973	0.0481	0.1285	0.0111	0.1823	0.0317	0.0652
12 nr 12	0.2099	-0.2259	-0.3963	0.0927	-0.2266	0.0384	-0.1333
13 nr 13	0.5776	0.4149	0.1776	0.1099	0.2341	0.0517	-0.2923

14 nr 14	0.5572	0.0969	0.2928	0.0504	0.2390	0.0538	0.3087
15 nr 15	0.5282	0.4015	-0.1339	0.0933	-0.0872	0.0044	0.1373
16 nr 16	0.8069	-0.1324	-0.0116	0.0059	-0.1911	0.0264	0.3449
17 nr 17	0.5670	0.3370	-0.0691	0.0622	-0.0344	0.0003	0.0281
18 nr 18	0.7530	-0.1081	-0.1174	0.0088	-0.1375	0.0127	0.1205
19 nr 19	0.3167	-0.2382	0.3003	0.0697	0.2050	0.0397	-0.2108
20 nr 20	0.4824	-0.5020	-0.2026	0.1338	0.1572	0.0238	0.0806
21 nr 21	0.7659	0.2216	-0.1053	0.0314	0.0626	0.0045	0.0721
22 nr 22	0.6059	0.1719	-0.1091	0.0214	-0.0382	0.0004	-0.1941
23 nr 23	0.6458	-0.1045	0.3387	0.0621	-0.2114	0.0329	-0.1286
24 nr 24	0.5582	0.3321	0.2091	0.0832	-0.1893	0.0258	-0.1190
25 nr 25	0.7245	0.1130	0.1380	0.0185	0.0689	0.0053	-0.0404
26 nr 26	0.8452	-0.1230	0.2217	0.0307	0.1390	0.0189	0.0982
27 nr 27	0.2728	-0.5156	0.2173	0.1495	-0.4020	0.1391	0.0346
28 nr 28	0.3663	-0.5925	0.4558	0.2950	-0.3409	0.0957	-0.0561
29 nr 29	0.6553	-0.0205	0.1036	0.0060	0.0675	0.0051	-0.2132
30 nr 30	0.5328	0.2192	-0.4279	0.1130	-0.3576	0.1059	-0.2679

Eigenvalues	9.9102	2.4220	1.9130	0.2680	1.3857	0.1217	0.9198
% expl.Var.	33	8	6	1	5	0	3

Cumulative Communalities Matrix

Factors 1 Thru

1 2 3 4 5 6 7

SORTS

1 nr 1	0.5787	0.5889	0.5890	0.5890	0.5920	0.5920	0.6255
2 nr 2	0.0401	0.1375	0.1413	0.1431	0.3565	0.4066	0.4273
3 nr 3	0.1442	0.2394	0.2634	0.2658	0.2678	0.2678	0.4091
4 nr 4	0.0850	0.0855	0.4327	0.4612	0.5020	0.5035	0.5054
5 nr 5	0.3964	0.4074	0.4164	0.4165	0.4508	0.4514	0.4542
6 nr 6	0.0581	0.1723	0.2370	0.2430	0.2777	0.2788	0.2818
7 nr 7	0.5536	0.7156	0.7225	0.7304	0.7344	0.7344	0.7442
8 nr 8	0.3336	0.3775	0.4174	0.4192	0.4923	0.4970	0.5197
9 nr 9	0.1527	0.2537	0.4146	0.4346	0.5590	0.5696	0.6028
10 nr 10	0.3980	0.4441	0.5436	0.5486	0.5567	0.5568	0.5944
11 nr 11	0.4862	0.4885	0.5050	0.5052	0.5384	0.5394	0.5437
12 nr 12	0.0441	0.0951	0.2521	0.2607	0.3121	0.3136	0.3314
13 nr 13	0.3336	0.5058	0.5374	0.5494	0.6043	0.6069	0.6924
14 nr 14	0.3105	0.3199	0.4056	0.4082	0.4653	0.4682	0.5635
15 nr 15	0.2789	0.4401	0.4581	0.4668	0.4744	0.4744	0.4932
16 nr 16	0.6511	0.6686	0.6688	0.6688	0.7053	0.7060	0.8250
17 nr 17	0.3214	0.4350	0.4397	0.4436	0.4448	0.4448	0.4456

18 nr 18	0.5671	0.5787	0.5925	0.5926	0.6115	0.6117	0.6262
19 nr 19	0.1003	0.1570	0.2472	0.2521	0.2941	0.2957	0.3401
20 nr 20	0.2327	0.4847	0.5258	0.5437	0.5684	0.5690	0.5755
21 nr 21	0.5866	0.6357	0.6468	0.6478	0.6517	0.6517	0.6569
22 nr 22	0.3672	0.3967	0.4086	0.4091	0.4105	0.4105	0.4482
23 nr 23	0.4170	0.4279	0.5426	0.5465	0.5912	0.5923	0.6088
24 nr 24	0.3116	0.4219	0.4656	0.4725	0.5083	0.5090	0.5232
25 nr 25	0.5249	0.5376	0.5567	0.5570	0.5618	0.5618	0.5634
26 nr 26	0.7144	0.7295	0.7787	0.7796	0.7990	0.7993	0.8090
27 nr 27	0.0744	0.3403	0.3875	0.4099	0.5715	0.5908	0.5920
28 nr 28	0.1342	0.4852	0.6930	0.7800	0.8962	0.9054	0.9086
29 nr 29	0.4294	0.4298	0.4406	0.4406	0.4451	0.4452	0.4906
30 nr 30	0.2839	0.3319	0.5150	0.5278	0.6557	0.6669	0.7386

cum% expl.Var. 33 41 47 48 53 53 56

Factor Matrix with an X Indicating a Defining Sort

Loadings

QSORT	1	2	3
1 nr 1	0.5820X	0.4151	0.2793
2 nr 2	0.0023	0.3515X	0.1330
3 nr 3	0.1391	0.3204	0.3760X

4 nr 4	0.1902	-0.1494	0.6117X
5 nr 5	0.5904X	0.2471	0.0821
6 nr 6	0.0000	0.2314	0.4283X
7 nr 7	0.8351X	-0.0130	0.1579
8 nr 8	0.5827X	-0.0007	0.2791
9 nr 9	0.5281X	0.1361	-0.3423
10 nr 10	0.6220X	-0.0388	0.3939
11 nr 11	0.6186X	0.3363	0.0966
12 nr 12	0.0247	0.0633	0.4975X
13 nr 13	0.7213X	0.0346	-0.1263
14 nr 14	0.5396X	0.3201	-0.1096
15 nr 15	0.6504X	-0.1328	0.1319
16 nr 16	0.6022X	0.4493	0.3228
17 nr 17	0.6524X	-0.0352	0.1134
18 nr 18	0.5628X	0.3546	0.3873
19 nr 19	0.1568	0.4674X	-0.0646
20 nr 20	0.1164	0.4861	0.5253X
21 nr 21	0.7536X	0.1205	0.2537
22 nr 22	0.5925X	0.0851	0.2243
23 nr 23	0.5075	0.5322X	-0.0427
24 nr 24	0.6622X	0.1034	-0.1278

25 nr 25	0.6772X	0.3047	0.0721
26 nr 26	0.6559X	0.5757	0.1302
27 nr 27	-0.0366	0.6133X	0.1000
28 nr 28	0.0169	0.8310X	-0.0460
29 nr 29	0.5444X	0.3565	0.1309
30 nr 30	0.5344X	-0.1416	0.4576

% expl.Var. 28 12 8

Free Distribution Data Results

QSORT	MEAN	ST.DEV.
1 nr 1	0.000	2.449
2 nr 2	0.000	2.449
3 nr 3	0.000	2.449
4 nr 4	0.000	2.449
5 nr 5	0.000	2.449
6 nr 6	0.000	2.449
7 nr 7	0.000	2.449
8 nr 8	0.000	2.449
9 nr 9	0.000	2.449
10 nr 10	0.000	2.449

11 nr 11	0.000	2.449
12 nr 12	0.000	2.449
13 nr 13	0.000	2.449
14 nr 14	0.000	2.449
15 nr 15	0.000	2.449
16 nr 16	0.000	2.449
17 nr 17	0.000	2.449
18 nr 18	0.000	2.449
19 nr 19	0.000	2.449
20 nr 20	0.000	2.449
21 nr 21	0.000	2.449
22 nr 22	0.000	2.449
23 nr 23	0.000	2.449
24 nr 24	0.000	2.449
25 nr 25	0.000	2.449
26 nr 26	0.000	2.449
27 nr 27	0.000	2.449
28 nr 28	0.000	2.449
29 nr 29	0.000	2.449
30 nr 30	0.000	2.449

Factor Scores with Corresponding Ranks

No.	Statement	Factors					
		1	2	3	4	5	6
1	mens die overvoldend tijd beschikken, hebben geen reden om	-0.72	26	-1.61	34	0.57	11
2	hethoort gewoon zo, iedereen moet zijn steentje bijdragen om de	0.44	15	-0.25	23	0.15	19
3	ik heb mijn aangesloten bij de binom wille van de sociale controle	1.35	3	-0.75	28	-0.37	24
4	eris reeds ingebroken bij mijn thuis	-1.93	36	1.44	3	-2.11	36
5	ik heb mijn aangesloten bij de binom de gemeenschap tengerode teko	0.73	9	-0.46	25	0.45	15
6	heel wat mensen uit mijn wijk doen hetzelfde	-0.67	25	0.53	11	-0.67	28
7	die velen inbrekers worden afgeschrikt door de bin, ook dit is ee	0.75	7	0.39	13	0.79	10
8	de waardering van anderen voor mijn inspanning doen mij norm	0.26	17	-0.85	29	-1.34	32
9	ik leer er door bij	0.59	12	1.24	4	-0.78	29
10	wat ook meespeelt, is het feit dat ik weinig vertrouwen heb in de	-0.98	28	0.30	16	-1.89	34
11	ik ben lid om dat er verscheiden keren in mijn buurt is ingebroke	-1.02	29	1.49	2	1.42	2
12	ik beschik over heel wat vrije tijd het kost mij geen moeite om mij	0.02	21	-1.04	30	-1.97	35
13	de wijk agenten lokale politiedienst doen momenteel gewoon t	-1.13	31	-0.01	18	0.02	20
14	ik zie veel verdachten mensen in mijn wijk rondlopen ik vertrouw d	-1.50	34	1.16	5	-0.28	23
15	het is de verantwoordelijkheid van mijn bureau om de buurt zo veil	-0.90	27	-1.30	32	1.18	4
16	het spreekt voor zich dat je aansluit gezien veel mensen uit de	-0.35	22	0.30	17	0.90	7
17	wanneer je bij naniet thuis bent heeft het weinig zin om je lid tem	-1.33	32	-1.20	31	-0.49	27

18 lidwordenomtoekomstigeinbrakentevermijdenbijmijthuisli	18	0.69	11	1.79	1	1.08	5
19 ikweetdatmijninspanningennietvoornietszijn	19	0.21	20	-0.31	24	1.26	3
20 ikdenkdatmensenzichmoetenaansluitenbijdebinomdeveiligh	20	1.27	4	1.09	8	-0.14	22
21 jekuntookhetveiligheidsbeleidindewijkmeehelpensturendo	21	0.57	13	-0.22	22	-1.06	30
22 doormijnactieszetikookanderenaanomzichaantesluiten	22	-0.38	24	-0.03	19	1.88	1
23 alsjejeveiligerwilvoelenmoetjejaansluitenbijdebin	23	0.69	10	-0.17	21	-0.14	21
24 ikhebbelangbijeenveiligerebuurtwateenvoorwaardeisomlid	24	1.01	6	1.10	7	0.79	9
25 mensendiedenkendatdebuurtveiligerwordtdoordebinhebbeng	25	0.23	19	-0.46	26	0.24	17
26 wanneerikmijnietzouaansluitenzalikmijdaarlaterschuldig	26	-1.43	33	-2.12	36	-0.38	25
27 ikwilgewoonmijnsteentjebijdragenbijhetveiligermakenvan	27	1.35	2	0.82	9	0.86	8
28 ikbenbangvoordereactiesvanmijnbuurtgenotenwanneerikzou	28	-1.55	35	-1.79	35	-1.44	33
29 onzebuurtwerkingwerptookduidelijkzijnvruchtenaf	29	-0.36	23	0.50	12	0.21	18
30 hetkostmijweinigmoeiteommijaantesluiten	30	0.74	8	0.70	10	-0.46	26
31 jemoetveelthuiszijnandersheefthetlidzijngeennut	31	-1.09	30	-1.35	33	-1.10	31
32 ikbenlidomdatdebuurtveiligheideropvooruitgaat	32	0.24	18	0.38	14	0.28	16
33 hetisookgemakkelijkomlidtewordenwatookeenbelangrijkero	33	0.35	16	-0.14	20	0.57	12
34 ikbengwooneensociaaliemandenikhoudgraageenoogjeinhetz	34	1.25	5	-0.62	27	0.55	13
35 lidmaatschapiseenmethodeomhetveiligheidsbeleidmeetestu	35	0.55	14	0.33	15	0.50	14
36 degoedesaanwerkingtussendepolitiediensteenbiniscrucia	36	2.05	1	1.13	6	0.96	6

Correlations Between Factor Scores

	1	2	3
1	1.0000	0.2943	0.3435
2	0.2943	1.0000	0.2125
3	0.3435	0.2125	1.0000

Factor Scores -- For Factor 1

No.	Statement	No.	Z-SCORES
36	de goe desamenwerking tussende politiedienste en biniscruciaal	36	2.046
27	ik wil gewoon mijn steentje bijdragen bij het veilig maken van de wijk	27	1.349
3	ik heb mijn aansloten bij de binom wil van de sociale controle diemij	3	1.346
20	ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de binom de veiligheid ind	20	1.268
34	ik ben gewoon een sociaal iemand en ik houd graag een oogje in het zeil voo	34	1.248
24	ik heb belang bij een veiligere buurt wateen voorwaarde is om lid te zijn	24	1.015
7	die v en inbrekers worden afgeschrikt door de bin, ook dit is een reden	7	0.754
30	het kost mij weinig moeite om mijn aansluiten	30	0.738
5	ik heb mijn aansloten bij de binom de gemeenschap te goed te komen	5	0.731
23	als je veiliger wil voelen moet je aansluiten bij de bin	23	0.695
18	lid worden om toekomstige inbraken te vermijden bij mijn thuis lijkt mij	18	0.691
9	ik leer erdoor bij	9	0.593
21	je kunt ook het veiligheidsbeleid indewijk mee helpen sturendoor lidt	21	0.569

35	lidmaatschapiseenmethodeomhetveiligheidsbeleidmeetesturenall	35	0.551
2	hethoortgewoonzo,iedereenmoetzijnsteentjebijdragenomdeburrtz	2	0.441
33	hetisookgemakkelijkomlidtewordenwatookeenbelangrijkerolspeel	33	0.355
8	dewaarderingvananderenvoormijnninspanningendoenmijenormdeugd	8	0.265
32	ikbenlidomdatdebuurtveiligheideropvooruitgaat	32	0.240
25	mensendiedenkendatdebuurtveiligerwordtdoordebinhebbengeenred	25	0.232
19	ikweetdatmijnninspanningennietvoornietszijn	19	0.208
12	ikbeschikoverheelwatvrijetijdhetkostmijgeenmoeiteommijaantel	12	0.016
16	hetspreektvoorzichtdatjejaansluitgezienveelmensenuitdewijkli	16	-0.350
29	onzebuurtwerkingwerptookduidelijkzijnvruchtenaf	29	-0.361
22	doormijnactieszetikookanderenaanomzichaantesluiten	22	-0.382
6	heelwatmensenuitmijnwijkdoenhetzelfde	6	-0.670
1	mensendieovervoldoendetijdbeschikken,hebbengeenredenomzichni	1	-0.718
15	hetisdeverantwoordelijkheidvanmijnburenomdebuurtzoveiligmoge	15	-0.899
10	watookmeespeelt,ishetfeitdatikweinigvertrouwenhebindelokalep	10	-0.981
11	ikbenlidomdaterverscheidenekereninmijnbuurtisingebrokenenikv	11	-1.015
31	jemoetveelthuiszijnandersheefthetlidzijngennut	31	-1.093
13	dewijkagentenlokalepolitiedienstendoenmomenteelgewoonteweini	13	-1.131
17	wanneerjebijnanietthuisbentheefthetweinigzinomjelidtemaken	17	-1.335
26	wanneerikmijnietzouaansluitenzalikmijdaarlaterschuldigovervo	26	-1.434
14	ikzieveelverdachtenseninmijnwijkronlopenikvertrouwditniet	14	-1.501

28 ikbenbangvoordereactiesvanmijnbuurtgenotenwanneerikzoubeslis	28	-1.551
4 erisreedsingebrokenbijmijthuis	4	-1.930

Factor Scores -- For Factor 2

No. Statement	No.	Z-SCORES
18 lidwordenomtoekomstigeinbrakentevermijdenbijmijthuislijktmij	18	1.787
11 ikbenlidomdaterverscheidenekereninmijnbuurtisingebrokenenikv	11	1.493
4 erisreedsingebrokenbijmijthuis	4	1.441
9 ikleererdoorbij	9	1.239
14 ikzieveelverdachtemeneninmijnwijkronlopenikvertrouwditniet	14	1.159
36 degoedesamenwerkingtussendepolitiediensteenbiniscruciaal	36	1.127
24 ikhebbelangbijeenveiligerebuurtwateenvoorwaardeisomlidtezijn	24	1.101
20 ikdenkdatmensenzichmoetenaansluitenbijdebinomdeveiligheidind	20	1.088
27 ikwilgewoonmijnsteentjebijdragenbijhetveiligermakenvandewijk	27	0.822
30 hetkostmijweinigmoeiteommijaantesluiten	30	0.695
6 heelwatmensenuitmijnwijkdoenhetzelfde	6	0.527
29 onzebuurtwerkingwerptookduidelijkzijnvruchtenaf	29	0.503
7 dieveneninbrekerswordenafgeschriktdoordebin,ookditiseenreden	7	0.387
32 ikbenlidomdatdebuurtveiligheideropvooritgaat	32	0.376
35 lidmaatschapiseenmethodeomhetveiligheidsbeleidmeetesturenall	35	0.327
10 watookmeespeelt,ishetfeitdatikweinigvertrouwenhebindelokalep	10	0.303

16	hetspreektvoorzichdatjejeaansluitgezienveelmensenuitdewijkli	16	0.296
13	dewijkagentenlokalepolitiedienstendoenmomenteelgewoonteweini	13	-0.005
22	doormijnactieszetikookanderenaanomzichaantesluiten	22	-0.035
33	hetisookgemakkelijkomlidtewordenwatookeenbelangrijkerolspeel	33	-0.136
23	alsjeveiligewilvoelenmoetjejeaansluitenbijdebin	23	-0.172
21	jekuntookhetveiligheidsbeleidindewijkmeehelpensturendoorlidt	21	-0.218
2	hethoortgewoonzo,iedereenmoetzijsteentjebijdragenomdeburtz	2	-0.251
19	ikweetdatmijninspanningennietvoornietszijn	19	-0.308
5	ikhebmiijaangeslotenbijdebinomdegemeenschaptengoedetekomen	5	-0.456
25	mensendiedenkendatdebuurtveiligewordtdoordebinhebbengeenred	25	-0.461
34	ikbengewooneensociaaliemandenikhoudgraageenoogjeinhetzeilvoo	34	-0.615
3	ikhebmiijaangeslotenbijdebinomwillevandesocialecontroledi mij	3	-0.748
8	dewaarderingvananderenvoormijninspanningendoenmijenormdeugd	8	-0.851
12	ikbeschikoverheelwatvrijetijdhetkostmijgeenmoeiteommijaantel	12	-1.042
17	wanneerjebijnanietthuisbentheefthetweiniginomjelidtemaken	17	-1.198
15	hetisdeverantwoordelijkheidvanmijnburenomdebuurtzoveiligmoge	15	-1.301
31	jemoetveelthuiszijnandersheefthetlidzijngennut	31	-1.353
1	mensendieovervoldoendetijdbeschikken,hebbengeenredenomzichni	1	-1.613
28	ikbenbangvoordereactiesvanmijnbuurtgenotenwanneerikzoubeslis	28	-1.791
26	wanneerikmijnietzouaansluitenzalikmijdaarlaterschuldigovervo	26	-2.119

Factor Scores -- For Factor 3

No.	Statement	No.	Z-SCORES
22	doormijnactieszetikookanderenaanomzichaantesluiten	22	1.882
11	ikbenlidomdaterverscheidenekereninmijnbuurtisingebrokenenikv	11	1.422
19	ikweetdatmijninspanningennietvoornietszijn	19	1.259
15	hetisdeverantwoordelijkheidvanmijnburenomdebuurtzoveiligmoge	15	1.177
18	lidwordenomtoekomstigeinbrakentevermijdenbijmijthuislijktmij	18	1.076
36	degoedesamenwerkingtussendepolitiediensteenbiniscruciaal	36	0.961
16	hetspreektvoorzichtdatjejaansluitgezienveelmensenuitdewijkli	16	0.897
27	ikwilgewoonmijnsteentjebijdragenbijhetveiligermakenvandewijk	27	0.856
24	ikhebbelangbijeenveiligerebuurtwateenvoorwaardeisomlidtezijn	24	0.785
7	dieveneninbrekerswordenaafgeschriktdoordebin,ookditiseenreden	7	0.785
1	mensendieovervoldoendetijdbeschikken,hebbengeenredenomzichni	1	0.569
33	hetisookgemakkelijkomlidtewordenwatookeenbelangrijkerolspeel	33	0.569
34	ikbengewooneensociaaliemandenikhoudgraageenoojeinhetzeilvoo	34	0.548
35	lidmaatschapiseenmethodeomhetveiligheidsbeleidmeetesturenall	35	0.495
5	ikhebmiijaangeslotenbijdebinomdegemeenschapstengoedetekomen	5	0.445
32	ikbenlidomdatdebuurtveiligheideropvooruitgaat	32	0.281
25	mensendiedenkendatdebuurtveiligerwordtdoordebinhebbengeenred	25	0.238
29	onzebuurtwerkingwerptookduidelijkzijnvruchtenaf	29	0.206
2	hethoortgewoonzo,iedereenmoetzijnsteentjebijdragenomdeburrtz	2	0.154

13	dewijkagentenlokalepolitiedienstendoenmomenteelgewoonteweini	13	0.023
23	alsjeveiligewilvoelenmoetjeaansluitenbijdebin	23	-0.139
20	ikdenkdatmensenzichmoetenaansluitenbijdebinomdeveiligheidind	20	-0.142
14	ikzieveelverdachtemenenijnwijkronlopenikvertrouwditniet	14	-0.282
3	ikhebmiijaangeslotenbijdebinomwillevandesocialecontrolediemij	3	-0.373
26	wanneerikmijnietzouaansluitenzalikmijdaarlaterschuldigovervo	26	-0.384
30	hetkostmijweinigmoeiteommijaantesluiten	30	-0.457
17	wanneerbijnaniethuisbentheefthetweiniginomjelidtemaken	17	-0.490
6	heelwatmensenuitmijnwijkdoenhetzelfde	6	-0.667
9	ikleererdoorbij	9	-0.778
21	jekuntookhetveiligheidsbeleidindewijkmeehelpensturendoorlidt	21	-1.065
31	jemoetveelthuiszijnandersheefthetlidzijngennut	31	-1.097
8	dewaarderingvananderenvoormijninspanningendoenmijenormdeugd	8	-1.341
28	ikbenbangvoordereactiesvanmijnbuurtgenotenwanneerikzoubeslis	28	-1.444
10	watookmeespeelt,ishetfeitdatikweinigvertrouwenhebindelokalep	10	-1.890
12	ikbeschikoverheelwatvrijetijdhetkostmijgeenmoeiteommijaantel	12	-1.965
4	erisreedsingebrokenbijmijthuis	4	-2.113

Descending Array of Differences Between Factors 1 and 2

No.	Statement	No.	Type 1	Type 2	Difference
3	ikhebmiijaangeslotenbijdebinomwillevandesocialecontrolediemij	3	1.346	-0.748	2.094
34	ikbengewooneensociaaliamandenikhoudgraageenoojehetzeilvoo	34	1.248	-0.615	1.863

5	ik heb mijn aansloten bij de binomde gemeenschap tengeredete komen	5	0.731	-0.456	1.187
8	de waardering van anderen voor mijn inspanning doen mijn normdeugd	8	0.265	-0.851	1.116
12	ik beschik over heel wat vrije tijd het kost mij geen moeite om mijn aantel	12	0.016	-1.042	1.058
36	de goede samenwerking tussen de politiediensten is cruciaal	36	2.046	1.127	0.918
1	mensen die overvolden de tijd beschikken, hebben geen reden om zich niet	1	-0.718	-1.613	0.896
23	als je veilig wilt voelen moet je aansluiten bij de bin	23	0.695	-0.172	0.867
21	je kunt ook het veiligheidsbeleid in de wijk mee helpen sturen door lid te	21	0.569	-0.218	0.787
25	mensen die denken dat de buurt veilig wordt door de bin hebben geen red	25	0.232	-0.461	0.692
2	het hoort gewoon zo, iedereen moet zijn steentje bijdragen om de buurt z	2	0.441	-0.251	0.692
26	wanneer ik mijn niet zou aansluiten zal ik mij daar later schuldig overvo	26	-1.434	-2.119	0.685
27	ik wil gewoon mijn steentje bijdragen bij het veilig maken van de wijk	27	1.349	0.822	0.527
19	ik weet dat mijn inspanning niet voor niets zijn	19	0.208	-0.308	0.516
33	het is ook gemakkelijk om lid te worden wat ook een belangrijker rol spee	33	0.355	-0.136	0.491
15	het is de verantwoordelijkheid van mijn bureau om de buurt zo veilig moge	15	-0.899	-1.301	0.403
7	die velen inbrekers worden afgeschrikt door de bin, ook dit is een reden	7	0.754	0.387	0.367
31	je moet veel thuis zijn anders heeft het lid zijn geen nut	31	-1.093	-1.353	0.261
28	ik ben bang voor de reacties van mijn buurtgenoten wanneer ik zou beslis	28	-1.551	-1.791	0.241
35	lidmaatschap is een methode om het veiligheidsbeleid te sturen all	35	0.551	0.327	0.224
20	ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de bin om de veiligheid ind	20	1.268	1.088	0.181
30	het kost mij weinig moeite om mijn aansluiten	30	0.738	0.695	0.043
24	ik heb belang bij een veiligere buurt wat een voorwaarde is om lid te zijn	24	1.015	1.101	-0.086

32	ikbenlidomdatdebuurtveiligheideropvooruitgaat	32	0.240	0.376	-0.136
17	wanneerjebijnanietthuisbentheefthetweinigzinomjelidtemaken	17	-1.335	-1.198	-0.137
22	doormijnactieszetikookanderenaanomzichaantesluiten	22	-0.382	-0.035	-0.347
9	ikleererdoorbij	9	0.593	1.239	-0.646
16	hetspreektvoorzichdatjejaansluitgezienveelmensenuitdewijkli	16	-0.350	0.296	-0.646
29	onzebuurtwerkingwerptookduidelijkzijnvruchtenaf	29	-0.361	0.503	-0.864
18	lidwordenomtoekomstigeinbrakentevermijdenbijmijthuislijktmij	18	0.691	1.787	-1.096
13	dewijkagentenlokalepolitiedienstendoenmomenteelgewoonteweini	13	-1.131	-0.005	-1.126
6	heelwatmensenuitmijnwijkdoenhetzelfde	6	-0.670	0.527	-1.197
10	watookmeespeelt,ishetfeitdatikweinigvertrouwenhebindelokalep	10	-0.981	0.303	-1.283
11	ikbenlidomdaterverscheidenekereninmijnbuurtisingebrokenenikv	11	-1.015	1.493	-2.509
14	ikzieveelverdachtemeneninmijnwijkronlopenikvertrouwditniet	14	-1.501	1.159	-2.661
4	erisreedsingebrokenbijmijthuis	4	-1.930	1.441	-3.372

Descending Array of Differences Between Factors 1 and 3

No.	Statement	No.	Type 1	Type 3	Difference
12	ikbeschikoverheelwatvrijetijdhetkostmijgeenmoeiteommijaantel	12	0.016	-1.965	1.981
3	ikhebmijaangeslotenbijdebinomwillevandesocialecontrolediemi	3	1.346	-0.373	1.719
21	jekuntookhetveiligheidsbeleidindewijkmeehelpensturendoorlidt	21	0.569	-1.065	1.634
8	dewaarderingvananderenvoormijninspanningendoenmijenormdeugd	8	0.265	-1.341	1.605

20	ikdenkdatmensenzichmoetenaansluitenbijdebinomdeveiligheidind	20	1.268	-0.142	1.410
9	ikleererdoorbij	9	0.593	-0.778	1.371
30	hetkostmijweinigmoeiteommijaantesluiten	30	0.738	-0.457	1.195
36	degoedesamenwerkingtussendepolitiediensteenbiniscruciaal	36	2.046	0.961	1.085
10	watookmeespeelt,ishetfeitdatikweinigvertrouwenhebindelokalep	10	-0.981	-1.890	0.909
23	alsjeveiligerwilvoelenmoetjejaansluitenbijdebin	23	0.695	-0.139	0.834
34	ikbengewooneensociaaliemandenikhoudgraageenoogjeinhetzeilvoo	34	1.248	0.548	0.700
27	ikwilgewoonmijnsteentjebijdragenbijhetveiligermakenvandewijk	27	1.349	0.856	0.493
2	hethoortgewoonzo,iedereenmoetzijnsteentjebijdragenomdeburtz	2	0.441	0.154	0.287
5	ikhebmiijaangeslotenbijdebinomdegemeenschaptingoedetekomen	5	0.731	0.445	0.285
24	ikhebbelangbijeenveiligerebuurtwateenvoorwaardeisomlidtezijn	24	1.015	0.785	0.229
4	erisreedsingebrokenbijmijthuis	4	-1.930	-2.113	0.182
35	lidmaatschapiseenmethodeomhetveiligheidsbeleidmeetesturenall	35	0.551	0.495	0.056
31	jemoetveelthuiszijnandersheefthetlidzijngennut	31	-1.093	-1.097	0.005
6	heelwatmensenuitmijnwijkdoenhetzelfde	6	-0.670	-0.667	-0.002
25	mensendiedenkendatdebuurtveiligerwordtdoordebinhebbengeenred	25	0.232	0.238	-0.006
7	dieveneninbrekerswordenafgeschriktdoordebin,ookditiseenreden	7	0.754	0.785	-0.031
32	ikbenlidomdatdebuurtveiligheideropvooruitgaat	32	0.240	0.281	-0.041
28	ikbenbangvoordereactiesvanmijnbuurtgenotenwanneerikzoubeslis	28	-1.551	-1.444	-0.107
33	hetisookgemakkelijkomlidtewordenwatookeenbelangrijkerolspeel	33	0.355	0.569	-0.214
18	lidwordenomtoekomstigeinbrakentevermijdenbijmijthuislijktmij	18	0.691	1.076	-0.385

29	onzebuurtwerkingwerptookduidelijkzijnvruchtenaf	29	-0.361	0.206	-0.567
17	wanneerbijnaniethuisbentheefthetweiniginomjelidtemaken	17	-1.335	-0.490	-0.844
26	wanneerikmijnietzouaansluitenzalikmijdaarlaterschuldigovervo	26	-1.434	-0.384	-1.050
19	ikweetdatmijninspanningennietvoornietszijn	19	0.208	1.259	-1.052
13	dewijkagentenlokalepolitiedienstendoenmomenteelgewoonteweini	13	-1.131	0.023	-1.154
14	ikzieveelverdachtmeneninmijnwijkronlopenikvertrouwditniet	14	-1.501	-0.282	-1.219
16	hetspreektvoorzichdatjeaansluitgezienveelmensenuitdewijkli	16	-0.350	0.897	-1.247
1	mensendieovervoldoendetijdbeschikken,hebbengeenredenomzichni	1	-0.718	0.569	-1.287
15	hetisdeverantwoordelijkheidvanmijnburenomdebuurtzoveiligmoge	15	-0.899	1.177	-2.075
22	doormijnactieszetikookanderenaanomzichaantesluiten	22	-0.382	1.882	-2.263
11	ikbenlidomdaterverscheidenekereninmijnbuurtisingebrokenenikv	11	-1.015	1.422	-2.437

Descending Array of Differences Between Factors 2 and 3

No.	Statement	No.	Type 2	Type 3	Difference
4	erisreedsingebrokenbijmijthuis	4	1.441	-2.113	3.554
10	watookmeespeelt,ishetfeitdatikweinigvertrouwenhebindelokalep	10	0.303	-1.890	2.192
9	ikleererdoorbij	9	1.239	-0.778	2.017
14	ikzieveelverdachtmeneninmijnwijkronlopenikvertrouwditniet	14	1.159	-0.282	1.441
20	ikdenkdatmensenzichmoetenaansluitenbijdebinomdeveiligheidind	20	1.088	-0.142	1.230

6	heelwatmensenuitmijnwijkdoenhetzelfde	6	0.527	-0.667	1.194
30	hetkostmijweinigmoeiteommijaantesluiten	30	0.695	-0.457	1.152
12	ikbeschikoverheelwatvrijetijdhetkostmijgeenmoeiteommijaantel	12	-1.042	-1.965	0.923
21	jekuntookhetveiligheidsbeleidindewijkmeehelpensturendoorlidt	21	-0.218	-1.065	0.847
18	lidwordenomtoekomstigeinbrakentevermijdenbijmijthuislijktmij	18	1.787	1.076	0.711
8	dewaarderingvananderenvoormijninspanningendoenmijenormdeugd	8	-0.851	-1.341	0.490
24	ikhebbelangbijeenveiligerebuurtwateenvoorwaardeisomlidtezijn	24	1.101	0.785	0.316
29	onzebuurtwerkingwerptookduidelijkzijnvruchtenaf	29	0.503	0.206	0.297
36	degoedesamenwerkingtussendepolitiediensteenbiniscruciaal	36	1.127	0.961	0.167
32	ikbenlidomdatdebuurtveiligheideropvooruitgaat	32	0.376	0.281	0.095
11	ikbenlidomdaterverscheidenekereninmijnbuurtisingebrokenenikv	11	1.493	1.422	0.072
13	dewijkagentenlokalepolitiedienstendoenmomenteelgewoonteweini	13	-0.005	0.023	-0.029
23	alsjeveiligewilvoelenmoetjejeaansluitenbijdebin	23	-0.172	-0.139	-0.033
27	ikwilgewoonmijnsteentjebijdragenbijhetveiligermakenvandewijk	27	0.822	0.856	-0.034
35	lidmaatschapiseenmethodeomhetveiligheidsbeleidmeetesturenall	35	0.327	0.495	-0.168
31	jemoetveelthuiszijnandersheefthetlidzijngennut	31	-1.353	-1.097	-0.256
28	ikbenbangvoordereactiesvanmijnbuurtgenotenwanneerikzoubeslis	28	-1.791	-1.444	-0.347
3	ikhebmiijaangeslotenbijdebinomwillevandesocialecontrolediemij	3	-0.748	-0.373	-0.375
7	dieveneninbrekerswordenafgeschriktdoordebin,ookditiseenreden	7	0.387	0.785	-0.398
2	hethoortgewoonzo,iedereenmoetzijnsteentjebijdragenomdeburtz	2	-0.251	0.154	-0.405
16	hetspreektvoorzichdatjeaansluitgezienveelmensenuitdewijkli	16	0.296	0.897	-0.601

25	mensendiedenkendatdebuurtveiligerwordtdoordebinhebbengeenred	25	-0.461	0.238	-0.698
33	hetisookgemakkelijkomlidtewordenwatookeenbelangrijkerolspeel	33	-0.136	0.569	-0.705
17	wanneerbijnaniethuisbentheefthetweinigzinomjelidtemaken	17	-1.198	-0.490	-0.707
5	ikhebmijaangeslotenbijdebinomdegemeenschaptengoodetekomen	5	-0.456	0.445	-0.901
34	ikbengwooneensociaaliemandenikhoudgraageenooogjeinhetzeilvo	34	-0.615	0.548	-1.163
19	ikweetdatmijninspanningennietvoornietszijn	19	-0.308	1.259	-1.568
26	wanneerikmijnietzouaansluitenzalikmijdaarlaterschuldigovervo	26	-2.119	-0.384	-1.735
22	doormijnactieszetikookanderenaanomzichaantesluiten	22	-0.035	1.882	-1.916
1	mensendieovervoldoendetijdbeschikken,hebbengeenredenomzichni	1	-1.613	0.569	-2.182
15	hetisdeverantwoordelijkheidvanmijnburenomdebuurtzoveiligmoge	15	-1.301	1.177	-2.478

Factor Q-Sort Values for Each Statement

No. Statement	Factor Arrays			
	No.	1	2	3
1 mensendieovervoldoendetijdbeschikken,hebbengeenredenomzichni	1	-1	-4	1
2 hethoortgewoonzo,iedereenmoetzijnsteentjebijdragenomdeburtz	2	1	-1	0
3 ikhebmijaangeslotenbijdebinomwillevandesocialecontrolediemij	3	4	-2	-1
4 erisreedsingebrokenbijmijthuis	4	-5	4	-5
5 ikhebmijaangeslotenbijdebinomdegemeenschaptengoodetekomen	5	2	-1	1

6	heelwat mensenuit mijnwijk doen hetzelfde	6	-1	1	-2
7	dieven en inbrekers worden afgeschrikt door de bin, ook dit is een reden	7	2	1	2
8	de waardering van anderen voor mijn inspanning doen mij een norm deugd	8	0	-2	-3
9	ik leer erdoor bij	9	1	3	-2
10	wat ook meespeelt, is het feit dat ik weinig vertrouwen heb in de lokale p	10	-2	0	-4
11	ik ben lid omdat er verscheidene keren in mijn buurt is ingebroken en ik v	11	-2	4	4
12	ik beschik over heel wat vrije tijd het kost mij geen moeite om mijn aantel	12	0	-2	-4
13	de wijk agenten lokale politiedienst doen momenteel gewoon te weini	13	-3	0	0
14	ik zie veel verdachten en in mijn wijk rondlopen ik vertrouw dit niet	14	-4	3	-1
15	het is de verantwoordelijkheid van mijn bureau om de buurt zo veilig moge	15	-2	-3	3
16	het spreekt voor zich dat je je aansluit gezien veel mensenuit de wijk li	16	-1	0	2
17	wanneer je bij naniet thuis bent heeft het weinig zin om je lid te maken	17	-3	-3	-2
18	lid worden om toekomstige inbraken te vermijden bij mij thuis lijkt mij	18	1	5	3
19	ik weet dat mijn inspanning niet voor niets zijn	19	0	-1	4
20	ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de bin om de veiligheid in d	20	3	2	-1
21	je kunt ook het veiligheidsbeleid in de wijk mee helpen sturend door lid t	21	1	-1	-2
22	doormijn acties zet ik ook anderen aan om zich aan te sluiten	22	-1	0	5
23	als je je veiliger wil voelen moet je je aansluiten bij de bin	23	2	0	0
24	ik heb belang bij een veiligere buurt wateen voorwaarde is om lid te zijn	24	3	2	2
25	mens die denkt dat de buurt veiliger wordt door de bin hebben geen red	25	0	-1	0
26	wanneer ik mij niet zou aansluiten zal ik mij daar later schuldig overvo	26	-3	-5	-1

27	ikwilgewoonmijnsteentjebijdragenbijhetveiligermakenvandewijk	27	4	2	2
28	ikbenbangvoordereactiesvanmijnbuurtgenotenwanneerikzoubeslis	28	-4	-4	-3
29	onzebuurtwerkingwerptookduidelijkzijnvruchtenaf	29	-1	1	0
30	hetkostmijweinigmoeiteommijaantesluiten	30	2	2	-1
31	jemoetveelthuiszijnandersheefthetlidzijngennut	31	-2	-3	-3
32	ikbenlidomdatdebuurtveiligheideropvooruitgaat	32	0	1	0
33	hetisookgemakkelijkomlidtewordenwatookeenbelangrijkerolspeel	33	0	0	1
34	ikbengewooneensociaaliemandenikhoudgraageenoogjeinhetzeilvoo	34	3	-2	1
35	lidmaatschapiseenmethodeomhetveiligheidsbeleidmeetesturenall	35	1	1	1
36	degoedesaamenwerkingtussendepolitiediensteenbiniscruciaal	36	5	3	3

Variance = 5.833 St. Dev. = 2.415

Factor Q-Sort Values for Statements sorted by Consensus vs. Disagreement (Variance across Factor Z-Scores)

No. Statement	No.	Factor Arrays		
		1	2	3
32 ikbenlidomdatdebuurtveiligheideropvooruitgaat	32	0	1	0
35 lidmaatschapiseenmethodeomhetveiligheidsbeleidmeetesturenall	35	1	1	1
31 jemoetveelthuiszijnandersheefthetlidzijngennut	31	-2	-3	-3
24 ikhebbelangbijeeneveiligerebuurtwateenvoorwaardeisomlidtezijn	24	3	2	2

28	ik ben bang voor de reacties van mijn buurtgenoten wanneer ik zou beslis	28	-4	-4	-3
7	dieven en inbrekers worden afgeschrikt door de bin, ook dit is een reden	7	2	1	2
27	ik wil gewoon mijn steentje bijdragen bij het veiliger maken van de wijk	27	4	2	2
2	hethoort gewoon zo, iedereen moet zijn steentje bijdragen om de buurt	2	1	-1	0
33	het is ook gemakkelijk om lid te worden wat ook een belangrijker rol speelt	33	0	0	1
25	mensen die denken dat de buurt veiliger wordt door de bin hebben geen reden	25	0	-1	0
29	onze buurtwerking werpt ook duidelijk zijn vruchten af	29	-1	1	0
17	wanneer je bij niet thuis bent heeft het weinig zin om je lid te maken	17	-3	-3	-2
23	als je je veiliger wil voelen moet je je aansluiten bij de bin	23	2	0	0
18	lid worden om toekomstige inbraken te vermijden bij mij thuis lijkt mij	18	1	5	3
36	de goede samenwerking tussen de politiediensten is cruciaal	36	5	3	3
5	ik heb mij aangesloten bij de bin om de gemeenschap te goed te komen	5	2	-1	1
16	het spreekt voor zich dat je je aansluit gezien veel mensen uit de wijk	16	-1	0	2
13	de wijkagenten lokale politiedienst doen momenteel gewoon te weinig	13	-3	0	0
30	het kost mij weinig moeite om mij aan te sluiten	30	2	2	-1
6	heel wat mensen uit mijn wijk doen hetzelfde	6	-1	1	-2
20	ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de bin om de veiligheid in de	20	3	2	-1
19	ik weet dat mijn spanningen niet voor niets zijn	19	0	-1	4
21	je kunt ook het veiligheidsbeleid in de wijk mee helpen sturen door lid te	21	1	-1	-2
8	de waardering van anderen voor mijn spanningen doen mij een norm deugd	8	0	-2	-3
26	wanneer ik mij niet zou aansluiten zal ik mij daar later schuldig overvo	26	-3	-5	-1

34 ikbengwooneensociaaliemandenikhoudgraageenoogjeinhetzeilvoo	34	3	-2	1
12 ikbeschikoverheelwatvrijetijdhetkostmijgeenmoeiteommijaantel	12	0	-2	-4
9 ikleererdoorbij	9	1	3	-2
1 mensendieovervoldoendetijdbeschikken,hebbengeenredenomzichni	1	-1	-4	1
10 watookmeespeelt,ishetfeitdatikweinigvertrouwenhebindelokalep	10	-2	0	-4
3 ikhebmiijaangeslotenbijdebinomwillevandesocialecontrolediemij	3	4	-2	-1
22 doormijnactieszetikookanderenaanomzichaantesluiten	22	-1	0	5
15 hetisdeverantwoordelijkheidvanmijnburenomdebuurtzoveiligmoge	15	-2	-3	3
14 ikzieveelverdachtmenenijnmijnwijkronldopenikvertrouwditniet	14	-4	3	-1
11 ikbenlidomdaterverscheidenekerenijnmijnbuurtisingebrokenenikv	11	-2	4	4
4 erisreedsingebrokenbijmijthuis	4	-5	4	-5

Factor Characteristics

	Factors		
	1	2	3
No. of Defining Variables	20	5	5
Average Rel. Coef.	0.800	0.800	0.800
Composite Reliability	0.988	0.952	0.952
S.E. of Factor Z-Scores	0.111	0.218	0.218

Standard Errors for Differences in Factor Z-Scores

(Diagonal Entries Are S.E. Within Factors)

Factors	1	2	3
1	0.157	0.245	0.245
2	0.245	0.309	0.309
3	0.245	0.309	0.309

Distinguishing Statements for Factor 1

($P < .05$; Asterisk (*) Indicates Significance at $P < .01$)

Both the Factor Q-Sort Value (Q-SV) and the Z-Score (Z-SCR) are Shown.

No. Statement	No.	Factors					
		Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR
36 degoedesamenwerkingtussendepolitiediensteenbiniscruciaal	36	5	2.05*	3	1.13	3	0.96
27 ikwilgewoonmijnsteentjebijdragenbijhetveiligermakenvandewijk	27	4	1.35	2	0.82	2	0.86
3 ikhebmijaangeslotenbijdebinomwillevandesocialecontrolediemij	3	4	1.35*	-2	-0.75	-1	-0.37
34 ikbengwooneensociaaliemandenikhoudgraageenoogjeinhetzeilvoo	34	3	1.25*	-2	-0.62	1	0.55
23 alsjeveiligerwilvoelenmoetjejaansluitenbijdebin	23	2	0.69*	0	-0.17	0	-0.14
9 ikleererdoorbij	9	1	0.59*	3	1.24	-2	-0.78
21 jekuntookhetveiligheidsbeleidindewijkmeehelpensturendoorlidt	21	1	0.57*	-1	-0.22	-2	-1.06
8 dewaarderingvananderenvoormijninspanningendoenmijenormdeugd	8	0	0.26*	-2	-0.85	-3	-1.34
19 ikweetdatmijninspanningennietvoornietszijn	19	0	0.21	-1	-0.31	4	1.26

12 ikbeschikoverheelwatvrijetijdhetkostmijgeenmoeiteommijaantel	12	0	0.02*	-2	-1.04	-4	-1.97
16 hetspreektvoorzichdatjejaansluitgezienveelmensenuitdewijkli	16	-1	-0.35*	0	0.30	2	0.90
29 onzebuurtwerkingwerptookduidelijkzijnvruchtenaf	29	-1	-0.36	1	0.50	0	0.21
1 mensendieovervoldoendetijdbeschikken,hebbengeenredenomzichni	1	-1	-0.72*	-4	-1.61	1	0.57
10 watookmeespeelt,ishetfeitdatikweinigvertrouwenhebindelokalep	10	-2	-0.98*	0	0.30	-4	-1.89
11 ikbenlidomdaterverscheidenekereninmijnbuurtisingebrokenenikv	11	-2	-1.02*	4	1.49	4	1.42
13 dewijkagentenlokalepolitiedienstendoenmomenteelgewoonteweini	13	-3	-1.13*	0	-0.01	0	0.02
26 wanneerikmijnietzouaansluitenzalikmijdaarlaterschuldigovervo	26	-3	-1.43*	-5	-2.12	-1	-0.38
14 ikzieveelverdachtmeneninmijnwijkronlopenikvertrouwditniet	14	-4	-1.50*	3	1.16	-1	-0.28

Distinguishing Statements for Factor 2

($P < .05$; Asterisk (*) Indicates Significance at $P < .01$)

Both the Factor Q-Sort Value (Q-SV) and the Z-Score (Z-SCR) are Shown.

No. Statement	No.	Factors					
		1		2		3	
		Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR
18 lidwordenomtoekomstigeinbrakentevermijdenbijmijthuislijktmij	18	1	0.69	5	1.79	3	1.08
4 erisreedsingebrokenbijmijthuis	4	-5	-1.93	4	1.44*	-5	-2.11
9 ikleererdoorbij	9	1	0.59	3	1.24*	-2	-0.78
14 ikzieveelverdachtmeneninmijnwijkronlopenikvertrouwditniet	14	-4	-1.50	3	1.16*	-1	-0.28

6 heelwatmensenuitmijnwijkdoenhetzelfde	6	-1	-0.67	1	0.53*	-2	-0.67
10 watookmeespeelt,ishetfeitdatikweinigvertrouwenhebindelokalep	10	-2	-0.98	0	0.30*	-4	-1.89
33 hetisookgemakkelijkomlidtewordenwatookeenbelangrijkerolspeel	33	0	0.35	0	-0.14	1	0.57
21 jekuntookhetveiligheidsbeleidindewijkmeehelpensturendoorlidt	21	1	0.57	-1	-0.22*	-2	-1.06
19 ikweetdatmijninspanningennietvoornietszijn	19	0	0.21	-1	-0.31	4	1.26
5 ikhebmiijaangeslotenbijdebinomdegemeenschaptengoedetekomen	5	2	0.73	-1	-0.46*	1	0.45
25 mensendiedenkendatdebuurtveiligerwordtdoordebinhebbengeenred	25	0	0.23	-1	-0.46	0	0.24
34 ikbengewooneensociaaliemandenikhoudgraageenoogjeinhetzeilvoo	34	3	1.25	-2	-0.62*	1	0.55
12 ikbeschikoverheelwatvrijetijdhetkostmijgeenmoeiteommijaantel	12	0	0.02	-2	-1.04*	-4	-1.97
1 mensendieovervoldoendetijdbeschikken,hebbengeenredenomzichni	1	-1	-0.72	-4	-1.61*	1	0.57
26 wanneerikmijnietzouaansluitenzalikmijdaarlaterschuldigoovervo	26	-3	-1.43	-5	-2.12*	-1	-0.38

Distinguishing Statements for Factor 3

($P < .05$; Asterisk (*) Indicates Significance at $P < .01$)

Both the Factor Q-Sort Value (Q-SV) and the Z-Score (Z-SCR) are Shown.

No. Statement	No.	Factors					
		1		2		3	
		Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR
22 doormijnactieszetikookanderenaanomzichaantesluiten	22	-1	-0.38	0	-0.03	5	1.88*

19 ik weet dat mijn spanning niet voorniets zijn	19	0	0.21	-1	-0.31	4	1.26*
15 het is de verantwoordelijkheid van mijn burenomde buurtzoveilig moge	15	-2	-0.90	-3	-1.30	3	1.18*
1 mens die overvoldendetijd beschikken,hebben geen reden om zich ni	1	-1	-0.72	-4	-1.61	1	0.57*
34 ik ben gewooneensociaal iemand en ik houdgraageen oogje in het zeil voo	34	3	1.25	-2	-0.62	1	0.55*
20 ik denk dat mensen zich moeten aansluiten bij de binomde veiligheid ind	20	3	1.27	2	1.09	-1	-0.14*
14 ik zie veel verdachte mensen in mijn wijk rondlopen ik vertrouw dit niet	14	-4	-1.50	3	1.16	-1	-0.28*
26 wanneer ik mijn niet zou aansluiten zal ik mij daarlaterschuldig overvo	26	-3	-1.43	-5	-2.12	-1	-0.38*
30 het kost mij weinig moeite om mijn aansluiten	30	2	0.74	2	0.70	-1	-0.46*
17 wanneer je bij naniet thuis bent heeft het weinig zin om je lid te maken	17	-3	-1.33	-3	-1.20	-2	-0.49
9 ik leer erdoor bij	9	1	0.59	3	1.24	-2	-0.78*
21 je kunt ook het veiligheidsbeleid in de wijk mee helpen sturendoor lidt	21	1	0.57	-1	-0.22	-2	-1.06*
10 wat ook meespeelt, is het feit dat ik weinig vertrouwen heb in de lokale p	10	-2	-0.98	0	0.30	-4	-1.89*
12 ik beschik over heel wat vrije tijd het kost mij geen moeite om mijn aantel	12	0	0.02	-2	-1.04	-4	-1.97*

Consensus Statements -- Those That Do Not Distinguish Between ANY Pair of Factors.

All Listed Statements are Non-Significant at $P > .01$, and Those Flagged With an * are also Non-Significant at $P > .05$.

No. Statement	No.	Factors					
		Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR	Q-SV	Z-SCR
7* dieven en inbrekers worden afgeschrikt door de bin, ook dit is een reden	7	2	0.75	1	0.39	2	0.79

24* ik heb belang bij een veiligere buurt wat een voorwaarde is om lid te zijn	24	3	1.01	2	1.10	2	0.79
27 ik wil gewoon mijn steentje bijdragen bij het veilig maken van de wijk	27	4	1.35	2	0.82	2	0.86
28* ik ben bang voor de reacties van mijn buurtgenoten wanneer ik zou beslissen	28	-4	-1.55	-4	-1.79	-3	-1.44
31* jemoet veel thuis zijn anders heeft het lid zijn geen nut	31	-2	-1.09	-3	-1.35	-3	-1.10
32* ik ben lid omdat de buurtveiligheid erop vooruit gaat	32	0	0.24	1	0.38	0	0.28
33 het is ook gemakkelijk om lid te worden wat ook een belangrijker rol speelt	33	0	0.35	0	-0.14	1	0.57
35* lidmaatschap is een methode om het veiligheidsbeleid mee te sturen	35	1	0.55	1	0.33	1	0.50